

Handhavingbeleid Gemeente Tynaarlo

21 november 2012

Handhavingbeleid Gemeente Tynaarlo	1
Hoofdstuk 1 Inleiding	8
1.1 Inleiding.....	8
1.2 Doel beleid	8
1.3 Reikwijdte beleid	8
1.4 Gefaseerde invoering beleid.....	8
1.5 Definitie handhaving	8
1.6 Relatie tot andere documenten	9
1.6.1 Risicomatrix.....	9
1.6.2 Beleidsplan integrale handhaving	9
1.6.3 Handhavingjaarprogramma	9
1.7 Link met de Omgevingsvergunning	9
Hoofdstuk 2 Integrale Handhaving	10
2.1 Wat wordt verstaan onder integrale handhaving	10
2.2 Integrale controlelijsten.....	10
2.3 Werkwijze inspecties	10
2.4 Integrale aanschrijvingen.....	10
2.5 Sancties	10
2.5.1 Herstel- en bestraffende sancties en intrekking van de vergunning.....	10
2.5.2 Last onder bestuursdwang.....	11
2.5.3 Last onder dwangsom.....	11
2.5.4 Bestuurlijke boete/bestuurlijke strafbeschikking	11
2.5.5 Intrekken vergunning.....	12
2.5.6 Schorsing vergunning	12
2.6 Variant 1: Drietrapsraket.....	12
2.6.1 Drie stappen.....	12
2.6.2 Wanneer.....	12
2.7 Variant 2: Handhaving in twee stappen	12
2.7.1 Geen constateringbrief.....	12
2.7.2 Wanneer.....	12
2.8 Variant 3: Anderhalve stap	12
2.8.1 Vooraankondiging met conceptbesluit	12
2.8.2 Wanneer.....	12
2.9 Variant 4: Direct besluit.....	13
2.9.1 Geen last vooraf of horen.....	13
2.9.2 Wanneer.....	13
2.10 Variant 5: Eerst doen dan besluiten	13
2.10.1 Direct ingrijpen	13
2.10.2 Wanneer.....	13
2.11 Preventief.....	13
2.11.1 Zonder voorafgaande overtreding.....	13
2.11.2 Wanneer.....	13
2.11.3 De procedure	14
2.12 Invorderingsbeschikking	14
2.13 Inspecties na opleggen dwangsom	14
2.14 Handhaving hangende bezwaar en beroep.....	14
2.15 Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken.....	14
2.16 Constateringoverleg.....	15
2.17 Juridisch Cluster Overleg.....	15
Hoofdstuk 3 Gedogen.....	16
3.1 Inleiding.....	16
3.2 Grensvlak handhaving-gedogen.....	16
3.3 Wanneer is gedogen aanvaardbaar?	16
3.3.1 Voorwaarden.....	16
3.3.2 Slechts in uitzonderingsgevallen.....	17
3.3.3 Gedogen beperken in omvang en tijd	17

3.3.4 Gedogen expliciet en na zorgvuldige kenbare belangenafweging	17
3.3.5 Gedogen dient aan controle te zijn onderworpen	18
Hoofdstuk 4 Afstemming justitie/politie en Werkwijze eigen overtredingen	19
4.1 Kwaliteitseisen	19
4.2 Afstemming met strafrechtelijke handhaving.....	19
4.2.1 Hoofregel BWT.....	19
4.2.2 Milieu	19
4.2.3 Overige taken.....	19
4.3 Overtredingen door de gemeente zelf of andere overheden.....	19
Hoofdstuk 5. Hardheidsclausule	21
5.1 Hoofregels.....	21
5.2 Hardheidsclausule	21
5.3 Voldoen aan verzoek	21
5.4 Gedeeltelijke nakoming	21
Onderdeel A: BWT.....	22
Hoofdstuk 6 Probleemanalyse en Handhavingdoelen	23
6.1 Inleiding.....	23
6.2 Probleemanalyse	23
6.2.1 Wettelijke kaders.....	23
6.2.2 Doel regelgeving	23
6.2.3 Gevolgen niet naleving regelgeving.....	23
6.3 Doelstelling Handhavingbeleid	23
6.4 Hoe bereiken we die doelen	23
6.5 Drie soorten procedures	24
Hoofdstuk 7 Handhavingstrategie.....	25
7.1 Inleiding.....	25
7.1.1 Kans op overtreding groot.....	25
7.1.2 Handhaving niet altijd opportuun	25
7.1.3 Handhavingstrategie	25
7.2 Dit hoofdstuk.....	25
7.3 Wanneer is er sprake van bouwen in afwijking van de bouwvergunning?	25
7.3.1 Doel vs middel.....	25
7.3.2 Ondergeschikte wijzigingen	26
7.3.3 Dimensionale wijziging.....	26
7.3.4 Uiterlijke wijziging.....	26
7.3.5 Interne wijzigingen	27
7.3.6 Constructiewijzigingen	27
7.4 Keuze bestuursdwang/dwangsom.....	27
7.4.1 Hoofregel.....	27
7.4.2 Uitzonderingen	27
7.5 Bepalen hoogte dwangsom	27
7.6 Bouwen in afwijking van een vergunning	28
7.6.1 Vier varianten	28
7.6.2 Soort bouwwerk is verzwarende factor	28
7.7 Bouwen zonder vergunning	29
7.8 Gebruik	29
7.8.1 Bestemmingsplan en Bouwbesluit	29
7.8.2 Soorten strijdig gebruik	29
7.8.3 Hoogte dwangsom	29
7.9 Begunstigingstermijnen	30
Hoofdstuk 8 De reguliere handhavingprocedure	31
8.1 Inleiding.....	31
8.2 Overtredingen	31
8.2.1 Verleende vergunningen	31
8.2.2 Bouwen zonder vergunning	31
8.2.3 Strijdig gebruik	31
8.3 Constatering overtreding	32

8.3.1 Bepalen vervolg	32
8.3.2 Ondergeschikte wijzigingen	32
8.3.3 Lage prioriteit	32
8.3.4 Het handhavingstraject wordt opgestart	32
8.4 Legalisatieonderzoek	32
8.4.1 Onderzoek naar mogelijkheden om voor afwijkingen alsnog vergunning te verlenen	32
8.4.2 Variant 1: Het schetsplan	32
8.4.3 Variant 2: Toets aan het Bouwbesluit	33
8.5 Constatiebrief	33
8.6 Aanschrijven	34
8.6.1 Bij niet voldoen aan verzoek	34
8.6.2 Vooraankondiging	34
8.6.2.1 Dwangsom of bestuursdwang	34
8.6.2.2 De brief	34
8.7 Oplegging last onder dwangsom	34
8.8 Hoogte dwangsom	34
8.9 Bestuursdwang	35
8.10 Beëindiging handhavingprocedure	35
8.11 Samenvatting: handhavingsbeleid in drie stappen	35
8.12 Uitzonderingen	35
8.12.1 Hoofdwet	35
8.12.2 Asbest	36
8.12.3 Overtreding deels beëindigd	36
8.12.4 Gevaarzetting	36
Hoofdstuk 9 handhaving bij verzoek om handhaving	37
9.1 Inleiding	37
9.2 Wanneer is er sprake van een verzoek om handhaving	37
9.3 Mogelijkheid geven melding omzetten in verzoek	37
9.4 Verzoek om handhaving bij illegale bouw	37
9.4.1 Wat is illegale bouw	37
9.4.2 Relatie tot Bouwstop	37
9.4.3 De Procedure	38
Week 1 Ontvangst en voorbereiding	38
Week 2 Inspectie en verslag	38
Week 3-4 Onderzoek	38
Week 5-10 Legalisatieonderzoek of weigeren	38
Week 11-12 Vooraankondiging en concept besluit	39
Week 13-14 termijn voor zienswijze	40
Week 15-17 Zienswijze zitting	40
Week 18-21 Besluit	40
9.5 Gebruik (niet zijnde permanente bewoning)	40
Week 1 Ontvangst en voorbereiding	40
Ontvankelijkheid	41
Week 2-5 Inspectie en verslag	41
Week 6-7 Onderzoek	41
Week 8-13 Legalisatieonderzoek of weigeren	41
Week 14-15 Vooraankondiging en concept besluit	42
Week 16-17 termijn voor zienswijze	42
Week 18-20 Zienswijze zitting	42
Week 21-24 Besluit	42
9.6 Last onder dwangsom	43
Hoofdstuk 10 Bouw- en sloopstop	44
10.1 Inleiding	44
10.2 Wanneer wel en wanneer niet	44
10.2.1 Legalisatieonderzoek?	44
10.2.2 Geen limitatieve opsomming	44
10.2.3 Bouwen zonder vergunning	44

10.2.4 Bouwen in afwijking van een vergunning.....	45
10.3 Wie is bevoegd	46
10.4 De procedure	46
10.5 Dwangsom	46
Onderdeel B: Veiligheid: Horeca en Brandveiligheid.....	47
Hoofdstuk 11 Inleiding	48
11.1 Wijziging Drank- en Horecawet	48
11.2 Reikwijdte en doel beleid	48
11.3 Hoofdstuk indeling	48
Hoofdstuk 12 Probleemanalyse en handhavingdoelen	49
12.1 Horeca-inrichtingen in Tynaarlo.....	49
12.2 Wettelijke kaders	49
12.2.1 Drank- en Horecawet	49
12.2.2 APV	49
12.2.3 Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet	49
12.3 Beleidskaders	49
12.3.1 Nota aanpak schadelijk alcoholgebruik bij jongeren	49
12.3.2 Integraal handhavingsbeleid	50
12.3.3 Jaarprogramma.....	50
12.4 Aanverwanten.....	50
12.4.1 Wabo, milieu en brandveiligheid	50
12.4.2 Winkeltijdenwet	50
12.4.3 Wet op de kansspelen.....	50
12.5 Doel Drank- en Horecawet	50
12.6 Gevolgen niet naleven regelgeving	50
12.7 Doel handhaving.....	50
12.8 Risicomatrix en jaarprogramma.....	51
Hoofdstuk 13 Handhavingstraject.....	52
13.1 middelen en procedures	52
13.2 Gemeentelijke verordening.....	52
Hoofdstuk 14 Toezichtstrategie	53
14.1 Inleiding.....	53
14.2 Regulier.....	53
14.3 Incidentele overtredingen	53
Onderdeel C. Handhaving Brandveiligheid	54
Hoofdstuk 15 Probleemanalyse en Handhavingdoelen	55
15.1 Wettelijke kaders	55
15.1.1 Vier bronnen.....	55
15.1.2 Bouwbesluit 2012.....	55
15.1.3 Brandbeveiligingsverordening.....	55
15.1.4 Besluit omgevingsrecht.....	55
15.2 Doel regelgeving.....	55
15.3 Gevolgen niet naleving regelgeving	56
15.4 Doelstelling Handhavingbeleid	56
15.5 Hoe bereiken we die doelen	56
15.5 Huidige stand van zaken	56
15.6 Risicomatrix	57
Hoofdstuk 16 Het toezicht.....	58
16.1 Aanleiding	58
16.2 Frequentie toezicht	58
16.2.1 Toezicht tijdens de bouw.....	58
16.2.2 Toezicht op verleende vergunningen en meldingen voor brandveilig gebruik.....	58
16.2.3 Toezicht op tijdelijke gebruiksvergunningen	58
16.3 Het toezicht	58
Hoofdstuk 17 Sanctiestrategie.....	59
17.1 Inleiding.....	59
17.2 Gebruik hangende legalisatieprocedure	59

17.3 Intrekken vergunning	59
17.4 Stellen van extra voorwaarden	59
17.5 Opleggen hoger niveau	59
17.6 Overtredingen met verschillende strategieën	59
17.7 Loze meldingen	60
17.7.1 Prestatie-eisen	60
17.7.2 Handhavingbeleid	60
17.7.3 Samenvatting concept beleid	60
17.8 Tijdelijke gebruiksvergunningen	60
Onderdeel D: Milieu	61
Hoofdstuk 18 Inleiding en toezichtstrategie	62
18.1 Omkadering taakgebied	62
18.2 Doel regelgeving	62
18.3 Gevolgen niet naleven regelgeving	62
18.2 Bedrijven	62
18.2.1 Toezichtstrategie	62
18.2.2 Werkwijze	63
18.2.3 Jaarprogramma	63
18.3 Verkoop vuurwerk	63
18.4 Opslag mest/natuurgras	63
18.5 Besluit bodemkwaliteit	63
18.5.1 Inhoud	63
18.5.2 Kwalibo	63
18.5.3 Bouwstoffen	64
18.5.4 Grond en baggerspecie	64
Hoofdstuk 19 Sanctiestrategie	65
19.1 Middelen en procedures	65
Bijlage 1 Kwaliteitscriteria	66
Bijlage 2 Integrale aanschrijvingen	68
Bijlage 2a Voorblad aanschrijving	69
Bijlage 2b Deelaanschrijving slopen	70
Bijlage 2c Deelaanschrijving uitvoeren van een werk	71
Bijlage 2d Deelaanschrijving bouwen	72
Bijlage 2 ^e Deelaanschrijving gebruik bouwwerken	74
Bijlage 2f Deelaanschrijving brandveilig gebruik	76
Bijlage 2g Deelaanschrijving gemeentelijk/provinciaal monument	78
Bijlage 2h Deelaanschrijving vellen houtopstanden	80
Bijlage 2i Deelaanschrijving Milieu	82
Bijlage 2j Deelaanschrijving Rijksmonumenten	84
Bijlage 3 Protocol bestuurlijke boete bij Drank- en Horecawet	86
Bijlage 4 Ontvangstbevestiging verzoek om handhaving	87
Bijlage 5 Begripsbepalingen	91
Bijlage 6 Verbodsbepalingen Drank- en Horecawet	92
Bijlage 7 Verbodsbepalingen APV	96
Bijlage 8 Verbodsbepalingen Winkeltijdenwet	98
Bijlage 9 Verbodsbepalingen Wet op de kansspelen	99
Bijlage 10 Handhaving en Sanctiestrategie Drank- en Horecawet	100
Bijlage 11 Controlelijsten inrichtingseisen	114
Checklist Slijterij	115
Checklist Horeca controle	117
Checklist Voorschriften DHW voor winkels	120
Checklist Voorschriften DHW voor pompstation, horeca langs autoweg en winkel langs weg	121
Bijlage 12 Controlelijst tijdelijke gebruiksvergunning	122
Bijlage 13 Overzicht bouwwerken waarbij brandpreventist wordt ingeschakeld	127
Bijlage 14 Sanctiestrategie permanent gebruik	130
Bijlage 15 Sanctiestrategie tijdelijk gebruik	144
Bijlage 16 Sanctiestrategie Milieu	148

Bijlage 17 Draaiboek bestuursdwang	154
Bijlage 18 Protocol Invordering dwangsom	157
Protocol invorderen dwangsom	158
1 Inleiding.....	158
2. Wettelijk kader	158
3. Invorderingsproces	159
3.1 het ontstaan van de betalingsverplichting.....	159
3.2 Betalingstermijn, verzuim en verjaring	159
3.3 Invordering	159
3.4 Verjaring.....	160
3.5 Aanmaning	160
3.5 Dwangbevel	160
Bijlage 18.1 tekst verbeuringbrief.....	162
Bijlage 18.2 Voornemen invorderingsbeschikking	164
Bijlage 18.3 Invorderingsbeschikking.....	166
Bijlage 18.4 Aanmaning en stuiten verjaring.....	168
Bijlage 18.5 Dwangbevel.....	170
Bijlage 18.6 Stroomschema	172

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Inleiding

De toezichhoudende taak van de gemeente bevindt zich in een continue staat van verandering. Vanuit de rijksoverheid worden we geconfronteerd met meerdere wetswijzigingen die al dan niet direct ingrijpen op de wijze waarop wij de handhaving in moeten kleden. Voorbeelden hiervan zijn de invoering van het Bouwbesluit 2012, waarin ook het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (hierna: gebruiksbesluit) en een deel van de bouwverordening worden opgenomen, de Drank- en Horecawet en de Omgevingswet, die de in oktober 2010 ingevoerde Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) zal moeten vervangen.

Met name bij de Wabo (en straks de Omgevingswet) is de invloed goed merkbaar. In het Besluit omgevingsrecht (het Bor) staan bijvoorbeeld criteria genoemd waaraan de overheden bij de uitvoering van hun handhavende taak moeten voldoen. Bij het opstellen van deze nota zijn die kwaliteitscriteria als leidraad gebruikt. In bijlage 1 is een overzicht van de kwaliteitscriteria opgenomen.

1.2 Doel beleid

Het doel van deze beleidsnota is enerzijds het voldoen aan de wettelijke eisen die aan ons worden gesteld. Daarnaast fungeert het als een leidraad voor onze medewerkers bij de uitvoering van hun werkzaamheden. Ook draagt het beleid bij aan een transparante uitvoering van onze wettelijke taken.

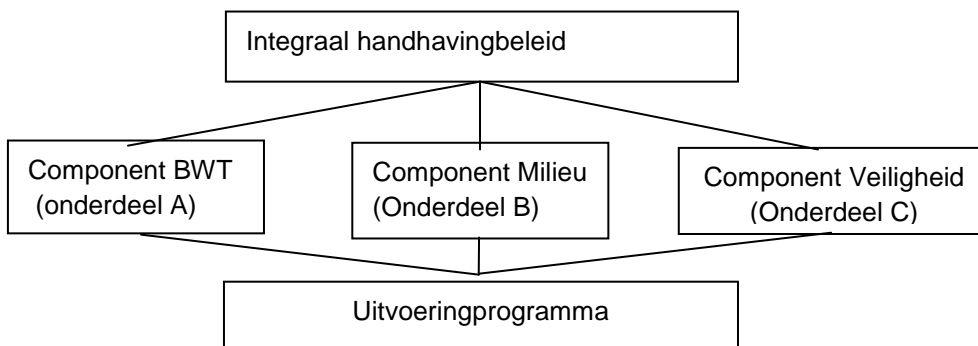
1.3 Reikwijdte beleid

Dit beleid richt zich op de volgende handhavinggebieden:

- BWT:
 - o bouwen;
 - o slopen;
 - o gebruiken van gronden en bouwwerken in afwijking van het bestemmingsplan;
- Veiligheid:
 - o Drank- en horecawet;
 - o Brandveiligheid;
- Milieu.

1.4 Gefaseerde invoering beleid

Het is het streven van Tynaarlo om te komen tot een integraal beleidsdocument dat de handhaving behandelt van diverse handhavinggebieden. Het eerste deel van dit beleid behandelt de onderwerpen die voor alle gebieden gelijk zijn. Vervolgens worden de gebiedspecifieke onderwerpen behandeld in de onderdelen A t/m C. Dit beleid is een meerjarenvisie op de handhaving. Daaronder komt jaarlijks een uitvoeringsprogramma te hangen. Schematisch ziet dat er als volgt uit.

1.5 Definitie handhaving

In deze nota is handhaving als volgt gedefinieerd:

“Handhaving is alles wat plaatsvindt in het proces na vergunningverlening en elke handeling die er op gericht is de naleving van rechtsregels te bevorderen of een overtreding daarvan te beëindigen.”

Het bewerkstelligen van de naleving van rechtsregels kan geschieden door communicatie, voorlichting, stimulering en toezicht en zo nodig door de toepassing van bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke en/of privaatrechtelijke middelen dan wel door de dreiging daarmee. Deze nota richt zich met name op de repressieve kant van de handhaving.

1.6 Relatie tot andere documenten

1.6.1 Risicomatrix

In april 2009 heeft het college de notitie Risicomatrix vastgesteld. Hierin is omschreven hoe wij voor het uitvoeren van onze toezichthoudende taak de prioriteiten vaststellen. De risicomatrix dient als ondergrond voor het jaarlijks op te stellen handhavingprogramma.

1.6.2 Beleidsplan integrale handhaving

In 2006 is het beleidsplan integrale handhaving vastgesteld. Hierin is het streven van de gemeente om integraal te werken verwoord en een korte beschrijving gegeven van het handhavingstraject. Dit Handhavingbeleid vervangt het beleidsplan integrale handhaving als alle beleidsgebieden zijn opgenomen.

1.6.3 Handhavingjaarprogramma

Voor de handhaving wordt jaarlijks een uitvoeringprogramma op- en vastgesteld. In het jaarprogramma staat waar de beschikbare capaciteit het komende jaar met name op is gericht. Daarnaast wordt nader ingegaan op de monitoring van en rapportage over de voortgang.

In het uitvoeringprogramma staat bijvoorbeeld ook welke onderdelen van de bouw worden gecontroleerd en hoe diepgaand die inspectie is. Er is voor gekozen om dit in het jaarprogramma op te nemen zodat het document flexibel is en jaarlijks aangepast kan worden.

Het is mogelijk dat door een aanpassing in het jaarprogramma enig verschil optreedt met hetgeen in het handhavingbeleid staat. Het jaarprogramma heeft dan voorrang. We kunnen bijvoorbeeld in een jaarprogramma besluiten om dat jaar een bepaald onderwerp (bedrijfssoort of bouwwerk) extra aandacht te geven. In zo'n geval is het denkbaar dat je vooraf standaardtermijnen en dwangsommen gaat vaststellen die afwijken van hetgeen in het beleid staat.

Kort gezegd geeft het jaarprogramma aan welke handhavingtaken de gemeente het komende jaar, met name, gaat oppakken. Deze nota geeft aan op welke wijze wij invulling geven aan onze handhavingtaken.

1.7 Link met de Omgevingsvergunning

Met de invoering van de Wabo zijn diverse toestemmingsstelsels (onthefingen, vrijstellingen en vergunningen) opgenomen in de omgevingsvergunning. Dit betekent dat er sprake is, of kan zijn, van één vergunning en dus ook één toezichtprocedure. Voor diverse disciplines geldt dat zij deels samen optrekken tijdens het toezicht en deels elkaar opvolgen in het proces. Dit is bijvoorbeeld het geval met een omgevingsvergunning voor een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer/het Besluit omgevingsrecht. Zo eindigt het bouwtoezicht veelal met de eindcontrole, dat is voor het onderwerp Milieu vaak de eerste inspectie.

Toezicht op het gebied van (brand)veiligheid vindt zowel plaats tijdens de oprichting als tijdens de gebruiksfase van een gebouw. Er wordt namelijk toezicht gehouden op de brandveiligheidsaspecten tijdens de bouw, alsmede op gebruiksvergunningen en –meldingen tijdens de gebruiksfase.

Onder de Wabo is geen sprake meer van een bouwvergunning, milieuvergunning of gebruiksvergunning, maar spreken we van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen, omgevingsvergunning voor het oprichten van een inrichting (of veranderen van de werking ervan) en een omgevingsvergunning voor het brandveilig gebruik van bouwwerken. Voor de leesbaarheid spreken we in dit document van bouwvergunning, milieuvergunning en gebruiksvergunning.

Hoofdstuk 2 Integrale Handhaving

2.1 Wat wordt verstaan onder integrale handhaving

Wij onderscheiden twee soorten integrale handhaving. Allereerst wordt er onder verstaan: "Die vorm van handhaving waarbij altijd afstemming plaatsvindt tussen de diverse handhavingprogramma's, waarbij voor de zogenoemde overlap altijd coördinatie plaatsvindt".

Naast de afstemming tussen de programma's, wordt onder integraal handhaven ook verstaan: "Die vorm van handhaving waarbij door de betreffende handhaver op een bepaald werkterrein/vakgebied (bijv. milieu) ook, met behulp van een algemene checklist, de aspecten behorende bij andere vakgebieden meegenomen worden in zijn handhavende actie."

2.2 Integrale controlelijsten

Het is niet mogelijk dat de toezichthouders een volledige inspectie doen op het vakgebied van de collega's. Daarvoor is de benodigde kennis te specialistisch. Wat wel kan is dat bepaalde hoofdpunten worden meegenomen. Hiervoor worden in de jaarprogramma's de te gebruiken controlelijsten opgenomen.

2.3 Werkwijze inspecties

Tijdens de inspectie wordt niet alleen de eigen controlelijst ingevuld, maar wordt ook gekeken naar de punten die op de integrale lijst staan. Omdat de toezichthouders die gespecialiseerd zijn in bouwtoezicht meerdere keren op een bouwplaats komen is de afspraak dat de lijst wordt ingevuld bij de eindcontrole en als er een (mogelijke) overtreding wordt geconstateerd. Voor de onderdelen Veiligheid en Milieu geldt dat de toezichthouders de controlelijst invullen na een reguliere controle (de eerste inspectie) en als zij een mogelijke overtreding zien.

2.4 Integrale aanschrijvingen

Daar waar mogelijk voeren de betrokken disciplines de inspecties gezamenlijk uit. Daarmee wordt de burger/ondernemer zo min mogelijk belast. We streven daarbij ook naar één integraal aanschrijvingstraject. Het is echter zeer wel mogelijk dat het beleid verschillende soorten trajecten voorschrijft voor de diverse onderdelen.

Om dat euvel te ondervangen kan bij integrale aanschrijvingen worden gewerkt met een voorblad en deelaanschrijvingen. In bijlage 2 zijn voorbeelden opgenomen.

In het voorblad geven we aan dat een inspectie heeft plaatsgevonden en op welke onderdelen de inspectie is uitgevoerd. In het kort wordt aangegeven of er overtredingen zijn geconstateerd. Verder wordt verwezen naar de bijgevoegde deelaanschrijvingen en worden de contactpersonen aangegeven.

In de deelaanschrijvingen wordt per onderdeel aangegeven wat de constatering is, wat het wettelijk kader is, welke maatregelen moeten worden getroffen en binnen welke termijn dit moet gebeuren.

De brief wordt momenteel veelal opgesteld door de juridisch medewerker. Deze zorgt ervoor dat alle betrokken toezichthouders een kopie van de brief krijgen. De toezichthouders houden vervolgens hun eigen termijnen bij. De juridisch medewerkers doen naast de aanschrijvingen in het kader van de handhaving, ook de juridische toets van de aanvragen om, omgevingsvergunning. Om de scheiding tussen vergunningverlening en handhaving te waarborgen zal een juridisch medewerker geen handhavingzaak behandelen naar aanleiding van een vergunning die hij of zij heeft getoetst en vice versa.

Het is mogelijk dat de taakverdeling gaat wijzigen als gevolg van een andere indeling van de organisatie.

2.5 Sancties

2.5.1 Herstel- en bestraffende sancties en intrekking van de vergunning

Het handhavend optreden van de gemeente op grond van het bestuursrecht is traditioneel gericht op herstel van een rechtmatige situatie. Dit kan bijvoorbeeld door het verwijderen van een bouwwerk of het staken van een illegale gedraging. Het is ook mogelijk om door middel van vergunningverlening achteraf een overtreding te

beëindigen. De sanctiemiddelen die de gemeente hiervoor kan gebruiken zijn de last onder bestuursdwang en de last onder dwangsom.

De Algemene wet bestuursrecht verstaat onder een herstelsanctie: een bestuurlijke sanctie die strekt tot het geheel of gedeeltelijk ongedaan maken of beëindigen van een overtreding, tot het voorkomen van herhaling van een overtreding, dan wel tot het wegnemen of beperken van de gevolgen van een overtreding

Daarnaast kent de Algemene wet bestuursrecht sinds de vierde tranche de bestraffende sanctie. Hieronder wordt verstaan: een bestuurlijke sanctie voor zover deze beoogt de overtreder leed toe te voegen. Dit is de bestuurlijke boete. Voor gemeentes is hier voor sommige handhavinggebieden een strafrechtelijke variant aan toegevoegd: de bestuurlijke strafbeschikking.

Een ander middel, dat niet valt onder de noemer bestraffende of herstellende sanctie, is het (al dan niet tijdelijk) intrekken van de vergunning.

2.5.2 Last onder bestuursdwang

De last onder bestuursdwang is de herstelsanctie, inhoudende:

- a. een last tot geheel of gedeeltelijk herstel van de overtreding, en
- b. de bevoegdheid van het bestuursorgaan om de last door feitelijk handelen ten uitvoer te leggen, indien de last niet of niet tijdig wordt uitgevoerd.

Het feitelijk handelen kan bijvoorbeeld inhouden het sluiten van een horeca-inrichting of het wegnemen van materiaal, bijvoorbeeld terrasmeubilair. In bijlage 17 is het draaiboek voor het uitvoeren van bestuursdwang opgenomen.

2.5.3 Last onder dwangsom

Het bestuursorgaan dat de bevoegdheid heeft om een last onder bestuursdwang op te leggen, kan ook gebruik maken van het instrument last onder dwangsom. Hieronder wordt verstaan de herstelsanctie, inhoudende:

- a. een last tot geheel of gedeeltelijk herstel van de overtreding, en
- b. de verplichting tot betaling van een geldsom indien de last niet of niet tijdig wordt uitgevoerd.

De geldsom kan worden gesteld op een bedrag ineens of een bedrag per geconstateerde overtreding. De wetgever heeft de bevoegdheid voor het gebruiken van dit instrument ingeperkt. Een last onder dwangsom kan niet opgelegd worden als het belang dat het betrokken voorschrift beoogt te beschermen, zich daartegen verzet. Dit is het geval als er sprake is van spoedeisendheid. Dan is de last onder bestuursdwang het aangewezen middel.

In bijlage 18 is het protocol van invordering van verbeurde dwangsommen opgenomen.

2.5.4 Bestuurlijke boete/bestuurlijke strafbeschikking

Naast de herstelmaatregelen kent de Algemene wet bestuursrecht ook een bestraffende beschikking. Dit is de bestraffende sanctie, inhoudende een onvoorwaardelijke verplichting tot betaling van een geldsom. In de Algemene wet bestuursrecht is de algemene regeling omtrent de bestuurlijke boete opgenomen. De bevoegdheid tot het opleggen van zo'n boete vloeit voort uit de bijzondere wetten.

Artikel 44a van de Drank- en Horecawet bijvoorbeeld, geeft de burgemeester de bevoegdheid om bij overtreding van bepaalde artikelen een boete op te leggen. De hoogte van zo'n boete wordt bepaald aan de hand van het Besluit bestuurlijke boete Drank- en Horecawet. In bijlage 3 is de procedure rondom het opleggen van een bestuurlijke boete nader uitgewerkt. De uitwerking is toegespitst op de Drank- en Horecawet.

Voor sommige overtredingen heeft de wetgever de gemeenten de mogelijkheid gegeven om, in plaats van een bestuurlijke boete, te kiezen voor een bestuurlijke strafbeschikking. Het verschil met de bestuurlijke boete is vooral gelegen in de afhandeling. Bij de bestuurlijke boete is er sprake van bezwaar en beroep via de bestuursrechtelijke route. De bestuurlijke strafbeschikking volgt de route van het strafrecht. De mogelijkheid bestaat vooral voor "kleine" overtredingen in openbare ruimte. Gedacht kan worden aan overtreding van voorschriften uit de APV.

2.5.5 Intrekken vergunning

Naast de drie genoemde sancties heeft de gemeente ook nog de mogelijkheid om op te treden door een verleende vergunning in te trekken. Daarmee wordt bijvoorbeeld een horeca-inrichting of slijterij de bevoegdheid tot het verstrekken van alcoholhoudende drank afgenomen. Het is mogelijk dat intrekking van de vergunning wordt opgevolgd door één van de andere bestuursrechtelijke sanctiemiddelen.

2.5.6 Schorsing vergunning

Dit is een mildere variant van de intrekking van een vergunning. In sommige gevallen is het namelijk ook mogelijk om de vergunning **tijdelijk** in te trekken. Dit is onder andere het geval in de nieuwe Drank- en Horecawet. Van dit instrument kan gebruik worden gemaakt als permanente intrekking een te zwaar middel wordt geacht. De schorsing op grond van de Drank- en Horecawet kan ten hoogste 12 weken bedragen.

2.6 Variant 1: Drietrapsraket

2.6.1 Drie stappen

De eerste handhavingstrategie is de drietrapsraket. Dit houdt in dat het handhavingstraject drie stappen kent; de constateringbrief, de vooraankondiging en de handhavingbeschikking.

2.6.2 Wanneer

Deze werkwijze is de hoofdregel en wordt gevolgd bij overtredingen die relatief makkelijk geconstateerd kunnen worden en waar geen sprake is van gevaarstelling. Hierbij kan gedacht worden aan het exploiteren van een horecabedrijf zonder, geldige, vergunning. De pakkans is relatief groot omdat de constatering relatief simpel is.

Verder is deze werkwijze van toepassing op de meeste gevallen waarin sprake is van bouwen zonder of in afwijking van een vergunning.

2.7 Variant 2: Handhaving in twee stappen

2.7.1 Geen constateringbrief

Bij deze variant wordt de eerste stap, de constateringbrief overgeslagen. Het is wettelijk niet verplicht om een constateringbrief te versturen. Wel moet de gemeente, uitzonderingen bij spoedeisende zaken daargelaten, de overtreder de mogelijkheid geven om zijn verhaal te vertellen.

Het handhavingstraject begint in dit geval met de mededeling dat wij voornemens zijn om handhavend op te treden en een sanctie op te leggen, als de overtreding niet binnen de gestelde termijn wordt beëindigd.

2.7.2 Wanneer

Deze werkwijze wordt toegepast als er sprake is van een grotere spoedeisendheid dan gebruikelijk is, bijvoorbeeld bij overtreding van asbestregelgeving. Een andere mogelijkheid is dat de toezichthouder al mondeling met de overtreder een afspraak heeft gemaakt over beëindiging van de overtreding en deze niet wordt nagekomen. Er is dan geen constateringbrief verzonden. We kunnen in dat geval de eerste stap overslaan, omdat deze al mondeling heeft plaatsgevonden.

2.8 Variant 3: Anderhalve stap

2.8.1 Vooraankondiging met conceptbesluit

De derde variant is een bijzondere vorm van variant twee. Daarin wordt een vooraankondiging verzonden met een hersteltermijn. Dat is in deze situatie niet het geval. De vooraankondiging heeft als bijlage het conceptbesluit. In de vooraankondiging staat dat we voornemens zijn om te beschikken overeenkomstig het concept besluit. Tegen dat voornemen en het concept besluit kan de overtreder zienswijzen indienen. Daarna volgt in beginsel het besluit. Van het nemen van het besluit kan worden afgezien als de zienswijzen daartoe aanleiding geven. De zienswijzen kunnen ook aanleiding zijn om alsnog één van de andere varianten toe te passen.

2.8.2 Wanneer

Deze variant wordt gebruikt in situaties die meer spoed eisen dan variant 2 mogelijk maakt, maar waarin het direct opleggen van de sanctie, zonder de overtreder te horen, een brug te ver is.

Verder wordt variant gebruikt als het gaat om overtredingen die een tijdelijk karakter hebben en waarbij de pakkans klein is. Gedacht kan worden aan het schenken van alcoholhoudende dranken aan jongeren onder de 16.

Verder wordt deze variant bij bouwregelgeving toegepast in geval van een verzoek om handhaving.

Tenslotte kan voor deze variant gekozen worden in situaties die normaliter met variant 2 worden behandeld, maar waar (in plaats van het verzenden van de vooraankondiging) de toezichthouder met de overtreder afspraken heeft gemaakt over beëindiging van de overtreding. Als de afspraken niet worden nagekomen kunnen we niet direct een sanctie opleggen, omdat de overtreder gehoord moet worden, maar kunnen we wel deze snellere variant toepassen.

2.9 Variant 4: Direct besluit

2.9.1 Geen last vooraf of horen

In deze variant nemen we direct het handhavingbesluit. Dat betekent dat de overtreder niet vooraf de mogelijkheid krijgt om de overtreding te beëindigen. Ook krijgt hij niet de mogelijkheid om vooraf zijn zienswijzen in te dienen.

2.9.2 Wanneer

Het moge duidelijk zijn dat deze werkwijze een uitzondering is. We maken hiervan gebruik als er sprake is van spoedeisendheid. Er moet dus sprake zijn van een klaarblijkelijke dreiging van openbare orde, gevaarstelling etcetera. Een voorbeeld is de bouwstop.

Kanttekening hierbij is dat we wel, waar mogelijk een “mondelinge tussenstap” maken. Dat houdt in dat de toezichthouder de overtreder vraagt of hij direct maatregelen wil nemen om de overtreding te beëindigen of de gevaarlijke situatie op te heffen. Als dat niet het geval is, volgt het formele traject.

2.10 Variant 5: Eerst doen dan besluiten

2.10.1 Direct ingrijpen

De laatste variant is de meest ingrijpende. Hierbij maken we eerst een einde aan een overtreding en nemen we achteraf het formele besluit. Het betreft in deze situaties altijd bestuursdwang, omdat direct handelen vereist is. De aard van de last onder dwangsom verzet zich tegen deze methode.

2.10.2 Wanneer

Deze werkwijze zal bij hoge uitzondering worden gebruikt. Alleen als de situatie direct handelen van de gemeente vereist, kan hiertoe worden overgegaan. De belangen die geschaad worden door de overtredingen moeten dit ingrijpen rechtvaardigen. We spreken dan over een direct gevaar voor de openbare orde, veiligheid, gezondheid etcetera.

Ook hier geldt dat waar mogelijk de “mondelinge tussenstap”, als omschreven in 2.9.2 wordt toegepast.

2.11 Preventief

2.11.1 Zonder voorafgaande overtreding

Bij het opleggen van een sanctie wordt veelal gedacht aan de situatie dat er al sprake is van een overtreding. Dat zal in de meeste gevallen ook zo zijn. We hoeven echter niet op een overtreding te wachten om een herstelsanctie op te leggen. Het is namelijk ook mogelijk om zonder dat al sprake is van een overtreding, een herstelsanctie op te leggen.

2.11.2 Wanneer

De wetgever heeft in de Algemene wet bestuursrecht aangegeven dat een preventieve last onder bestuursdwang/dwangsom kan worden opgelegd als het gevaar voor de overtreding klaarblijkelijk dreigt. Dat betekent dat de overtreding met een zekere grenzende waarschijnlijkheid gaat plaatsvinden. Dit zal niet snel het geval zijn. NB er is geen sprake van een preventieve herstelsanctie als die gericht is op het voorkomen van herhaling van een overtreding. Er heeft dan immers al een overtreding plaatsgevonden.

2.11.3 De procedure

Alle varianten zijn bij een preventieve herstelsanctie mogelijk. Er kan gekozen worden voor een drietrapsraket, maar ook direct opleggen is mogelijk. Dit alles binnen de kaders die in de hiervoor genoemde paragrafen zijn genoemd.

2.12 Invorderingsbeschikking

Sinds 1 juli 2009 is de vierde tranche van de Awb van kracht. Hierin wordt voorgeschreven dat bestuurlijke geldschulden worden vastgesteld bij besluit (invorderingsbeschikking). Deze regel geldt ook voor het innen van verbeurde dwangsommen en kosten van bestuursdwang.

Dit betekent bijvoorbeeld dat, voordat wij een verbeurde dwangsom kunnen innen, bij blijvende weigerachtigheid om te betalen, een besluit moet worden genomen. Tegen een dergelijk besluit staat bezwaar en beroep open. Het nemen van een invorderingsbeschikking is gemandateerd aan de vakmanager. In bijlage 18 is het protocol van invordering opgenomen.

2.13 Inspecties na opleggen dwangsom

Als de last onder dwangsom is opgelegd en de begunstigingstermijn is verstreken kunnen er inspecties plaatsvinden. Gekeken wordt of aan de last is voldaan. Als dat niet het geval is, verbeurt de overtreder een dwangsom.

De last onder dwangsom kan worden opgelegd per tijdseenheid (bijvoorbeeld per dag of week), per overtreding of als een bedrag ineens.

Voor bijvoorbeeld het onderdeel bouwen wordt de last onder dwangsom zo opgesteld dat een dwangsom wordt verbeurd voor iedere dag dat geconstateerd wordt dat niet aan de last is voldaan. We kunnen dan iedere dag een inspectie uitvoeren en dus iedere dag een dwangsom verbeuren. Het is ook mogelijk om dit uit te spreiden over een langere periode.

Als hoofdregel geldt dat wij de volgende frequentie hanteren:

- eerste vier weken: een keer per week;
- week vijf tot en met acht: twee keer per week;
- daarna: drie keer per week.

Het maximale aantal dwangsommen dat kan worden verbeurd bedraagt 25.

Als een dwangsom is opgelegd per week, dan wordt iedere week gecontroleerd.

2.14 Handhaving hangende bezwaar en beroep

Tegen het opleggen van een last onder dwangsom (en bestuursdwang) staat bezwaar en vervolgens beroep open. Het indienen van een bezwaar of beroepschrift schorst de werking van het besluit niet. De opgelegde dwangsommen kunnen dus worden geïnd als geconstateerd wordt dat niet aan de last is voldaan. Om dit te voorkomen kan de overtreder een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechter.

Omdat de verbeurde dwangsommen na een jaar niet meer kunnen worden geïnd, is het onverstandig om te wachten tot een handhavingbeschikking onherroepelijk is, voor het traject van invorderen wordt gestart. Wel is het mogelijk om de verjaring te stuiten zonder daadwerkelijk tot invordering (middels dwangbevel) over te gaan. In de regel zal met het invorderen van de verbeurde dwangsommen middels dwangbevel gewacht worden tot het besluit onherroepelijk is.

Voor wat betreft de last onder bestuursdwang kan wel gewacht worden tot het besluit onherroepelijk is. Dit wordt uiteraard niet gedaan als sprake is van spoedeisendheid, bijvoorbeeld omdat sprake is van een gevaarlijke situatie.

2.15 Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken

De wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Wkpb) is op 1 juli 2007 in werking getreden. Deze wet regelt dat de burger makkelijker inzicht kan krijgen in de beperkingen die gelden voor een bepaald perceel of pand.

Handhavingbeschikkingen op grond van de Wabo vallen onder de te registreren beperkingen, voor zover bij dat besluit met toepassing is bepaald dat het mede geldt jegens de rechtsopvolger(s) van degene aan wie het besluit is opgelegd. Indien de gemeente een last onder bestuursdwang/dwangsom oplegt, zal dit moeten worden opgenomen in het openbare register. Dit register is voor een ieder toegankelijk. Als de overtreding wordt beëindigd en de handhavingbeschikking wordt opgeheven, wordt de inschrijving in het openbare register doorgehaald.

Daarnaast moeten diverse andere besluiten op grond van de Woningwet worden ingeschreven. Te denken valt aan een opgelegde plicht tot het treffen van voorzieningen tot op ten hoogste nieuwbouwniveau met betrekking tot een bestaand gebouw.

2.16 Constateringoverleg

Iedere week wordt het constateringoverleg gehouden. Twee juridisch medewerkers, de handhavingcoördinator en buitendienstmedewerkers bespreken de handhavingzaken, zowel naar aanleiding van controle op verleende vergunningen als naar aanleiding van klachten van burgers. Tijdens dit overleg wordt aan de hand van de risicomatrix en deze beleidsnota bepaald hoe er gehandhaafd wordt.

2.17 Juridisch Cluster Overleg

Iedere week komen de juridisch medewerkers bij elkaar voor het juridisch cluster overleg. Tijdens dit overleg worden de meer ingewikkelde juridische vraagstukken besproken en wordt hierover een standpunt ingenomen. Uiteraard wordt dit standpunt vervolgens gecommuniceerd naar de andere clusters.

Hoofdstuk 3 Gedogen

3.1 Inleiding

Onder handhaving wordt in deze nota verstaan: alles wat plaatsvindt in het proces na vergunningverlening en elke handeling die er op gericht is de naleving van rechtsregels te bevorderen of een overtreding daarvan te beëindigen. Onder gedogen valt dan logischerwijs het ontbreken van een handeling die er op gericht is de naleving van rechtsregels te bevorderen of een overtreding daarvan te beëindigen.

Het gedogen is dus het (formeel) dulden van een bepaalde strijdige situatie. De overheid treedt bij een geconstateerde overtreding om welke reden dan ook niet op.

Dit hoofdstuk geeft een strategie voor het gedogen van overtredingen. Deze strategie legt vast in welke situaties en onder welke voorwaarden handhavend optreden tegen overtreders achterwege kan blijven. Hierbij is rekening gehouden met het landelijke beleidskader gedogen.

3.2 Grensvlak handhaving-gedogen

De overgang tussen handhaven en gedogen is vloeiend. Wanneer houdt handhaving op en begint gedogen? In een formele benadering kan worden gezegd: handhaving is het opleggen van een sanctie; wanneer bij een overtreding geen sanctie wordt opgelegd, gedooft het bestuur.

Hier is enige differentiatie op zijn plaats. Ten eerste vraagt het voeren van een evenwichtig handhavingsbeleid (het optreden tegen overtredingen om een adequaat niveau van naleving te bereiken) om een zekere prioriteitsstelling. Niet alle overtredingen kunnen en hoeven met eenzelfde spoed en intensiteit te worden aangepakt.

Een voorbeeld hiervan is de lijst met kleine overtredingen die op het gebied van bouw- en woning toezicht wordt gehanteerd. Als er een overtreding wordt geconstateerd voor een bouwwerk dat een lage prioriteit heeft gekregen, kan er voor gekozen worden om die zaak op een lijst te zetten. De overtreder krijgt dan de mededeling dat er een overtreding is, hoe deze kan worden opgeheven en dat de zaak op een lijst is gezet voor toekomstige handhaving.

Ten tweede volgt uit de hiervoor gegeven definitie van handhaving en de verschillende varianten genoemd in hoofdstuk 2, een zekere instandhouding van een illegale situatie tijdens het handhavingstraject. De aanschrijvingen (constateringbrief en vooraankondiging) vallen onder de noemer handhaving en handhavend optreden. Het handhavingstraject start dus met het versturen van een constateringbrief. Ook het vergunningstraject dat wordt opgestart ter legalisatie van een illegale situatie valt in het kader van deze nota onder de noemer handhaving.

Ten derde eisen de Algemene beginselen van behoorlijk bestuur niet alleen van ons dat we handhaven, maar ook dat dit op een deugdelijke wijze gebeurt. Een besluit moet zorgvuldig tot stand komen, deugdelijk gemotiveerd zijn, evenredig zijn etcetera. Dat betekent dat de procedure afgestemd moet zijn op de aard van de overtreding. Het betekent ook dat we moeten onderzoeken of voor een illegale situatie alsnog een vergunning kan worden verleend. Tenslotte moet een overtreder gehoord worden en in veel gevallen de kans krijgen om zelf de overtreding te beëindigen.

In de hierboven genoemde gevallen is dus geen sprake van gedogen. Pas als een bestuursorgaan niet optreedt tegen overtredingen is er sprake van gedogen. Als dit plaatsvindt na een zorgvuldige belangenafweging, al dan niet onder het stellen van voorwaarden, dan is er sprake van actief gedogen. Komt gedogen voort uit het onvermogen of uit onwil tot handhaven dan is sprake van impliciet of passief gedogen. Passief gedogen is onaanvaardbaar, omdat het bestuursorgaan op de hoogte is van de illegale situatie maar daarop niet reageert.

3.3 Wanneer is gedogen aanvaardbaar?

3.3.1 Voorwaarden

Er zijn situaties denkbaar waarin gedogen aanvaardbaar of zelfs geboden kan zijn. Het is niet mogelijk om een limitatieve opsomming van die situaties te geven. Wel kunnen we een opsomming geven van voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Gedogen is aanvaardbaar in uitzonderingsgevallen, mits beperkt in omvang en tijd. Daarnaast dient gedogen expliciet (schriftelijk) en in een concreet geval na zorgvuldige kenbare belangenafweging plaats te vinden, alsmede aan controle te zijn onderworpen.

3.3.2 Slechts in uitzonderingsgevallen

Dit kunnen bijvoorbeeld de reeds eerder genoemde overgangs- en overmachtsituaties zijn. Kenmerkend voor *overmachtsituaties* is dat de afweging van belangen weinig ruimte biedt. De situatie dwingt tot het laten prevaleren van een bepaald belang boven de andere betrokken belangen. Er is alleen sprake van overmacht in situaties van een onverwachte, niet voorzienbare van buiten komende oorzaak/omstandigheid. Er is dus geen sprake van overmacht bij bijvoorbeeld slecht onderhoud of situaties die ontstaan door eigen toedoen.

Met de invoering van de vierde tranche van de Awb kunnen bestuursorganen geen bestuurlijke sanctie opleggen als sprake is van een rechtvaardigingsgrond. In dat kader kan ook gesteld worden dat in overmachtsituaties geen sprake is van gedogen, omdat er geen handhavinggrond is.

In *overgangssituaties* kan gedogen aanvaardbaar zijn als de consequenties van handhaving niet in redelijke verhouding staan tot de belangen die met (onmiddellijke) handhaving gemoeid zouden zijn. Bij overgangssituaties kan gedacht worden aan¹:

- gevallen waarin wordt gewerkt zonder voorschriften vanuit het omgevingsrecht, omdat door omstandigheden die buiten de macht van de vergunninghouder liggen, de nieuwe vergunning niet aansluitend op de oude (geëxpireerde) vergunning kan worden verleend;
- de gevallen waarin wordt gewerkt met verkeerde voorschriften vanuit het omgevingsrecht als gevolg van gewijzigde inzichten of jurisprudentie;
- gevallen waarbij door het starten van een activiteit, vooruitlopend op de vergunningverlening, een bestaande voor de leefomgeving schadelijke situatie kan worden beëindigd, verminderd of gereguleerd. Daarbij geldt dat er geen alternatieven voor handen zijn waarmee hetzelfde effect kan worden bereikt, de aanvrager geen verwijt treft ten aanzien van het tijdstip van indiening van de vergunningaanvraag en de gereede verwachting bestaat dat positief op de aanvraag kan worden beslist;
- gevallen waarin de vergunning van een bestaand bedrijf of burger door de Rechtbank wordt vernietigd op formele gronden en het mogelijk is om een nieuwe vergunning aan het bedrijf of de burger te verlenen;
- gevallen waarin de voorschriften vanuit het omgevingsrecht om technische redenen niet kunnen worden nageleefd en die voorschriften binnen enige tijd kunnen worden aangepast;
- gevallen waarin onderzocht moet worden hoe een overtreding kan worden beëindigd en waarvoor het nodig is de handeling in kwestie nog enkele malen of enige tijd uit te voeren. De overtreding, onder de voorwaarde dat voldoende toezicht wordt uitgeoefend op het plaatsvinden van het onderzoek, in de tussentijd worden gedoogd;
- gevallen die door versoepeling van de geldende normen in de toekomst naar alle waarschijnlijkheid geen overtreding meer zullen opleveren. Soms kan het aanvaardbaar zijn om vooruitlopend op een wetwijziging waarmee de Eerste Kamer en Tweede Kamer al hebben ingestemd en waarbij de regelgeving wordt afgeschaft of versoepeld, te gedogen. Ditzelfde kan gelden voor lokale regelgeving waarvoor bijvoorbeeld de gemeenteraad al ingestemd heeft met een wijziging.

Gedogen kan daarnaast aanvaardbaar zijn als het achterliggende belang, dat een norm primair beoogt te beschermen, in uitzonderingsgevallen die de wetgever niet heeft voorzien, beter gediend is met het al dan niet onder voorwaarden (tijdelijk) afzien van handhaving.

Ook kan een zwaarder wegend belang gedogen soms rechtvaardigen. Rechtsbeginselen kunnen er toe leiden dat ook andere belangen dan het door de norm te beschermen belang moeten worden meegenomen in de afweging.

3.3.3 Gedogen beperken in omvang en tijd

Gedogen is slechts aanvaardbaar zolang en voor zover zich de betreffende uitzonderingssituatie voordoet. Zodra de reden tot gedogen niet langer aanwezig is, moet tot handhaving worden overgegaan. Ook kan de noodzaak om te gedogen weggenomen worden door de situatie te legaliseren. Is (tijdelijke) legalisering van de overtreding mogelijk dan verdient dit altijd de voorkeur boven gedogen.

3.3.4 Gedogen expliciet en na zorgvuldige kenbare belangenafweging

Gedogen moet altijd in de vorm van een beschikking. Een gedoogbeschikking dient expliciet en na zorgvuldige kenbare belangenafweging te worden genomen. Dit impliceert dat ook derde belanghebbenden in de

¹ Uit: "Handhavings- en Gedoogstrategie Fysieke Leefomgeving Provincie Drenthe".

belangenafweging moeten worden meegenomen. Tevens moet de gedoogbeschikking uiteraard voldoen aan de overige eisen die de Algemene wet bestuursrecht aan besluiten stelt. Dit betekent dat deze ook moet worden gepubliceerd. Er kan gekozen worden om belanghebbenden gedurende een periode, bijvoorbeeld twee weken, in de gelegenheid te stellen om zienswijzen in te dienen.

Alleen als gedoogbeschikkingen expliciet en derhalve ook schriftelijk zijn genomen en van een zorgvuldige en kenbare motivering zijn voorzien, zijn ze ook daadwerkelijk onderworpen aan de mogelijkheid van controle.

Het besluit zal eveneens duidelijk moeten zijn over de gedragingen die gedoogd worden, de (eind)termijnen en de voorwaarden die aan het gedogen gesteld worden. Ook moet in de beschikking een verwijzing staan dat derden alsnog tegen de beschikking bezwaar kunnen maken. Noodzakelijk is dat in de beschikking vermeld staat dat het de verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie voor de strafrechtelijke rechtshandhaving onverlet laat.

3.3.5 Gedogen dient aan controle te zijn onderworpen

Wil de overheid geloofwaardig zijn, dan is het van evident belang dat de gedogende instantie zelf de controle uitoefent. Een actieve houding en extra aandacht zijn dus vereist. Dat gedoogbeschikkingen niet moeten worden verward met echte vergunningen blijkt met name wanneer de handhaving van gedoogvoorwaarden aan de orde is.

Gedoogvoorwaarden bevatten de condities waaronder het bestuur bereid is geen gebruik te maken van de handhavingbevoegdheid. Op zichzelf hoeft de overtreder zich niet aan die voorwaarden te houden, maar dan riskeert hij bestuursrechtelijk optreden. Omdat de overtreding van gedoogvoorwaarden niet kan worden gezien als de overtreding van een wettelijk voorschrift, kan de overtreding van dergelijke voorwaarden geen grondslag vormen voor het nemen van een sanctiebeschikking. Wel kan een dergelijke overtreding de aanleiding vormen voor een sanctie ter zake van de oorspronkelijke overtreding en wordt de gedoogbeschikking ingetrokken.

Uitgangspunt is dat aan de inzet van de bestuurlijke handhavinginstrumenten een belangenafweging vooraf dient te gaan. Het feit, dat het bestuur een bepaalde overtreding heeft gedoogd, is een factor die op verschillende plaatsen in die belangenafweging een rol speelt waarbij bijvoorbeeld de belangen van de ruimtelijke ordening of het milieu, de overtreder, van derden en het algemeen belang zorgvuldig dienen te worden afgewogen.

Hoofdstuk 4 Afstemming justitie/politie en Werkwijze eigen overtredingen

4.1 Kwaliteitseisen

Het Besluit omgevingsrecht heeft enkele eisen geformuleerd waar de gemeente bij de inrichting van haar handhavingorganisatie aan moet voldoen. Twee van deze eisen hebben betrekking op de afstemming met strafrechtelijke handhaving en de werkwijze bij overtredingen door de gemeente zelf of andere overheden. In dit hoofdstuk worden beide onderwerpen behandeld.

4.2 Afstemming met strafrechtelijke handhaving

4.2.1 Hoofdregel BWT

De hoofdregel die de gemeente Tynaarlo hanteert is dat in beginsel geen aangifte wordt gedaan bij de politie over illegale bouw, sloop of gebruik. Het bestuursrechtelijke instrumentarium is bij uitstek geschikt om in geval van overtreding op te treden. Deze werkwijze is in de loop der jaren ontstaan.

Uiteraard zijn er situaties waarbij wij toch samen met justitie optreden tegen overtredingen. Hieronder volgt een, niet uitputtende, opsomming.

De eerste uitzondering betreft het verwijderen van asbesthoudende materialen zonder of in afwijking van een sloopvergunning. Van deze activiteiten wordt de (milieu)politie in beginsel op de hoogte gebracht en indien gewenst vinden er gezamenlijke inspecties plaats.

De tweede uitzondering betreft de coffeeshop. Hieromtrent is een beleidsnota vastgesteld.

De derde uitzondering betreft die situatie waarin de aanwezigheid van de sterke arm der wet nodig is om de veiligheid van onze medewerkers te waarborgen.

Als vierde uitzondering kan het binnentreden van een woning zonder toestemming van de bewoner worden genoemd. In dergelijke gevallen is een machtiging van de burgemeester vereist. De hulp van de politie wordt in dat soort gevallen ingeroepen.

4.2.2 Milieu

Binnen Milieu is het gebruikelijk dat afschriften van vooraankondigingen en handhavingbeschikkingen worden toegezonden aan het ministerie van I en M en de (milieu)politie. De afweging om daar wel of niet op te reageren wordt overigens geheel aan die instanties overgelaten.

Er zijn echter overtredingen waarbij de politie wordt gevraagd om te assisteren. Zij kunnen dan een proces verbaal opmaken voor de gedane overtreding. De gemeente kan een last onder dwangsom op leggen om nieuwe overtredingen te voorkomen. Deze gevallen zijn benoemd in de sanctiestrategie die hoort bij het onderdeel milieu.

4.2.3 Overige taken

Binnen team Toezicht en Handhaving kennen we naast bwt en milieu nog een breed scala aan handhavingtaken. Te denken valt aan brandveiligheid, drank- en horeca, evenementen, APV (o.a. toezicht in de openbare ruimte), etcetera. Voor die onderdelen waar de openbare orde bij betrokken is wordt zo veel mogelijk samengewerkt met de politie. Hierbij kan gedacht worden aan evenementen, gevaarlijke huisdieren etcetera.

Daarnaast speelt sinds de vierde tranche van de Awb voor diverse overtredingen in de openbare ruimte, de mogelijkheid van de bestuurlijke boete of bestuurlijke strafbeschikking. Tynaarlo heeft gekozen voor de bestuurlijke strafbeschikking.

Voor de brandveiligheid speelt de samenloop met het strafrecht niet of minder.

4.3 Overtredingen door de gemeente zelf of andere overheden

Wij zijn ons als gemeente bewust van de voorbeeldfunctie die wij vervullen. Het is echter niet uit te sluiten dat een overtreding wordt geconstateerd bij één van onze eigen projecten. Als dat gebeurt, dan wordt het

handhavingproces gevolgd zoals in deze nota is omschreven. Dat is ook het geval als een andere overheidsinstelling de regels niet naleeft.

Hoofdstuk 5. Hardheidsclausule

5.1 Hoofddregels

In deze nota worden op diverse onderwerpen uitgangspunten en hoofddregels geformuleerd. Zo wordt bijvoorbeeld aangegeven hoe de hoogte van de dwangsom wordt berekend, wat de te stellen termijnen zijn en wanneer een afwijking van een vergunning ondergeschikt wordt geacht.

5.2 Hardheidsclausule

Deze nota is met name bedoeld als richtlijn voor de handhaving binnen de afdelingen Gemeentewerken en Publiekszaken (juridische ondersteuning). Het geeft met andere woorden weer hoe in het algemeen het handhavingproces verloopt en op welke wijze bepaalde keuzes worden gemaakt.

Het is mogelijk dat in een individuele zaak afgeweken wordt van hetgeen in deze nota staat. Dit wordt geacht binnen het mandaat van de betreffende regeling te vallen. Bijvoorbeeld: het ondertekenen van een vooraankondiging last onder dwangsom is gemandateerd aan de vakmanager. In deze nota staat dat termijnen in beginsel 6 weken bedragen. Als in een individueel geval een langere of kortere termijn wordt gesteld, dan is de vakmanager ook bevoegd om deze brief te ondertekenen.

Een langere termijn kan bijvoorbeeld gegeven worden als een overtreder aangeeft de overtreding te willen beëindigen, maar dit niet binnen de gebruikelijke termijn kan doen. Uiteraard wordt ook gekeken naar eventuele nadelige gevolgen van een langere termijn voor de omgeving en/of derden.

Afwijken ten nadele van de geadresseerde mag alleen in bijzondere omstandigheden en moet nader worden gemotiveerd. Van bijzondere omstandigheden is in dit kader bijvoorbeeld sprake:

- bij gevaar voor de veiligheid van gebruikers of omwonenden van een perceel en/of bouwwerk;
- als de overtreding door haar aard een korte instandhouding kent (bijvoorbeeld het eisen van staking van tijdelijk gebruik);
- als overtreder aangeeft dat hij/zij niet aan de last zal voldoen;
- als in het voortraject al langere termijnen zijn gesteld.

5.3 Voldoen aan verzoek

De hoofddregel is dat de overtreding moet zijn beëindigd binnen de termijn die in de aanschrijving is opgenomen. Er zijn situaties denkbaar waarin het beëindigen van de overtreding mede afhankelijk is van een derde. Te denken valt aan het uitvoeren van een keuring van blusmiddelen of een dieselolietank.

Als overtreder kan aantonen dat deze derde buiten de gestelde termijn, maar binnen korte tijd zal langskomen, dan heeft de behandelend ambtenaar de mogelijkheid om een nieuwe inspectie op te schorten.

5.4 Gedeeltelijke nakoming

Een aanschrijving richt zich op alle erin genoemde overtredingen. Dat betekent dat die dus ook allen binnen de genoemde termijn moeten zijn beëindigd. Het is mogelijk om, bij gedeeltelijke nakoming te kiezen voor een tussenstap. Dat betekent bijvoorbeeld een verlenging van de begunstigingstermijn.

Onderdeel A: BWT

Hoofdstuk 6 Probleemanalyse en Handhavingdoelen

6.1 Inleiding

In 2005 heeft de Raad de handhavingnota bouwregelgeving 'Handhaving in Tynaarlo – consequent maar op maat' vastgesteld. Daarin is uitgewerkt op welke momenten het toezicht op verleende bouw- en sloopvergunningen plaats moet vinden. Daarnaast zijn, op basis van een risico-inschatting, de handhavingstaken geprioriteerd. Het verstrijken van de tijd en de diverse wetwijzigingen maken het nodig dat het handhavingbeleid van de gemeente op het gebied van bouw- en woningtoezicht wordt geactualiseerd.

De handhavingnota bouwregelgeving 'Handhaving in Tynaarlo – consequent maar op maat' is door diverse nota's, waaronder dit handhavingbeleid, achterhaald.

6.2 Probleemanalyse

6.2.1 Wettelijke kaders

De handhaving binnen Bouw- en Woningtoezicht vindt met name haar basis in de volgende wet- en regelgeving:

- Woningwet, met daarbij:
 - o Bouwbesluit 2012;
 - o Bouwverordening;
 - o Welstandsnota.
- Wet ruimtelijke ordening (met name bestemmingsplannen);
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- Besluit omgevingsrecht.

6.2.2 Doel regelgeving

Het doel van de regelingen binnen de wettelijke kaders is onder andere:

- Veilige en bruikbare bouwwerken/gebouwen (Bouwbesluit);
- bouwwerken die geen gevaar opleveren voor de gezondheid (Bouwbesluit);
- een deugdelijke inrichting van de ruimte in Nederland (bestemmingsplan, welstandsnota, bouwverordening);
- veilige wijze van bouwen en slopen (Bouwbesluit/bouwverordening).

6.2.3 Gevolgen niet naleving regelgeving

Het gevolg van het niet naleven van de voorschriften van de wettelijke kaders is dat de veiligheid en gezondheid van gebruikers van het bouwwerk in gevaar kunnen komen. Bovendien is de inrichting van de beschikbare ruimte in het geding. Dit kan gevolgen hebben voor derden, zoals gebruikers van belendende percelen. Hierbij kan gedacht worden aan overlast, gevaarstelling en, meer algemeen gesteld, aantasting van het woon- en leefgenot.

6.3 Doelstelling Handhavingbeleid

In het integrale onderdeel van deze nota en in paragraaf 6.1 is al aangegeven dat er met betrekking tot de handhaving verschillende documenten zijn die invloed op elkaar hebben. De doelen van al deze documenten :

- bouwwerken die voldoen aan wet- en regelgeving;
- transparante handhaving, waarbij vooraf duidelijk is waar we controleren en wat we controleren;
- eenduidige handhaving, waarbij gelijke gevallen op dezelfde wijze worden afgehandeld en de te stellen termijnen en de hoogtes van een eventuele dwangsom, duidelijk te herleiden zijn op een bestuurlijk vastgesteld document;
- risicogestuurde handhaving, waarbij de prioritering op uniforme wijze plaatsvindt;
- het verbeteren van het naleefgedrag.

6.4 Hoe bereiken we die doelen

Om de doelen, die in paragraaf 6.2 zijn genoemd, te bereiken moet een aantal stappen/maatregelen worden genomen. Het betreft:

- het jaarlijks opstellen van een handhavinguitvoeringprogramma waarin een planning is opgenomen van de uit te voeren controles. Jaarlijks wordt een uitvoeringprogramma vastgesteld;

- een vastgestelde controlelijst waarop de punten staan, die tijdens een controle aan de orde komen. Deze worden onderdeel van het jaarlijks op te stellen uitvoeringprogramma;
- een vastgestelde sanctiestrategie;
- het toepassen van de risicomatrix bij het bepalen van de prioriteiten en, dus, het jaarprogramma. De notitie rondom het werken met de risicomatrix is in april 2009 vastgesteld door het college. Het uitvoeringprogramma is gebaseerd op deze risicomatrix;
- een wekelijks overleg met de toezichthouders waarin de uitgevoerde inspecties worden besproken en het vervolgtraject wordt afgestemd. Sinds enkele jaren is er wekelijks een constateringoverleg;
- een twee-wekelijks overleg met de andere toezichthouders. Tijdens dit overleg worden eventuele constatering besproken en afspraken gemaakt voor gezamenlijke (integrale) controles. Medio 2007 is het integraal handhaveroverleg opgestart. De toezichthouders hebben zitting in dit overleg;
- beschrijven van het werkproces Handhaving. Door de verschillende stappen in het handhavingproces te beschrijven ontstaat er eenduidigheid in handelen; Deze nota voorziet in de beschrijving van het werkproces. De nadere uitwerking vindt jaarlijks plaats in het uitvoeringprogramma;
- het geven van voorlichting, bijvoorbeeld tijdens vergunningverlening, maar ook daarvoor en erna. Na vergunningverlening wordt contact opgenomen met de vergunninghouder om de vervolgstappen te bespreken en eventuele vragen te beantwoorden;
- en uiteraard het uitvoering geven aan de toezichthoudende taak met inachtneming van hetgeen hierboven is omschreven. Het uitvoeringprogramma en de ingelaste monitoringmomenten waarborgen de uitvoering van de toezichthoudende taak.

6.5 Drie soorten procedures

In het kader van deze beleidsnota onderscheiden wij drie soorten handhavingprocedures:

1. de reguliere of ambtshalve opgestarte procedure, hoofdstuk 8;
2. handhaving naar aanleiding van een verzoek van een derde, hoofdstuk 9;
3. de bouw- en sloopstop, hoofdstuk 10.

Deze procedures worden in afzonderlijke hoofdstukken behandeld. Voordat we op de verschillende handhavingprocedures ingaan bespreken we in hoofdstuk 7 eerst de handhavingstrategie.

Hoofdstuk 7 Handhavingstrategie

7.1 Inleiding

7.1.1 Kans op overtreding groot

De praktijk leert ons dat 100% bouwen conform vergunning eigenlijk nooit voorkomt. Er is altijd wel sprake van een afwijking. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op de omvang (strikt formeel is iedere centimeter hoger, langer of breder, een afwijking van de verleende vergunning) of het uiterlijk aanzien (raam op een andere plek, andere steen etcetera en/of de indeling van een gebouw). Het plaatsen van een andere cv-ketel dan in de EPC-berekeningen staat aangegeven is al een afwijking van de verleende bouwvergunning.

7.1.2 Handhaving niet altijd opportuun

In lang niet alle gevallen is het opstarten van het handhavingstraject een middel dat in verhouding staat tot het doel dat wij voor ogen hebben met het toezicht. Wat als bijvoorbeeld de geplaatste CV ketel beter is dan degene die in de EPC-berekening staat aangegeven? Gaan we in zo'n geval eisen dat de "mindere" ketel wordt geplaatst? Gaan we eisen dat een nieuwe bouwvergunning wordt aangevraagd? Of volstaan we met een bewijsmiddel dat met de andere ketel ook wordt voldaan aan het Bouwbesluit?

Dergelijke vragen zijn aan de orde van de dag. Het is daarom wenselijk om kaders te creëren waarin wij aangeven in welke situaties wij wel en in welke situaties wij niet handhavend optreden cq het handhavingstraject opstarten. Daarbij moet de kanttekening geplaatst worden dat een uitputtende opsomming niet mogelijk is. In dit hoofdstuk volgen enkele vuistregels die wij hanteren bij het toezicht en het bepalen van het vervolgtraject.

7.1.3 Handhavingstrategie

In het vorige hoofdstuk hebben we het gehad over de doelen van de wettelijke kaders. Samengevat heeft de wetgeving op het gebied van bouwen als doel dat er veilige, gezonde en bruikbare bouwwerken worden opgericht die geen afbreuk doen aan de omgeving. Het ligt in de rede dat onze handhavingstrategie aansluit bij die doelen.

7.2 Dit hoofdstuk

In dit hoofdstuk wordt de sanctiestrategie omschreven. Eerst wordt aangegeven wanneer er sprake is van bouwen in afwijking van de vergunning. Met andere woorden; welke afwijkingen worden geacht ondergeschikt te zijn en onder de bouwvergunning te vallen.

Daarna wordt bepaald welk handhavinginstrument wij wanneer gebruiken. Hierbij kunnen wij kiezen tussen het middel last onder dwangsom en last onder bestuursdwang.

Vervolgens wordt de manier waarop wij de hoogte van de dwangsom bepalen omschreven.

In de paragrafen 7.9 tot en met 7.11 komen achtereenvolgens de te stellen begunstigingstermijnen, het al dan niet uitvoeren van de opgelegde beschikking hangende bezwaar en beroep en de verdeling van inspecties aan de orde.

Tenslotte wordt kort de invorderingsbeschikking behandeld.

7.3 Wanneer is er sprake van bouwen in afwijking van de bouwvergunning?

7.3.1 Doel vs middel

In deze nota is al enkele malen aangegeven wat het doel van de toezichthoudende taak van de gemeente is. Om het nog eens anders te stellen: bouwwerken moeten voldoen aan:

- het Bouwbesluit;
- het Bestemmingsplan;
- redelijke eisen van welstand;
- bouwverordening; en indien van toepassing,
- Monumentenwet;
- exploitatieplan.

De bouwvergunning is een middel om het doel te bereiken. De vergunning wordt namelijk niet afgegeven tenzij aan bovenstaande toetsinggronden wordt voldaan. Met het verbod op bouwen zonder of in afwijking van een bouwvergunning wordt de toezichthoudende taak bovendien vereenvoudigd. Er hoeft “slechts” te worden gekeken of gebouwd wordt in overeenstemming met de vergunning. Als dat niet het geval is, wordt de handhavingprocedure opgestart.

Het gevaar bestaat dat het middel een doel op zichzelf wordt. Het in paragraaf 7.1 aangehaalde voorbeeld van de cv-ketel geeft goed aan waar de schoen wringt. Formeel is er sprake van bouwen in afwijking van de vergunning. We kunnen aanschrijven wegens overtreding van artikel 2.1 eerste lid onder a Wabo (het verbod op bouwen in afwijking van de vergunning). Als echter duidelijk is dat met de andere CV-ketel ook wordt voldaan aan het Bouwbesluit en dat er geen rechten van derden in het geding zijn, is het doel van de wetgeving bereikt. Handhavend optreden dient in dat geval geen enkel doel meer. In de volgende paragrafen wordt aangegeven hoe wij omgaan met ondergeschikte afwijkingen.

7.3.2 Ondergeschikte wijzigingen

Voor ondergeschikte wijzigingen wordt volstaan met het toevoegen van stukken aan de verleende bouwvergunning. Het gaat dan om stukken waaruit blijkt dat wordt voldaan aan het toetsingskader van de bouwvergunning (Bouwbesluit, bestemmingsplan, redelijke eisen van welstand etcetera).

Hieronder worden enkele richtlijnen gegeven voor het bepalen of er sprake is van een ondergeschikte wijziging of niet. De opsomming is niet limitatief.

7.3.3 Dimensionale wijziging

Als eerste categorie worden de dimensionale wijzigingen aangewezen. Hierbij moet gedacht worden aan:

- Hoogte (zowel nok- als goothoogte);
- Breedte;
- Lengte;
- Plaatsing;
- Dakhelling.

Er is sprake van ondergeschikte wijziging indien aan alle onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

- er is sprake van een afwijking op niet meer dan één van de genoemde gebieden;
- de afwijking is niet groter dan 10% van de vergunde maten (bij een verkleining van het bouwwerk mag de afwijking groter zijn);
- er wordt nog steeds voldaan aan de voorschriften van het bestemmingsplan (exclusief de binnenplanse vrijstellingen);
- er ontstaan door de afwijking geen weigeringsgronden op één van de andere gebieden (bouwbesluit, welstand etcetera).

7.3.4 Uiterlijke wijziging

Naast de dimensionale wijzigingen kunnen zich ook andere wijzigingen voor doen die betrekking hebben op het uiterlijk. Hierbij moet gedacht worden aan andere materialen (stenen, dakpannen, andere kleur). Ook weglaten van bepaalde onderdelen, zoals het niet plaatsen van een dakkapel of dakraam, kan daartoe behoren. NB er is dus geen sprake van een dimensionale wijziging, hoewel deze uiteraard ook van invloed (kunnen) zijn op het uiterlijk van een bouwwerk.

Als de welstandscommissie akkoord is met de wijzigingen **en** de wijzigingen hebben geen gevolgen voor de Bouwbesluittoets, dan hoeft er geen nieuwe vergunning te worden aangevraagd.

NB het kan zo zijn dat als gevolg van de wijzigingen onduidelijk is of (nog) wel wordt voldaan aan het Bouwbesluit. Dit is bijvoorbeeld het geval als ramen niet worden geplaatst (daglichtovertreding en ventilatie) of als een dakkapel komt te vervallen (daglicht, ventilatie, stahoogte). Aan de bouwplantoetsers wordt de vraag voorgelegd of nadere informatie nodig is. In dat geval wordt de overtreder verzocht om gegevens aan te leveren waaruit blijkt dat nog wordt voldaan aan het Bouwbesluit. Uiteraard wordt ook genoemd dat gekozen kan worden voor het alsnog bouwen conform vergunning.

7.3.5 Interne wijzigingen

Naast uiterlijke veranderingen kan er ook sprake zijn van interne wijzigingen. Hierbij moet met name gedacht worden aan een gewijzigde indeling van het gebouw, bijvoorbeeld toilet/badkamer op een andere plek dan op de vergunningtekeningen staat.

Als vaststaat dat de wijzigingen geen gevolgen hebben voor het voldoen aan het Bouwbesluit, en geen strijd met het bestemmingsplan ontstaat, dan worden de wijzigingen geacht onderdeel uit te maken van de bouwvergunning.

7.3.6 Constructiewijzigingen

Het komt voor dat de constructie van een bouwwerk anders wordt uitgevoerd dan is vergund. Als deze wijzigingen dusdanig zijn (of betrekking hebben op een dusdanig omvangrijk bouwwerk) dat wij het doorrekenen van de nieuwe constructieberekeningen moeten uitbesteden, dan moet er, ook als blijkt dat de nieuwe constructie ook voldoet, een nieuwe vergunning worden aangevraagd.

7.4 Keuze bestuursdwang/dwangsom

7.4.1 Hoofregel

Wij hanteren als hoofregel dat tijdens de handhavingprocedure gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheid om een last onder dwangsom op te leggen.

7.4.2 Uitzonderingen

Uiteraard zijn er uitzonderingen op de hoofregel. De wettelijke uitzondering is dat het instrument van de last onder dwangsom niet wordt gebruikt als de vereiste spoed zich er tegen verzet, dus als direct ingrijpen is vereist.

Daarnaast is hetgeen in hoofdstuk 10 staat over het opleggen van een bouw- en sloopstop een uitzondering op de hoofregel.

Verder wordt in die situaties waarin sprake is van een overtreding van de asbestregelgeving, gekozen voor de last onder bestuursdwang.

Tenslotte wordt in dit kader die situatie genoemd waarin de last onder dwangsom geen effect heeft of de verwachting is dat het geen effect zal hebben. Daar is bijvoorbeeld sprake van als er al een of meerdere dwangsommen in hun geheel zijn verbeurd, zonder dat de overtreder tot beëindiging van de strijdige situatie over gaat.

7.5 Bepalen hoogte dwangsom

Een algemeen probleem is het bepalen van de hoogte van een dwangsom. Artikel 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht geeft aan dat een last onder dwangsom ertoe strekt de overtreding ongedaan te maken of verdere overtreding dan wel herhaling van de overtreding te voorkomen. Hierbij geldt dat de hoogte van de dwangsom in redelijke verhouding moet staan tot de zwaarte van het, door de overtreding van het wettelijke voorschrift, geschonden belang en anderzijds de beoogde werking van de dwangsomoplegging.

De beoogde werking van de last onder dwangsom is o.a. het voorkomen van:

- gevaar;
- schade aan (volks)gezondheid;
- overlast; en/of
- kapitaalvernietiging.

De strijdigheid die door onze mensen kan worden geconstateerd heeft betrekking op het bouwen, het bouwen in afwijking van een vergunning, het bouwen zonder bouwvergunning en het gebruik van gronden/bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan (zonder dat er sprake is van bouwwerkzaamheden). Hieronder wordt per geval aangegeven hoe de hoogte van de dwangsom wordt bepaald.

7.6 Bouwen in afwijking van een vergunning

7.6.1 Vier varianten

Bij bouwen in afwijking van een vergunning onderscheiden wij 4 varianten:

1. de afwijking heeft betrekking op voorschriften mbt constructie-onderdelen en/of de (brand)veiligheid;
2. de afwijking heeft betrekking op voorschriften mbt gezondheid;
3. de afwijking heeft betrekking op voorschriften van het bestemmingsplan:
 - o peilhoogte;
 - o bouwhoogte;
 - o rooilijnen/locatie;
 - o gebruikvoorschriften;
 - o etcetera;
4. de afwijking heeft betrekking op welstandsaspecten;

Vaak doet zich een combinatie van genoemde varianten voor. Iedere variant levert € 100,- euro aan dwangsom op, maximaal € 400,- in totaal dus.

7.6.2 Soort bouwwerk is verzwarende factor

Bij het bepalen van de hoogte van een dwangsom moet worden gekeken naar het geschonden belang. De zwaarte van het geschonden belang is met name afhankelijk van het soort bouwwerk dat wordt opgericht. De impact van een uiterlijke wijziging van een woning is nu eenmaal groter dan die van een carport en daardoor is ook een hogere dwangsom gerechtvaardigd.

Bij de prioritering van de intensiteit van de toets aan het Bouwbesluit wordt uitgegaan van zes soorten bouwwerken. Het is logisch om bij de bepaling van de hoogte van de dwangsom ook van deze zes soorten uit te gaan. Niet iedere variant uit paragraaf 7.6.1 zal zich voordoen bij alle bouwwerken:

	Brug	Utiliteit/bedrijfsgebouw met mensen	Woning etcetera	Utiliteit/bedrijfsgebouw zonder mensen	Vergroten woning	Bouwwerk overig
Constructie/brandveiligheid	x	x	x	x	x	x
Gezondheid	-	x	x	-	x	-
Bestemmingsplan	x	x	x	x	x	x
Welstand	x	x	x	x	x	x
Totaal	300	400	400	300	400	300

Voor het bepalen van de prioriteiten in de handhaving maken wij gebruik van een risicomatrix. Hieruit kunnen vier prioriteiten rollen:

1. Laag;
2. Gemiddeld;
3. Groot;
4. Heel groot.

De score die uit het invullen van de risicomatrix rolt, levert de verzwarende factor op. Bij een lage score geldt factor 1, bij een gemiddelde score factor 2 etcetera.

Bovenstaande heeft gevolgen voor de maximaal te verbeuren dwangsom.

Soort Bouwwerk	Verzwarende factor	Minimale dwangsom (per constatering)	Maximale dwangsom (per constatering)	Minimaal bedrag totaal	Maximaal bedrag totaal
Bruggen;	4	400 (100*4)	1200 (300*4)	10.000	30.000
Utiliteitsgebouw, verzorgingshuis/woonzorgcentrum/bedrijfsgebouw;	4	400	1600	10.000	40.000
Woning vrijstaand, woongebouw, recreatiewoning;	3	300	1200	7.500	30.000
Utiliteitsgebouw/bedrijfsgebouw zonder mensen;	3	300	1200	7.500	30.000

Vergroten woning, aanbouw, dakkapel, dakopbouw, bijgebouw;	3	300	1200	7.500	30.000
Carport, overige bouwwerken.	2	200	600	5000	15.000

7.7 Bouwen zonder vergunning

Als er gebouwd wordt zonder vergunning staat vooraf vast dat de gehele toets aan de weigeringsgronden van de Wabo nog plaats moet vinden.

Als geconstateerd wordt dat ergens gebouwd wordt zonder dat er een bouwvergunning is verleend is vaak onduidelijk hoe het bouwwerk er uiteindelijk uit komt te zien. Meestal kunnen we slechts constateren dat het om een vergunningplichtig bouwwerk gaat.

In dergelijke gevallen is het opleggen van een bouwstop een serieuze optie. In hoofdstuk 10 wordt de procedure omtrent de bouwstop verder uitgewerkt.

Het komt ook voor dat een bouwwerk al helemaal klaar is. In hoofdstuk 8 en 9 wordt het traject omschreven dat de handhavingzaak doorloopt. In dit kader wordt volstaan dat als een last onder dwangsom wordt opgelegd ook in dat geval wordt aangesloten bij de maximale dwangsommen.

Omdat in een dergelijk geval op alle gebieden een overtreding plaatsvindt (veiligheid, gezondheid, bestemmingsplan, welstand) wordt voor wat betreft de dwangsom aangesloten op de hierboven aangegeven maximale hoogtes.

7.8 Gebruik

7.8.1 Bestemmingsplan en Bouwbesluit

Het is ook mogelijk dat er sprake is van strijdig gebruik van bouwwerken/gronden. Strijdig gebruik heeft niet alleen betrekking op het bestemmingsplan, maar ook op het Bouwbesluit. Dit gaat namelijk, bij het stellen van voorschriften, uit van het gebruik dat wordt gemaakt van een bouwwerk of gedeelte daarvan. Zo gelden voor een gebouw met een industriefunctie (deels) andere eisen dan gebouwen met een zorgfunctie.

Als het strijdige gebruik in combinatie met bouwen gebeurt, dan zijn de aspecten bestemmingsplan en Bouwbesluit meegenomen in de bovenstaande werkwijze.

Als er geen sprake is van bouwwerkzaamheden en de strijdige situatie dus sec ontstaat door het gebruik van het bouwwerk en de gronden, dan wordt de hoogte van de last onder dwangsom bepaald overeenkomstig het gestelde in de paragrafen 7.8.2 en 7.8.3.

7.8.2 Soorten strijdig gebruik

Wij onderscheiden in dit kader drie soorten van strijdig gebruik:

- het gebruiken van gronden en bouwwerken ten behoeve van wonen (waaronder bijvoorbeeld ook het gebruiken van gronden als tuin behoort);
- het gebruiken van gronden en bouwwerken ten behoeve van bedrijfsmatige activiteiten;
- overig gebruik.

7.8.3 Hoogte dwangsom

Voor het bepalen van de hoogte van de dwangsom wordt € 100,- gerekend voor het onderdeel Bouwbesluit en € 100,- voor het onderdeel bestemmingsplan. Als beide onderwerpen aan de orde zijn is de minimale dwangsom dus € 200,-.

Net als bij het onderwerp bouwen is er sprake van verzwarende factoren.

	Bestemmingsplan	Bouwbesluit	Minimaal	Maximaal	Factor	Minimaal per keer	Maximaal per keer	Minimaal totaal	Maximaal

									totaal
Illegale bewoning	100	100	100	200	3	300	600	7500	15000
Illegale bedrijven	100	100	100	200	4	400	800	10000	20000
Overig gebruik	100	100	100	200	3	300	600	7500	15000

7.9 Begunstigingstermijnen

Binnen de gemeente Tynaarlo wordt in beginsel een termijn van zes weken gesteld om een overtreding te beëindigen. Deze termijn kan worden verlengd indien de situatie daarom vraagt. Hiervan zal bijvoorbeeld sprake zijn als een illegaal bouwwerk zal worden gesloopt als een nieuw bouwwerk is opgericht. Ook weersomstandigheden kunnen aanleiding zijn om termijnen te verlengen.

Anderzijds kan er ook sprake zijn van het verkorten van een termijn. Hiervan is sprake als bijvoorbeeld de veiligheid, gezondheid in het geding zijn of sprake is van een daarmee vergelijkbare situatie.

Hoofdstuk 8 De reguliere handhavingprocedure

8.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de handhavingprocedure beschreven zoals deze in de meeste gevallen zal plaatsvinden. Het betreft de constatering van een overtreding van (bouw)regelgeving door één van de toezichthouders. De aanleiding voor een dergelijke constatering is vaak een verleende bouwvergunning.

De procedure van dit hoofdstuk is niet van toepassing op verzoeken om handhaving. Deze worden in het volgende hoofdstuk behandeld. Ook voor bouw- en sloopstoppen is een eigen procedure omschreven.

8.2 Overtredingen

8.2.1 Verleende vergunningen

Bouwaanvragen worden getoetst aan de volgende wet- en regelgeving: Bouwbesluit, bouwverordening, redelijke eisen van welstand en het geldende bestemmingsplan. Voor zover noodzakelijk worden de aanvragen ook getoetst aan de Monumentenwet, een exploitatieplan of een beheersverordening.

De buitendienstmedewerkers controleren uitsluitend hetgeen door de binnendienst is getoetst. Hierdoor wordt de werkwijze efficiënt en effectief ingericht. Voorts is het de vergunninghouder reeds in de aanvraagfase duidelijk wat van hem verwacht wordt en kan hier in de toezichtfase op teruggekomen worden.

Direct na het verlenen van de vergunning begint de toezichtfase te lopen. De buitendienstmedewerkers nemen contact op met vergunninghouder om afspraken te maken en eventuele vragen te beantwoorden. Dit moet gezien worden als preventief toezicht houden, nu de vergunninghouder direct in de gelegenheid wordt gesteld zijn vragen te stellen. Hierdoor worden vaak problemen in een vroegtijdig stadium voorkomen. Ervaring leert ons ook dat burgers dit contact op prijs stellen.

De toezichthouders komen meerdere malen langs om de voortgang van de bouw te controleren. De controlefrequentie hangt af van het soort bouwwerk. Zo zal de bezoekfrequentie van een woning veel hoger liggen dan de bezoekfrequentie van bijvoorbeeld een carport. In de jaarprogramma's worden de bezoekfrequenties voor de verschillende bouwwerken opgenomen. Zo kunnen we jaarlijks onze specifieke prioriteiten vaststellen.

De toezichthouders vullen controleformulieren in bij elk bezoek dat ze afleggen. Deze formulieren zijn onderdeel van het toezichtprotocol dat jaarlijks wordt toegevoegd aan het uitvoeringprogramma. Indien tijdens de bouwwerkzaamheden afwijkingen ten opzichte van de vergunning worden geconstateerd, wordt er direct ingegrepen. De vergunninghouder wordt op de hoogte gesteld van de geconstateerde afwijking en de aannemer (degene die de bouwwerkzaamheden uitvoert) wordt eerst gevraagd uit eigen beweging de bouwwerkzaamheden stop te zetten. Indien dit niet vrijwillig gebeurt zal een bouwstop worden opgelegd. Voor de verdere procedure van de bouwstop wordt verwezen naar hoofdstuk 10.

8.2.2 Bouwen zonder vergunning

Het komt ook voor dat niet gebouwd wordt in afwijking van een vergunning, maar dat er in het geheel geen bouwvergunning is verleend voor het betreffende bouwwerk. De procedure is in zo'n geval niet afwijkend van het bouwen in afwijking van de vergunning. Uiteraard mits er zich geen situatie voordoet dit leidt tot een bouw- of sloopstop, als omschreven in hoofdstuk 10.

8.2.3 Strijdig gebruik

Naast toezicht op het bouwen van bouwwerken wordt ook toezicht gehouden op de voorschriften van het bestemmingsplan. Vaak gaat dit gepaard met het toezicht op bouwwerkzaamheden. In sommige gevallen is er sprake van sec handhaven op het bestemmingsplan. Dit is het geval als een bouwwerk of perceel wordt gebruikt in afwijking van de gebruiksvoorschriften. De procedure die in dat geval wordt doorlopen is gelijk aan hetgeen hieronder staat geschreven. De bouwaspecten van het proces worden dan achterwege gelaten.

8.3 Constatering overtreding

8.3.1 Bepalen vervolg

Tijdens een controle van bouwwerkzaamheden worden de afwijkingen ten opzichte van de vergunning opgenomen in het genoemde controleformulier. Vervolgens wordt dit formulier meegenomen in het constateringoverleg. Tijdens het constateringoverleg wordt op basis van de prioriteitstelling, de risicomatrix en deze nota gekeken hoe we verder gaan. De volgende mogelijkheden onderscheiden we:

- de wijziging wordt geacht ondergeschikt te zijn en onder de bouwvergunning te vallen;
- het betreffende bouwwerk heeft een lage score in de risicomatrix;
- het handhavingstraject wordt opgestart.

8.3.2 Ondergeschikte wijzigingen

In hoofdstuk 7 is de regeling omtrent ondergeschikte wijzigingen opgenomen. Als geconstateerd wordt dat de afwijkingen van de bouwvergunning aangemerkt worden als ondergeschikt, dan worden het verslag, de tekening en de foto's van de buitendienst aan de bouwvergunning toegevoegd. De vergunninghouder wordt daarvan op de hoogte gesteld.

8.3.3 Lage prioriteit

De uren die wij voor de handhaving beschikbaar hebben zijn onvoldoende om alle zaken die wij tegen komen op te pakken. Er moeten dus keuzes gemaakt worden. Deze keuzes zijn gebaseerd op de risicomatrix en verder uitgewerkt in het handhavingjaarprogramma. Daarin staat hoe we onze tijd voor het komende jaar gaan besteden. Dit betekent dat sommige bouwwerken een dermate lage prioriteit hebben dat we daar in beginsel geen tijd aan besteden.

Bij constatering van overtreding van de regelgeving die betrekking heeft op een dergelijk bouwwerk wordt de handhavingprocedure dan ook niet opgestart. De zaak gaat met een bijgevoegd schrijven naar het archief. Wel worden de gegevens van het bouwwerk en het perceel genoteerd op een lijst. Het is namelijk mogelijk dat we in de toekomst een project opstarten waarbij we een bepaald soort bouwwerk "aanpakken". Met de lijst hebben we dan al een overzicht waar we mee kunnen beginnen.

8.3.4 Het handhavingstraject wordt opgestart

In de andere gevallen wordt het handhavingstraject opgestart. De in dit hoofdstuk beschreven procedure wordt dan in de regel gevolgd.

8.4 Legalisatieonderzoek

8.4.1 Onderzoek naar mogelijkheden om voor afwijkingen alsnog vergunning te verlenen

Naar aanleiding van een geconstateerde overtreding wordt onderzocht of legalisatie mogelijk is. De uitkomst van dat legalisatieonderzoek bepaalt het karakter en de inhoud van de brief alsmede het verdere verloop van de procedure. In de onderstaande hoofdstukken wordt dit legalisatieonderzoek ook aangehaald. In deze paragraaf volgt een meer uitgebreide omschrijving van het proces.

Er zijn twee soorten legalisatieonderzoeken. Beide kunnen overigens gelijktijdig plaatsvinden.

8.4.2 Variant 1: Het schetsplan

Bij de eerste variant wordt onderzocht of de wijzigingen (of het illegaal opgerichte bouwwerk) voldoen aan **redelijke eisen van welstand** en het **bestemmingsplan**. Dit zijn ook de toetspunten bij het schetsplan.

Het uitgangspunt is dat de rapportage van de buitendienst, de foto's genomen tijdens de inspectie en de op de bouwtekening aangegeven wijzigingen worden gebruikt voor het legalisatieonderzoek. Als dat niet voldoende is wordt overtreder verzocht om een schetsplan in te dienen. Als alternatief wordt het bouwen conform vergunning genoemd. Uiteraard blijft dit alternatief achterwege als er gebouwd wordt zonder vergunning.

Als de handhavingzaak betrekking heeft op gebruik van een bouwwerk of perceel in strijd met het bestemmingsplan, dan heeft het legalisatieonderzoek betrekking op de mogelijkheden om daarvoor vergunning te verlenen. Als onvoldoende duidelijk is wat het gebruik nu precies omvat, zal de eerste brief het verzoek bevatten

om een schetsplan in te dienen dat alleen betrekking heeft op het gebruik. Daarbij wordt als alternatief genoemd het staken van de strijdige activiteiten.

NB: het bouwen conform vergunning is formeel hetgeen waarop kan worden aangeschreven. Omdat de eerste brief (constateringbrief) een vriendelijker karakter heeft, wordt daarin eerst aangegeven om een schetsplan in te dienen. In de brief die volgt (de vooraankondiging) wordt het formele karakter benadrukt en wordt aangeschreven op bouwen conform vergunning. Dit geldt ook voor het vervolg van deze beleidsnota.

Als de wijzigingen **akkoord zijn** wordt de overtreder uitgenodigd om een nieuwe bouwvergunning aan te vragen. Daarbij wordt als alternatief genoemd het alsnog bouwen overeenkomstig de bouwvergunning.

Bij ondergeschikte wijzigingen worden de gegevens van de buitendienst (de foto's en de tekeningen) of de tekeningen van het schetsplan aan de bouwvergunning toegevoegd. In paragraaf 7.3 hebben we de ondergeschikte wijzigingen benoemd.

Als de wijzigingen **niet akkoord zijn** wordt de overtreder verzocht om alsnog te bouwen overeenkomstig de bouwvergunning of met een alternatief plan te komen dat wel voldoet aan **redelijke eisen van welstand** en het **bestemmingsplan**.

Dit scenario is met name van toepassing als de wijzigingen betrekking hebben op uiterlijke kenmerken (materiaalgebruik, aanbrengen extra ramen, dakkapellen, wijziging omvang, plaatsing en bijvoorbeeld dakhelling).

8.4.3 Variant 2: Toets aan het Bouwbesluit

Bij de tweede variant wordt onderzocht of de wijzigingen voldoen aan het **Bouwbesluit**.

Dit scenario is met name van toepassing als de wijzigingen betrekking hebben op zaken als ventilatie, isolatie, constructie, duurzaamheid (EPC), daglichttoetreding, brandveiligheid, etcetera.

Vaak kan het legalisatieonderzoek niet alleen worden uitgevoerd op basis van de gegevens van de buitendienst. Er zijn dan nieuwe tekeningen en berekeningen noodzakelijk. Deze worden opgevraagd bij de overtreder. Als alternatief wordt het bouwen conform vergunning genoemd.

Als de wijzigingen **akkoord zijn** wordt dit aan de overtreder medegedeeld. Omdat deze wijzigingen geen extern merkbare invloed hebben (het zijn geen uiterlijke wijzigingen), wordt de overtreder medegedeeld dat de wijzigingen akkoord zijn, waarbij wordt aangegeven dat wordt gecontroleerd of er wel conform de nieuwe tekeningen en berekeningen is gebouwd. Als alternatief wordt het alsnog bouwen overeenkomstig de bouwvergunning genoemd. Een uitzondering hierop zijn de constructiewijzigingen. Als deze dusdanig zijn dat wij het doorrekenen van de nieuwe constructieberekeningen moeten uitbesteden, dan moet er een nieuwe vergunning worden aangevraagd.

Als de wijzigingen **niet akkoord zijn** wordt de overtreder verzocht om alsnog te bouwen overeenkomstig de bouwvergunning of met een alternatief plan te komen dat wel voldoet aan het **Bouwbesluit**.

8.5 Constateringbrief

De eerste brief in de handhavingprocedure is de constateringbrief. Hierin wordt de overtreder op de hoogte gebracht van het feit dat hij in strijd met de wet heeft gebouwd.

In deze brief wordt de overtreder/vergunninghouder een termijn geboden waarbinnen de strijdigheid dient te zijn beëindigd. Dit kan op verschillende manieren plaatsvinden. Te denken valt aan alsnog bouwen conform vergunning, het gebouwde verwijderen of het gebouwde terugbrengen naar vergunningvrije omvang.

Zoals uit paragraaf 8.4 blijkt, is het streven dat we in de constateringbrief al aangeven wat de uitslag van het legalisatieonderzoek is. We geven de overtreder dan de mogelijkheid om alsnog een bouwvergunning aan te vragen.

In sommige gevallen zijn er aanvullende gegevens nodig om een legalisatieverzoek op te starten. De constateringbrief bevat dan ook het verzoek om gegevens aan te leveren.

De genoemde termijn in de constateringbrief wordt bijgehouden door de toegewezen juridisch medewerker.

Het is niet mogelijk om tegen de constatering van een strijdige situatie in bezwaar te gaan. Het is geen appellabel besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

8.6 Aanschrijven

8.6.1 Bij niet voldoen aan verzoek

Na afloop van de, in de constateringbrief gestelde, termijn wordt eerst, indien aan de orde, gekeken of de overtreder de gevraagde gegevens of een aanvraag om bouwvergunning heeft ingediend. Als dat niet het geval is krijgen de buitendienstmedewerkers het verzoek om een herinspectie uit te voeren.

De buitendienst controleert vervolgens of het bouwwerk:

- is aangepast zodat het overeenkomt met de vergunning; of
- dusdanig is gewijzigd zodat het voldoet aan de regelgeving voor bouwvergunningvrije bouwwerken;
- is verwijderd.

Als dat niet het geval is, zal het juridisch cluster het handhavingstraject voortzetten.

8.6.2 Vooraankondiging

8.6.2.1 Dwangsom of bestuursdwang

Nu de strijdige situatie niet binnen de in de constateringbrief genoemde termijn beëindigd is, zal een juridisch medewerker een vooraankondiging versturen. De gemeente heeft hierbij de mogelijkheid om te kiezen tussen het opleggen van een last onder bestuursdwang en een last onder dwangsom. Zoals in hoofdstuk 7 is aangegeven is het uitgangspunt dat we in eerste instantie kiezen voor een last onder dwangsom.

8.6.2.2 De brief

In de vooraankondiging wordt een termijn opgenomen waarbinnen de strijdige situatie beëindigd dient te zijn (begunstigingstermijn). Na deze termijn, welke door het juridisch cluster in de gaten wordt gehouden, zal de buitendienst binnen twee weken langsgaan om te controleren of de strijdige situatie nog aanwezig is. Als de overtreder een zienswijze heeft ingediend zal de behandeld ambtenaar hierop reageren en eventueel de termijn aanpassen.

De hoogte van de eventueel op te leggen dwangsom wordt in de vooraankondiging reeds benoemd.

In de brief wordt de overtreder ook de mogelijkheid geboden om een zienswijze in te dienen. De vooraankondiging is geen besluit in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht en aldus staat geen bezwaar open.

Mocht het bedoelde bouwwerk verwijderd zijn of dusdanig aangepast dat gebouwd is conform vergunning, dan is de strijdige situatie opgeheven. De overtreder wordt hiervan middels een brief op de hoogte gesteld.

Mocht de strijdige situatie na verloop van bovenstaande termijn nog niet opgeheven zijn, dan zal de juridisch medewerker de eventueel ingediende zienswijze meenemen in het besluit om al dan niet over te gaan tot het opleggen van een last onder dwangsom.

8.7 Oplegging last onder dwangsom

Indien de overtreding niet is beëindigd, zal overgegaan worden tot het opleggen van de last onder dwangsom. Dit besluit is vatbaar voor bezwaar en dient in het kader van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (Wkpb) ingeschreven te worden in de openbare registers. Voor meer informatie over de Wkpb verwijzen wij u naar paragraaf 7.13.

8.8 Hoogte dwangsom

Voor de bepaling van de hoogte van de dwangsom wordt verwezen naar hoofdstuk 7.

8.9 Bestuursdwang

De gemeente kan ook door een feitelijke handeling een strijdige situatie opheffen. De kosten die daarbij gemaakt worden komen voor rekening van de overtreder. In de gemeente Tynaarlo wordt de voorkeur gegeven aan het opleggen van een last onder dwangsom in plaats van het uitvoeren van bestuursdwang. Uiteraard zal iedere situatie op zijn eigen merites worden beoordeeld. Ook deze aanschrijving is vatbaar voor bezwaar en dient in het kader van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (Wkpb) ingeschreven te worden in de openbare registers.

8.10 Beëindiging handhavingprocedure

Indien de strijdige situatie opgeheven is door ofwel verlening van een legaliserende vergunning, ofwel tegemoetkoming aan de opgelegde last ofwel verwijdering van het bouwwerk, ontvangt de overtreder hiervan bericht.

Indien een aanschrijving is ingeschreven in het openbare register, wordt deze doorgehaald. Met bovenstaande acties wordt de handhavingprocedure beëindigd. Het dossier wordt in het archief opgenomen.

8.11 Samenvatting: handhavingsbeleid in drie stappen

In dit hoofdstuk is het handhavingsbeleid op het gebied van Bouw- en Woningtoezicht van de gemeente Tynaarlo beschreven. Hierbij is bestuursrechtelijke handhaving als uitgangspunt genomen. Het handhavingsbeleid van Tynaarlo kan grofweg verdeeld worden in drie fasen, een drie stappenschema.

Stap 1:

De controle en constateringbrief. Nadat door de buitendienst geconstateerd is dat een overtreding heeft plaatsgevonden, zal het juridisch cluster een constateringbrief versturen. In deze brief zal de overtreder een termijn krijgen waarbinnen de strijdige situatie dient te worden beëindigd.

Na bovengenoemde termijn zal de buitendienst controleren of de strijdige situatie is opgeheven. Indien dit het geval is, zal het handhavingstraject worden beëindigd.

Stap 2:

Indien de strijdige situatie voortduurt, zal het juridisch cluster een vooraankondiging last onder dwangsom dan wel bestuursdwang versturen. In deze vooraankondiging zal een begunstigingstermijn worden genoemd, waarbinnen de overtreder de illegale situatie kan opheffen.

Stap 3:

Indien na een controle van de buitendienst blijkt dat de strijdige situatie nog niet opgeheven is, wordt overgegaan tot het opleggen van een last onder dwangsom dan wel het opleggen van bestuursdwang. Een afschrift van dit besluit dient zowel in de openbare registers te worden opgenomen als naar het Openbaar Ministerie te worden gestuurd.

De omstandigheden van het geval kunnen echter vragen om een afwijking van de bovengenoemde stappen. Zo kan een situatie dusdanig ernstig zijn dat direct dient te worden ingegrepen. In dit geval kunnen de eerste en tweede stap worden overgeslagen.

Aldus is het mogelijk van dit drie stappen schema af te wijken, indien de omstandigheden van het geval daarom vragen.

8.12 Uitzonderingen

8.12.1 Hoofdregeel

De in dit hoofdstuk omschreven procedure gaat uit van handhaving in drie stappen. Uiteraard zijn ook hierop uitzonderingen te bedenken. Hierover is al in de hoofdstukken 2 en 5 het een en ander gezegd. Voor dit onderdeel gelden in ieder geval de volgende (niet limitatieve) uitzonderingen.

8.12.2 Asbest

De eerste uitzondering betreft overtreding van de asbestregelgeving. Het uitgangspunt daarbij is dat het handhavingstraject begint bij de vooraankondiging. Daarnaast, zoals in hoofdstuk 7 al staat aangegeven, wordt in die gevallen geen gebruik gemaakt van het instrument last onder dwangsom, maar wordt gekozen voor de last onder bestuursdwang.

8.12.3 Overtreding deels beëindigd

Het kan ook gebeuren dat de overtreding na een eerste (of tweede) brief slechts gedeeltelijk is beëindigd. Het is dan mogelijk om een extra termijn te geven. Dit is echter niet automatisch het geval. De wenselijkheid hiertoe wordt ingeschat door de behandelend ambtenaar en besproken met de collega's in het JCO.

8.12.4 Gevaarzetting

Uiteraard wordt de procedure ook gewijzigd als er sprake is van concreet gevaar voor gebruikers van een bouwwerk of anderen. Afhankelijk van de mate van gevaar zal direct een besluit worden genomen of wordt de eerste fase, de constateringbrief, overgeslagen.

Een voorbeeld van zo'n uitzondering is de bouwstop. Deze wordt in hoofdstuk 10 behandeld.

Hoofdstuk 9 handhaving bij verzoek om handhaving

9.1 Inleiding

De invoering van de Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen heeft de vraag of tijdig beslist wordt op een verzoek om handhaving weer actueel gemaakt. De ervaring leert ons dat een verzoeker om handhaving over het algemeen tevreden is als hij of zij merkt dat het verzoek in behandeling is en er stappen worden genomen.

De wet schrijft voor dat binnen acht weken na ontvangst van een verzoek een besluit moet worden genomen. Deze termijn kan worden verlengd met een redelijke termijn. Eerder in deze nota hebben wij u een beschrijving gegeven van het reguliere handhavingstraject. Een dergelijke procedure kan niet binnen acht weken worden doorlopen. Het handhavingstraject kost normaliter zo'n 41 weken. Als we in overleg gaan met partijen over een oplossing, dan duurt zo'n zaak zelfs nog langer.

Uiteraard geldt dit niet voor zaken waarbij sprake is van een direct gevaar voor de veiligheid. In die gevallen wordt bijvoorbeeld een bouwstop opgelegd of wordt van de overtreder geëist dat er direct maatregelen worden getroffen.

Een procedure van 41 weken zal naar alle waarschijnlijkheid door de rechter niet worden gezien als een redelijke termijn. We hebben er daarom voor gekozen om voor verzoeken om handhaving alternatieve procedures in het leven te roepen. In dit hoofdstuk worden deze omschreven.

9.2 Wanneer is er sprake van een verzoek om handhaving

Artikel 4:2 van de Awb schrijft voor dat een aanvraag wordt ondertekend en ten minste de volgende onderdelen bevat:

- a. de naam en het adres van de aanvrager;
- b. de dagtekening;
- c. een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd.

Het artikel geeft verder nog aan dat de aanvrager de gegevens en bescheiden indient die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.

Anonieme verzoeken om handhaving worden dus niet als formeel verzoek om handhaving aangemerkt. Wij beschouwen ze als een melding van mogelijk illegale activiteiten. Wij kijken dan of het betreffende bouwwerk op grond van ons jaarprogramma een voldoende hoge prioriteit heeft om het handhavingstraject voor op te starten. Onderwerpen met lagere prioriteiten worden opgepakt als de werkvoorraad het toelaat. De bestuurlijke afweging hieromtrent wordt gedaan bij het vaststellen van het jaarprogramma.

Verder wordt een brief niet aangemerkt als een verzoek om handhaving als het slechts een vraag betreft in de trant van: "is daar wel een vergunning voor verleend". Of de brief slechts de melding bevat van bouwwerkzaamheden waarvoor geen vergunning verleend zou zijn.

9.3 Mogelijkheid geven melding omzetten in verzoek

Als een brief niet voldoet aan de eisen om te worden aangemerkt als een formeel verzoek, dan ontvangt de schrijver een brief waarin dit aan hem of haar wordt medegedeeld. Daarbij wordt de mogelijkheid gegeven om de "gebreken" aan te passen. Hiervoor wordt twee weken de tijd gegeven.

9.4 Verzoek om handhaving bij illegale bouw

9.4.1 Wat is illegale bouw

In dit kader wordt onder illegale bouw niet alleen het bouwen zonder, maar ook het bouwen in afwijking van een bouwvergunning verstaan. Voor meer informatie hieromtrent verwijzen wij u naar hoofdstuk 7.

9.4.2 Relatie tot Bouwstop

In deze beleidsnota geven wij ook aan in welke gevallen een bouwstop wordt opgelegd. Het is niet ondenkbaar dat een bouwstop volgt naar aanleiding van een verzoek om handhaving. Het hoofdstuk over de bouwstop gaat voor

hetgeen in dit hoofdstuk wordt beschreven. Met andere woorden: hieronder volgt, vanaf week 3, de werkwijze in die gevallen waarin een bouwstop niet wordt opgelegd.

9.4.3 De Procedure

Week 1 Ontvangst en voorbereiding

In de eerste week na ontvangst van het verzoek om handhaving worden zes acties ondernomen:

- a. de zaak wordt ingevoerd in Squit XO;
- b. de zaak wordt toegewezen aan een behandelend ambtenaar;
- c. er wordt een ontvangstbevestiging gestuurd aan de verzoeker met daarin in ieder geval:
 - a. een omschrijving van de procedure;
 - b. een termijn waarbinnen in beginsel een besluit kan worden verwacht;
 - c. een opsomming van mogelijke opschortende omstandigheden.
- d. er wordt een brief gestuurd naar de (mogelijke) overtreder, met daarin in ieder geval:
 - a. de mededeling dat er een verzoek om handhaving is ingediend;
 - b. een korte weergave van de inhoud van het verzoek;
 - c. een omschrijving van de procedure.
- e. dossiers van het betreffende perceel worden opgevraagd om te onderzoeken of er voor het betreffende bouwwerk wellicht in het verleden een bouwvergunning is verleend;
- f. er wordt een opdrachtformulier uitgedraaid voor de buitendienst om een inspectie uit te voeren.

De behandelend ambtenaar tekent deze brieven zelf. Hiervoor is een standaard ontwikkeld.

Week 2 Inspectie en verslag

In week twee voeren de medewerkers van de buitendienst een inspectie uit. Zij maken daarbij foto's en een verslag met daarin:

- locatie van het bouwwerk op het perceel en ten opzichte van de overige bouwwerken;
- maatvoeringen;
- verslag van gesprek met (mogelijke) overtreder.

Het verslag wordt zo spoedig mogelijk aan de behandelend ambtenaar overhandigd. Hierbij hoeft niet te worden gewacht op het wekelijkse constateringoverleg.

Week 3-4 Onderzoek

In de weken drie en vier onderzoekt de behandelend ambtenaar of er sprake is van een "illegale" situatie. Er zijn verschillende conclusies mogelijk:

- a. het bouwwerk valt onder de categorie bouwvergunningvrij; of
- b. het bouwwerk is vergunningplichtig, er is een bouwvergunning verleend en er wordt/is gebouwd overeenkomstig de verleende vergunning;
- c. het bouwwerk is vergunningplichtig, er is een bouwvergunning verleend, maar er wordt in afwijking van de vergunning gebouwd;
- d. het bouwwerk is vergunningplichtig, er is geen bouwvergunning verleend.

Als situatie a of b zich voordoet, dan volgt een weigering van het verzoek om handhaving, wegens het ontbreken van een overtreding.

In situatie c moeten we ons nog afvragen of de wijzigingen dermate ondergeschikt zijn, dat van handhavend optreden geen sprake zou moeten zijn. De regels daaromtrent zijn opgenomen in hoofdstuk 7. In dat geval zou ook een weigering moeten volgen.

In de andere gevallen is de volgende stap het legalisatieonderzoek.

Week 5-10 Legalisatieonderzoek of weigeren

Legalisatieonderzoek

Als er sprake is van een illegale situatie, dan wordt het legalisatieonderzoek opgestart. De zaak wordt overgedragen aan een bouwplantoetser met het verzoek om het bouwwerk te toetsen aan redelijke eisen van welstand en het bestemmingsplan. Hierbij is het controleverslag met foto's van de buitendienstmedewerkers van groot belang.

Als er sprake is van strijd met het bestemmingsplan en de afwijking niet past binnen het gemeentelijk beleid, dan wordt de zaak voorgelegd in het Bouwplanoverleg (BPO) dat wekelijks plaatsvindt met team Fysiek beleid.

Tevens wordt de zaak ter advisering voorgelegd aan de rayonarchitect van de welstandscommissie.

Als het controleverslag niet voldoende informatie geeft om een legalisatieonderzoek op te baseren moet een nieuwe controle worden uitgevoerd. Als met een nieuwe controle deze gegevens ook niet boven water kunnen komen, dan moet de overtreder worden aangeschreven om deze gegevens aan te leveren. De termijn voor behandeling wordt dan opgeschort. De verzoeker krijgt hiervan bericht.

Weigeren

Als er geen overtreding geconstateerd is, dan volgt een weigering van het verzoek om handhaving. De behandelend ambtenaar stelt het besluit op en maakt een (college)voorstel. Het besluiten op verzoeken om handhaving is gemandateerd aan de teamcoördinator.

Het besluit bevat in ieder geval het volgende:

- mededeling dat er een verzoek om handhaving is ontvangen + korte omschrijving ervan;
- korte aanduiding van de inspectie en de bevindingen;
- besluit;
- wettelijke grondslag;
- bezwaarclausule;
- motivering. Bijvoorbeeld:
 - o gebouwd conform vergunning;
 - o afwijkingen ondergeschikt (zie hoofdstuk twee);
 - o bouwwerk is vergunningvrij.

Tegen dit besluit staat bezwaar open. Het proces eindigt in dat geval hier. Alles wat hieronder staat betreft de situatie waarin er wel sprake is van een illegale situatie.

Week 11-12 Vooraankondiging en concept besluit

Na het legalisatieonderzoek stelt de behandelend ambtenaar de vooraankondiging op en het concept besluit. Deze worden gestuurd naar verzoeker en overtreder.

Vooraankondiging

De vooraankondiging bevat in ieder geval het volgende:

- mededeling dat er een verzoek om handhaving is ontvangen + korte omschrijving ervan;
- korte aanduiding van de inspectie en de bevindingen;
- conclusie strijdige situatie;
- voornemen om bijgevoegd besluit te nemen;
- mogelijkheid zienswijzen indienen (termijn twee weken).

Conceptbesluit

Het conceptbesluit bevat in ieder geval het volgende:

- mededeling dat er een verzoek om handhaving is ontvangen + korte omschrijving ervan;
- korte aanduiding van de inspectie en de bevindingen;
- besluit;
- wettelijke grondslag;
- bezwaarclausule;
- motivering:
 - o wettelijk kader;
 - o beginselplicht handhaving;
 - o toetsingsgronden bouwvergunning;

- uitkomst legalisatieonderzoek;
- mogelijkheden om dwangsom/bestuursdwang te voorkomen:
 - o afbreken;
 - o terugbrengen naar vergunningvrij;
 - o indienen aanvraag om bouwvergunning (indien uitslag legalisatieonderzoek daartoe aanleiding geeft). Dit schort het handhavingproces op.

Week 13-14 termijn voor zienswijze

Gedurende deze twee weken staat de mogelijkheid open om zienswijzen in te dienen.

Week 15-17 Zienswijze zitting

Het is binnen Tynaarlo gebruikelijk om, als betrokken partijen er behoefte aan hebben, een zienswijze zitting te beleggen. Van de zitting wordt een verslag gemaakt.

Als er geen zienswijzen worden ingediend, dan vervalt deze fase logischerwijs. De procedure wordt dan met twee weken verkort.

Week 18-21 Besluit

Het is mogelijk dat naar aanleiding van de zienswijze zitting nog een extra inspectie door de buitendienst noodzakelijk is. De behandelend ambtenaar stelt vervolgens het besluit op. Dit bevat in ieder geval:

- mededeling dat er een verzoek om handhaving is ontvangen + korte omschrijving ervan;
- korte aanduiding van de inspectie en de bevindingen;
- besluit;
- wettelijke grondslag;
- bezwaarclausule;
- motivering:
 - o wettelijk kader;
 - o beginselplicht handhaving;
 - o toetsingsgronden bouwvergunning;
- omschrijving zienswijzen en reactie daarop;
- uitkomst legalisatieonderzoek;
- mogelijkheden om dwangsom/bestuursdwang te voorkomen:
 - o afbreken;
 - o terugbrengen naar vergunningvrij;
 - o indienen aanvraag om bouwvergunning (indien uitslag legalisatieonderzoek daartoe aanleiding geeft). Dit schort het handhavingproces op.

9.5 Gebruik (niet zijnde permanente bewoning)

Naast toezicht op bouwwerkzaamheden behoort ook het handhaven op strijd met de gebruiksbepalingen van het bestemmingsplan tot de taken van afdeling Gemeentewerken. In deze paragraaf wordt de handhavingprocedure beschreven bij een verzoek om handhaving tegen gebruik dat strijdig is met het bestemmingsplan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het permanent bewonen van recreatiewoningen en ander strijdig gebruik. De termijnen in deze paragraaf hebben geen betrekking op permanente bewoning van recreatiewoningen. De bewijslast die in de jurisprudentie bij de gemeente is neergelegd is dusdanig dat een onderzoek over meerdere maanden, soms wel tot anderhalf jaar, nodig is. Bovendien zijn we dan ook gebonden aan inspecties die met name buiten het kampeer seizoen plaatsvinden.

Week 1 Ontvangst en voorbereiding

In de eerste week na ontvangst van het verzoek om handhaving worden zes acties ondernomen:

- de zaak wordt ingevoerd in Squit XO;
- de zaak wordt toegewezen aan een behandelend ambtenaar;
- er wordt een ontvangstbevestiging gestuurd aan de verzoeker met daarin in ieder geval:
 - a. een omschrijving van de procedure;
 - b. een termijn waarbinnen in beginsel een besluit kan worden verwacht;
 - c. een opsomming van mogelijke opschortende omstandigheden.
- er wordt een brief gestuurd naar de (mogelijke) overtreder, met daarin in ieder geval:

- a. de mededeling dat er een verzoek om handhaving is ingediend;
 - b. een korte weergave van de inhoud van het verzoek;
 - c. een omschrijving van de procedure.
- dossiers van het betreffende perceel worden opgevraagd;
 - er wordt een opdrachtformulier uitgedraaid voor de buitendienst om een inspectie uit te voeren.

De behandelend ambtenaar tekent deze brief zelf. Hiervoor is een standaard ontwikkeld. Deze is in de bijlage opgenomen.

Ontvankelijkheid

Met name bij een verzoek om handhavend op te treden tegen strijdig gebruik is van belang dat het verzoek een duidelijke omschrijving bevat van de strijdige activiteiten. Het is voor het plannen van inspecties handig om te weten of er een terugkerend patroon bestaat van het litigieuze gebruik. Ook is het relevant om vooraf de frequentie van het gebruik te weten. Als de verzoeker aangeeft dat er drie dagen per jaar (verspreid over het jaar) bepaalde activiteiten plaatsvinden, dan is het zeer wel mogelijk dat er geen sprake is van een ruimtelijk relevante afwijking van het bestemmingsplan, het verzoek zal dan wellicht al direct kunnen worden afgewezen.

Week 2-5 Inspectie en verslag

In week twee tot en met vijf voeren de medewerkers van de buitendienst een inspectie uit. Zij maken daarbij foto's en een verslag met daarin hun bevindingen. Het verslag wordt zo spoedig mogelijk aan de behandelend ambtenaar overhandigd. Hierbij hoeft niet te worden gewacht op het wekelijkse constateringoverleg.

Het aantal controles dat nodig is om een definitief oordeel te kunnen vellen, is afhankelijk van het soort gebruik, waartegen opgetreden moet worden. Over het algemeen moet een periode van vier weken afdoende worden geacht. Als er meer tijd nodig is, dan schort logischerwijs de termijn ook op.

Week 6-7 Onderzoek

In de weken zes en zeven onderzoekt de behandelend ambtenaar of er sprake is van een "illegale" situatie. Er zijn verschillende conclusies mogelijk:

- a. het gebruik past binnen het bestemmingsplan (inclusief overgangsrecht); of
- b. het gebruik is strijdig met het bestemmingsplan, hiervoor is ontheffing verleend en het gebruik is overeenkomstig de ontheffing; of
- c. het gebruik is strijdig met het bestemmingsplan, er is een ontheffing verleend, maar het gebruik wijkt af van de ontheffing;
- d. het gebruik is strijdig en er is geen ontheffing verleend.

Als situatie a of b zich voordoet, dan volgt een weigering van het verzoek om handhaving, wegens het ontbreken van een overtreding.

In de andere gevallen is de volgende stap het legalisatieonderzoek.

Week 8-13 Legalisatieonderzoek of weigeren

Legalisatieonderzoek

Als er sprake is van een illegale situatie, dan wordt het legalisatieonderzoek opgestart. De zaak wordt voorgelegd aan de collega's van fysiek beleid en eventueel milieu en veiligheid met het verzoek om te toetsen of de situatie kan worden gelegaliseerd.

Weigeren

Als er geen overtreding geconstateerd is, dan volgt een weigering. De behandelend ambtenaar stelt het besluit op en maakt een (college)voorstel. Het besluiten op verzoeken om handhaving is gemandateerd aan de teamcoördinator.

Het besluit bevat in ieder geval:

- mededeling dat er een verzoek om handhaving is ontvangen + korte omschrijving ervan;
- korte aanduiding van de inspectie en de bevindingen;

- besluit;
- wettelijke grondslag;
- bezwaarclausule;
- motivering.

Het proces eindigt in dat geval hier. Alles wat hieronder staat betreft de situatie waarin er wel sprake is van een illegale situatie.

Week 14-15 Vooraankondiging en concept besluit

Na het legalisatieonderzoek stelt de behandelend ambtenaar de vooraankondiging op en het concept besluit. Deze worden gestuurd naar verzoeker en overtreder.

Vooraankondiging

De vooraankondiging bevat in ieder geval het volgende:

- mededeling dat er een verzoek om handhaving is ontvangen + korte omschrijving ervan;
- korte aanduiding van de inspectie en de bevindingen;
- conclusie strijdige situatie;
- voornemen om bijgevoegd besluit te nemen;
- mogelijkheid zienswijzen indienen (termijn twee weken).

Conceptbesluit

Het concept besluit bevat in ieder geval het volgende:

- mededeling dat er een verzoek om handhaving is ontvangen + korte omschrijving ervan;
- korte aanduiding van de inspectie en de bevindingen;
- besluit;
- wettelijke grondslag;
- bezwaarclausule;
- motivering:
 - o wettelijk kader;
 - o beginselplicht handhaving;
 - o toetsingskader ontheffing;
- uitkomst legalisatieonderzoek;
- mogelijkheden om dwangsom/bestuursdwang te voorkomen:
 - o gebruik staken;
 - o indienen verzoek om ontheffing (indien uitslag legalisatieonderzoek daartoe aanleiding geeft). Dit schort het handhavingproces op.

Week 16-17 termijn voor zienswijze

Gedurende deze twee weken staat de mogelijkheid open om zienswijzen in te dienen.

Week 18-20 Zienswijze zitting

Het is binnen Tynaarlo gebruikelijk om, als betrokken partijen er behoefte aan hebben, een zienswijze zitting te beleggen. Van de zitting wordt een verslag gemaakt.

Als er geen zienswijzen worden ingediend, dan vervalt deze fase logischerwijs. De procedure wordt dan met twee weken verkort.

Week 21-24 Besluit

Het is mogelijk dat naar aanleiding van de zienswijze zitting nog een extra inspectie door de buitendienst noodzakelijk is. De behandelend ambtenaar stelt vervolgens het besluit op. Dit bevat in ieder geval:

- mededeling dat er een verzoek om handhaving is ontvangen + korte omschrijving ervan;
- korte aanduiding van de inspectie en de bevindingen;
- besluit;
- wettelijke grondslag;
- bezwaarclausule;
- motivering:

- wettelijk kader;
- beginselplicht handhaving;
- toetsingskader ontheffing;
- omschrijving zienswijzen en reactie daarop;
- uitkomst legalisatieonderzoek;
- mogelijkheden om dwangsom/bestuursdwang te voorkomen:
 - gebruik staken;
 - indienen verzoek om ontheffing (indien uitslag legalisatieonderzoek daartoe aanleiding geeft). Dit schort het handhavingproces op.

9.6 Last onder dwangsom

Voor de hoogte van de op te leggen last onder dwangsom wordt verwezen naar hetgeen in hoofdstuk 7 daaromtrent is opgenomen.

Hoofdstuk 10 Bouw- en sloopstop

10.1 Inleiding

Indien er wordt gebouwd en/of gesloopt zonder of in afwijking van een vergunning heeft de gemeente de mogelijkheid om handhavend op te treden. Dit kan bijvoorbeeld door het opleggen van een “bouw- of sloopstop” (hierna: bouwstop). De bevoegdheid hiertoe vloeit voort uit artikel 5:2, 5:17 van de Woningwet en artikel 125 van de Gemeentewet.

10.2 Wanneer wel en wanneer niet

10.2.1 Legalisatieonderzoek?

De aard van de bouwstop brengt met zich mee dat de bouwstop niet voorafgegaan hoeft te worden door een onderzoek naar eventuele legalisatiemogelijkheden. In principe is het bouwen/slopen zonder vergunning voldoende om over te gaan tot het stilleggen van de werkzaamheden.

Met de bouwstop wordt gerealiseerd dat per direct een einde wordt gemaakt aan de overtreding, het bouwen/slopen zonder vergunning. Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State het aanvaardbaar acht dat een bouwstop gepaard gaat met het opleggen van een last onder dwangsom. De bouwstop bewerkstelligt de stillegging van de bouwwerkzaamheden, de last onder dwangsom ziet op het voorkomen van het opnieuw aanvangen van de werkzaamheden.

De Raad van State heeft aangegeven dat bijzondere omstandigheden ertoe kunnen leiden dat het gebruik van de bevoegdheid tot het opleggen van een last onder dwangsom onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen. Dat is bijvoorbeeld het geval als voor de afwijking een bouwvergunning is aangevraagd die op het punt staat om te worden verleend, zonder dat de bouwvergunning tevens een ontheffing ex artikel 3.22/3.23 of een projectbesluit is. Daarvoor bepaalt de Wro namelijk dat zij pas na 6 weken, na ter inzage legging van het besluit, in werking treden.

Dit is gewijzigd met de inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Artikel 6.1 van die wet bepaalt namelijk dat vergunningen als hoofdregel in werking treden op de dag na bekendmaking. Hierop zijn uitzonderingen geformuleerd. De ontheffing ex artikel 3.23 (straks 2.12 lid 1 onder 2) hoort daar niet bij.

10.2.2 Geen limitatieve opsomming

Het is niet mogelijk om op voorhand een limitatieve opsomming te geven van situaties waarin een bouwstop per definitie wordt opgelegd. We kiezen dan ook voor een meer algemeen geformuleerd beleidsstandpunt waar enkele voorbeelden bij worden gegeven.

De strijdigheid die door onze mensen kan worden geconstateerd heeft betrekking op het bouwen zonder of in afwijking van een vergunning.

10.2.3 Bouwen zonder vergunning

Het uitgangspunt is, dat als wij constateren dat er gebouwd wordt zonder vergunning, dat er een bouwstop wordt opgelegd. Uitzonderingen hierop zijn:

- concreet zicht op legalisatie;
- de bouw is nagenoeg klaar.

Bij concreet zicht op legalisatie *adviseren* wij om te stoppen. Er wordt dus geen bouwstop opgelegd. Bij geen concreet zicht op legalisatie leggen we een bouwstop op.

Het moge duidelijk zijn dat als er in het geheel geen aanvraag om bouwvergunning is gedaan, er ook geen sprake is van concreet zicht op legalisatie. Als er wel een aanvraagprocedure loopt, kan dat wel het geval zijn. Hieronder wordt aangegeven in welke fase wij van mening zijn dat er sprake is van concreet zicht op legalisatie.

Fase	Concreet zicht op legalisatie?
Ontvangst aanvraag	Nee

Ontvankelijke aanvraag	Nee
Voldoet aan bestemmingsplan	Nee
Voldoet aan welstand	Nee
Voldoet aan Bouwbesluit/bouwverordening	Nee
Geaccordeerd door Juridisch Cluster	Ja, mits: <ul style="list-style-type: none"> aan de voorwaarden is voldaan (bijv aanleveren constructiegegevens etcetera); er conform die vergunning gebouwd wordt; er geen ontheffing, projectbesluit/wijzigingsbesluit of ander besluit aan de vergunning ten grondslag ligt, die de inwerkingtreding van de vergunning opschort.
Klaar voor verzending	Ja, mits: <ul style="list-style-type: none"> aan de voorwaarden is voldaan (bijv aanleveren constructiegegevens etcetera); er conform die vergunning gebouwd wordt; er geen ontheffing, projectbesluit/wijzigingsbesluit of ander besluit aan de vergunning ten grondslag ligt, die de inwerkingtreding van de vergunning opschort.
Dag van verzending	Ja, mits: <ul style="list-style-type: none"> aan de voorwaarden is voldaan (bijv aanleveren constructiegegevens etcetera); er conform die vergunning gebouwd wordt; er geen ontheffing, projectbesluit/wijzigingsbesluit of ander besluit aan de vergunning ten grondslag ligt, die de inwerkingtreding van de vergunning opschort.

Het is mogelijk dat de vergunning is verleend in combinatie met een andere beschikking (bijvoorbeeld een ontheffing ex artikel 3.22 of een projectbesluit/bestemmingsplan), waardoor zij later in werking treedt (zie bijvoorbeeld artikel 6.1 lid 2 Wabo en tot de inwerkingtreding van die wet artikel 3.24 lid 4 Wro of 3.8 lid 5 Wro). Pas na het verstrijken van die termijn is er sprake van concreet zicht op legalisatie. Bij bouwactiviteiten voor het verstrijken van deze termijn zal altijd een bouwstop worden opgelegd.

10.2.4 Bouwen in afwijking van een vergunning

Een bouwstop zal bijvoorbeeld direct worden opgelegd:

- indien sprake is van een direct gevaarlijke of overlastgevende situatie;
- als wordt gebouwd in afwijking van de voorwaarden van de bouwvergunning: a) op het gebied van veiligheid (aanleveren constructiegegevens, wapening b) aangeven peil c) aangeven rooilijnen) en/of d) gezondheid (ventilatie, isolatie etcetera);
- ter beperking van mogelijke schade en kapitaalvernietiging als een strijdige situatie onverhoopt niet kan worden gelegaliseerd. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruiken van een steen die afwijkt van de bouwvergunning of nog niet is goedgekeurd door de welstandscommissie.

De bouwstop zal niet worden opgelegd als de bouw zo goed als klaar is. In een dergelijke situatie wordt de vergunninghouder gewezen op het feit dat er gebouwd wordt in afwijking van de vergunning en dat het verstandig is om te wachten tot er duidelijkheid is over de legalisatiemogelijkheid.

De bouwstop wordt eveneens niet opgelegd als de afwijking betrekking heeft op zaken die relatief makkelijk te verhelpen zijn, zoals een andere CV ketel dan in de EPC berekening is opgenomen, andere dakpannen etcetera.

De bouwstop gaat in op het moment dat zij is opgelegd door de toezichthouder. Vanaf dat moment mag er niet verder gebouwd worden. Het is denkbaar dat wel toestemming wordt gegeven om, uiteraard op eigen risico, bepaalde werkzaamheden af te ronden. Hierbij kan gedacht worden aan wind- en waterdicht maken of maatregelen treffen om inbraakwerendheid te waarborgen. Dit is aan de toezichthouder om aan te geven.

10.3 Wie is bevoegd

De bevoegdheid tot het opleggen van een bouwstop ligt bij het college van burgemeester en wethouders. Binnen de gemeente Tynaarlo is deze bevoegdheid gemandateerd aan enkele toezichthouders.

Hierbij geldt de beperking dat een opgelegde bouwstop achteraf bekrachtigd moet worden door het college.

10.4 De procedure

De procedure voor het opleggen van een bouwstop is als volgt. Nadat een bevel tot stillegging is opgelegd, zal het juridisch cluster dit bevel schriftelijk bevestigen. De bevestiging wordt ondertekend door de teamcoördinator. Tevens zal het juridisch cluster een B&W advies opstellen waarbij de bouwstop officieel bekrachtigd wordt in de eerstvolgende vergadering van het college van burgemeester en wethouders. De overtreder heeft de mogelijkheid om tegen dit besluit in bezwaar te gaan.

Vervolgens zal door de bouwplantoetsers onderzocht worden in hoeverre het bouwwerk gelegaliseerd kan worden. Is legalisatie een mogelijkheid dan wordt de eigenaar/overtreder gevraagd een bouwvergunning aan te vragen. Hierbij is het uiteraard mogelijk dat het oorspronkelijk beoogde bouwwerk niet precies hetzelfde is als het mogelijk te vergunnen bouwwerk.

In de beschikking tot verlening van de vergunning, wordt tevens de bouwstop opgeheven. Als de vergunning o.g.v. de Wabo (of Wro) later in werking treedt, dan zal in de beschikking worden aangegeven dat de bouwstop eindigt op de eerste dag van de zevende week na verzending van het besluit.

Is het niet mogelijk om het gebouwde te legaliseren, dan zal de eigenaar/overtreder het gebouwde:

- moeten verwijderen en verwijderd houden;
- in overeenstemming moeten brengen met de bouwvergunning; of
- terug moeten brengen naar vergunningvrije omvang.

10.5 Dwangsom

De praktijk heeft ons geleerd dat in veruit de meeste gevallen de bouwer zich aan een opgelegde bouwstop houdt. Als dat niet het geval is zal de dwangsom worden opgelegd. Voor de bepaling van de hoogte wordt verwezen naar hetgeen in hoofdstuk 7 is bepaald. De schriftelijke bevestiging van de bouwstop noemt het opleggen van de last onder dwangsom als sanctie tegen het schenden van de bouwstop.

Onderdeel B: Veiligheid: Horeca en Brandveiligheid

Hoofdstuk 11 Inleiding

11.1 Wijziging Drank- en Horecawet

De Drank- en Horecawet kende altijd een verdeling van de bevoegdheden. De vergunningverlening en handhaving lag op het bordje van de gemeente. Het toezicht, de uitvoering van controles, werd echter uitgevoerd door de Voedsel- en Warenautoriteit (nVWA). Dit is veranderd/gaat veranderen. De gehele taak met betrekking tot de Drank- en Horecawet is een taak van gemeenten. De gedachte van de wetgever hierachter is dat decentraal toezicht ruimte laat voor maatwerk. Gemeenten geven een eigen invulling aan het uitvoeren van toezicht en sluiten daarbij aan op de lokale situatie.

In de jaren 2008 en 2009 heeft een aantal gemeenten meegewerkt aan een pilot. De bevindingen van die pilot zijn opgenomen in het rapport "Toezicht Drank- en Horecawet door gemeenten", dat is verschenen in januari 2010.

In bijlage 5 is een lijst met begripsbepalingen opgenomen.

11.2 Reikwijdte en doel beleid

Dit onderdeel richt zich op de wetgeving met betrekking tot:

- horecabedrijven, inclusief de paracommerciële horeca;
- slijtersbedrijven;
- verkoop van alcohol voor gebruik anders dan ter plaatse;
- verkoop alcohol tijdens evenementen e.d.

11.3 Hoofdstuk indeling

In hoofdstuk 12 worden de probleemanalyse en handhavingdoelen behandeld. Daarbij besteden we aandacht aan het inrichtingenbestand, de wettelijke en de beleidskaders en het doel van deze regelingen. We distilleren daaruit het doel van de handhaving en geven aan hoe de doelen bereikt worden. Hierbij wordt het verband gelegd tussen de risicomatrix die we gebruiken bij het stellen van prioriteiten van onze handhavingtaken en het jaarprogramma, waarin we de uitvoering van deze taken borgen.

In hoofdstuk 13 behandelen we het handhavingstraject. In hoofdstuk 14 wordt de wijze van toezicht houden nader uitgewerkt.

Hoofdstuk 12 Probleemanalyse en handhavingdoelen

12.1 Horeca-inrichtingen in Tynaarlo

De verkoop van alcoholhoudende dranken kan gericht zijn op gebruik ter plaatse en op gebruik elders dan ter plaatse. In het eerste geval is altijd een drank- en horecaverunning vereist. Als de verkoop is gericht op gebruik elders dan ter plaatse is een drank- en horecaverunning alleen vereist als (mede) sprake is van verkoop van sterke drank (slijtersbedrijf). Als de verkoop alleen betrekking heeft op zwak alcoholische dranken, is sprake van detailhandel waarvoor geen drank- en horecaverunning vereist is. Gedacht kan worden aan een supermarkt.

Binnen de gemeente Tynaarlo zijn 152 objecten/gebouwen bekend waar alcohol wordt/werd verkocht. Het betreft:

- Bar/café/discotheek 33;
- Kantine 33;
- Supermarkt 9;
- Logies (Hotel etcetera) 12;
- Restaurants 33;
- Slijterij 10;
- Overige 22.

Van die 152 gebouwen zijn er 2 gesloten en hebben 38 geen horecaverunning. De verkoop van alcoholische dranken mag in die 38 gebouwen dus alleen voor gebruik elders dan ter plaatse. Het gaat hier om:

- De supermarkten (9);
- De slijterijen (10);
- Bar/café/discotheek (2);
- Kantine (1);
- Logies (4);
- Overig (12).

12.2 Wettelijke kaders

12.2.1 Drank- en Horecawet

Het wettelijk kader voor de handhaving is gelegen in de Drank- en Horecawet. Deze bepaalt de vergunningplicht, de weigeringgronden, maar geeft ook een aantal zelfstandige verbodsbepalingen.

In bijlage 6 is een overzicht van de verbodsbepalingen opgenomen.

12.2.2 APV

In de APV van de gemeente Tynaarlo zijn enkele verbodsbepalingen opgenomen die (met name) van toepassing zijn op Horecagelegenheden. Zij hebben vooral betrekking op bescherming van de openbare orde en beperking/voorkomen van overlast. In bijlage 7 is een overzicht opgenomen.

12.2.3 Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet

Om voor een Horecaverunning in aanmerking te komen is het noodzakelijk dat het gebouw waarin de alcohol wordt verstrekt voldoet aan bepaalde eisen. Deze eisen staan in het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet. Ze hebben betrekking op de minimale oppervlakte, plafondhoogte, aanwezigheid van toiletten etcetera.

12.3 Beleidskaders

12.3.1 Nota aanpak schadelijk alcoholgebruik bij jongeren

In 2010 is de Nota aanpak schadelijk alcoholgebruik bij jongeren 2010-2013 vastgesteld. Hierin staan enkele actiepunten opgenomen waarmee in dit handhavingbeleid rekening wordt gehouden.

Het alcoholmatigingsbeleid van de gemeente werkt met name door in de prioriteitenstelling, de wijze van toezicht houden en de bepaling van het handhavingstraject en de toepassing van de beschikbare sanctiemiddelen.

12.3.2 Integraal handhavingsbeleid

Op 30 november 2010 heeft het college het eerste deel van het integraal handhavingbeleid BMV vastgesteld. Dit beleid is modulair opgebouwd. Dat betekent dat het in onderdelen wordt vastgesteld. Op dat moment is het algemene deel vastgesteld en het onderdeel BWT.

Deze nota is een verdere uitwerking van dat beleid en vervangt het beleid van 30 november 2010.

Voor de nog ontbrekende onderdelen geldt het in 2006 vastgestelde beleidsplan integrale handhaving. Hierin is het streven van de gemeente om integraal te werken verwoord en een korte beschrijving gegeven van het handhavingstraject. Die nota wordt uiteindelijk vervangen door dit beleidsplan.

12.3.3 Jaarprogramma

De gemeente Tynaarlo stelt jaarlijks een uitvoeringsprogramma op voor haar handhavende taken. In dit jaarprogramma worden de beschikbare uren voor de handhaving aan de taken toebedeeld.

12.4 Aanverwanten

12.4.1 Wabo, milieu en brandveiligheid

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is niet van toepassing op de Drank- en Horecawet. Wel hebben deze twee wetten met elkaar te maken. Dat is het geval als er bijvoorbeeld (ver)bouwactiviteiten plaatsvinden in een kroeg. Een horeca-inrichting moet vaak ook een 8-40 Wm melding indienen. Als er meer dan 50 mensen in het pand aanwezig zullen zijn, moet ook een melding op grond van het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken worden gedaan. Bij horeca-inrichtingen waar ook nachtverblijf wordt verschaft is vaak een omgevingsvergunning vereist.

12.4.2 Winkeltijdenwet

Voor het verkopen van zwak-alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ter plaatse, is geen vergunning vereist als bedoeld in de Drank- en Horecawet.² In dat geval is de Winkeltijdenwet van toepassing. In bijlage 8 is de relevante verbodsbepaling opgenomen.

12.4.3 Wet op de kansspelen

In een horeca-inrichting zijn vaak speelautomaten aanwezig. De Wet op de kansspelen voorziet samen met de APV in een regeling hiervoor. In bijlage 9 zijn de bepalingen hieromtrent opgenomen.

12.5 Doel Drank- en Horecawet

Het doel van de Drank- en Horecawet is divers:

- bescherming openbare orde, veiligheid en zedelijkheid. De wet geeft in artikel 31 aan dat bij gevaar voor openbare orde, veiligheid en zedelijkheid, de vergunning wordt ingetrokken;
- tegen gaan oneerlijke concurrentie. Artikel 4 van de Wet schrijft voor dat een gemeente in een verordening regels stelt voor paracommerciële inrichtingen om oneerlijke mededinging tegen te gaan;
- tegen gaan overdadig alcoholgebruik en vooral ook alcoholgebruik door de jeugd. Diverse artikelen verwijzen naar het verbod om alcoholhoudende dranken te verkopen aan personen onder een bepaalde leeftijd.

12.6 Gevolgen niet naleven regelgeving

Als de regelgeving op grote schaal wordt overtreden, dan worden de doelen van de Drank- en Horecawet niet gehaald. Dat betekent dat er gevaar bestaat voor de openbare orde, veiligheid en zedelijkheid, er op grote schaal oneerlijke mededinging plaatsvindt en het alcoholgebruik onder de jeugd kan stijgen.

12.7 Doel handhaving

Met het uitvoeren van de handhavende taak moeten de doelen van de wetgever worden bereikt. Dat betekent het tegengaan van overmatig alcoholgebruik (met name ook alcoholgebruik onder jongeren), waarborgen van openbare orde, veiligheid en zedelijkheid en het bestrijden van oneerlijke concurrentie.

² NB als er ook sterke drank wordt verkocht is sprake van een slijtersbedrijf en is wel een drank- en horecavergunning nodig.

De doelen kunnen worden bereikt door het uitvoeren van inspecties en het doorlopen van het handhavingstraject als er overtredingen worden geconstateerd.

12.8 Risicomatrix en jaarprogramma

In hoofdstuk 1 is al aangegeven dat we bij het uitvoeren van onze handhavende taken gebruik maken van de risicomatrix. Hierin worden de taken aan de hand van hun mogelijk negatieve invloed op:

1. fysieke veiligheid;
2. kwaliteit leefomgeving;
3. financieel-economische schade;
4. verlies van of schade aan natuurschoon;
5. schade aan de (volks)gezondheid;
6. schade aan het bestuurlijke imago/stemmenverlies/bestuurlijk belang.

Uit de matrix volgt een score. Aan de hand daarvan wordt bepaald hoe hoog de prioriteit van een handhavingstaak is. Deze heeft vervolgens invloed op het aantal beschikbare uren in het jaarprogramma.

Het beleid van de gemeente inzake bestrijding van alcoholmisbruik wordt in de matrix meegewogen. Daarnaast speelt het een rol in de bepaling van de toezicht- en sanctiestrategie.

Hoofdstuk 13 Handhavingtraject

13.1 middelen en procedures

Als geconstateerd wordt dat een voorschrift wordt overtreden, dan wordt het handhavingtraject opgestart. We hebben de beschikbare handhavingmiddelen en de verschillende soorten handhavingprocedures al in hoofdstuk 2 besproken. In bijlage 10 is een overzicht opgenomen van de mogelijke overtredingen en de handhavingstrategie die daarbij wordt gevolgd.

13.2 Gemeentelijke verordening

In de nieuwe Drank- en Horecawet wordt de gemeente de plicht opgelegd een verordening vast te stellen. Daarin moeten, ter voorkoming van oneerlijke mededinging, regels worden gesteld waaraan paracommerciële rechtspersonen zich te houden hebben bij de verstrekking van alcoholhoudende drank.

Deze verordening is nog niet opgesteld. De gemeente moet deze 12 maanden nadat de Drank- en Horecawet in werking is getreden (vermoedelijk 1 januari 2013) hebben vastgesteld.

Uit de verordening zullen verbodsbepalingen voortvloeien, waaraan een sanctieprotocol moet worden gekoppeld. Ten tijde van de vaststelling van deze nota was de verordening nog niet vastgesteld. Ook was er nog geen zicht op de inhoud. De verordening is dus niet opgenomen in de nota. Bij de evaluatie/herziening van het handhavingbeleid kan dit alsnog worden toegevoegd.

Hoofdstuk 14 Toezichtstrategie

14.1 Inleiding

De in bijlage 6 tot en met 9 opgenomen verbodsbepalingen vragen om verschillende toezichtstrategieën. Het controleren op de aanwezigheid van een (correcte) horecaverunning vraagt een andere aanpak dan het houden van toezicht op het verbod van het verkopen van alcohol aan jongeren. De eerste categorie overtredingen noemen we "Continue overtredingen". De tweede scharen we onder de noemer "Incidentele overtredingen". In bijlage 10 is per verbodsbepaling ook aangegeven welke toezichtstrategie wordt gebruikt.

14.2 Regulier

De reguliere verbodsbepalingen hebben betrekking op overtredingen die een zekere continuïteit hebben. Daardoor zijn ze relatief eenvoudig te constateren tijdens een inspectie. Gedacht kan worden aan het exploiteren van een slijterij zonder of in afwijking van een vergunning. Ook de inrichtingseisen vallen onder deze categorie.

Inspecties op deze overtredingen zijn relatief eenvoudig te plannen en ook samen te voegen met inspecties op andere vakgebieden, zoals met name milieu en (brand)veiligheid. Aan de checklist van deze toezichthouders kan een aantal punten tbv horeca worden toegevoegd. Op deze wijze moet relatief eenvoudig toezicht op de Drank- en Horecawet worden gerealiseerd.

De te bezoeken inrichtingen worden bepaald door de prioriteitstelling van de handhavingtaken milieu en brandveiligheid. Dit betekent dat de kengetallen voor controles vanuit die disciplines moeten worden aangepast.

In bijlage 11, 12 en 13 zijn de checklisten voor de verschillende soorten gebouwen (slijterij, café, supermarkt etcetera) opgenomen. Deze worden door de toezichthouder ingevuld.

14.3 Incidentele overtredingen

Naast reguliere verbodsbepalingen kent de Drank- en Horecawet ook bepalingen die een incidenteel karakter hebben. Een overtreding van deze bepalingen staat meer op zichzelf. Vandaar dat we spreken van Incidentele overtredingen. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan het schenken van alcohol aan jeugd.

De continue overtredingen zijn relatief eenvoudig te constateren. Het zijn voortdurende situaties, die niet afhankelijk zijn van de omstandigheden van het geval.

Bij de incidentele overtredingen is dat wel het geval. Het gaat om gedragingen die niet continue zijn. De verkoop van alcohol aan jongeren moet daadwerkelijk geconstateerd worden. Dat betekent een nieuwe manier van inspecteren. Dit kan door "undercover" te gaan. Een toezichthouder die bekend is bij het personeel van het betreffende bedrijf, is voor deze inspecties niet bruikbaar.

Deze werkwijze is bovendien arbeidsintensief en zal in de nachtelijke uren plaats moeten vinden. Gezien de gevoeligheid gaan toezichthouders in deze gevallen gezamenlijk op pad. De speerpunten van het toezicht, de werkwijze en het benodigde aantal uur voor het toezicht wordt meegenomen in het jaarprogramma.

Onderdeel C. Handhaving Brandveiligheid

Hoofdstuk 15 Probleemanalyse en Handhavingdoelen

15.1 Wettelijke kaders

15.1.1 Vier bronnen

De handhaving op het gebied van de brandveiligheid vindt zijn basis in drie documenten:

- Bouwbesluit 2012;
- Brandbeveiligingsverordening (deze wordt tzt vervangen door een landelijke regeling);
- Besluit omgevingsrecht.

15.1.2 Bouwbesluit 2012

Het bouwbesluit 2012 is een samenvoeging van het “oude” Bouwbesluit, het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken en de bouwverordening. Vooral de eerste twee hebben/hadden betrekking op de brandveiligheid.

Het Bouwbesluit 2012 geeft, voor zowel nieuwe als bestaande bouwwerken, onder andere voorschriften met betrekking tot:

- sterkte van de constructie bij brand;
- noodstroomvoorzieningen;
- beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie;
- beperking van uitbreiding van brand/rook;
- compartimentering;
- bestrijding van brand;
- vluchtroutes;
- etcetera.

De voorschriften hebben betrekking op het bouwwerk zelf.

Daarnaast richt het zich ook op installaties in een bouwwerk en op het gebruik van het bouwwerk. Het geeft bijvoorbeeld voorschriften met betrekking tot:

- gedragingen van gebruikers van het bouwwerk;
- toestellen en (brandmeld)installaties;
- aankleding in besloten ruimtes;
- brandwerendheid van stands, kramen, schappen, podia en andere inrichtingselementen;
- meldingsplicht;
- brandgevaarlijke stoffen;
- etcetera.

15.1.3 Brandbeveiligingsverordening

De Brandbeveiligingsverordening regelt met name het brandveilig gebruik voor inrichtingen die niet als een bouwwerk moeten worden aangemerkt. Hierbij moet met name gedacht worden aan tenten die slechts korte tijd ter plaatse zullen functioneren. De onderwerpen die de verordening onder andere regelt zijn:

- vergunningplicht;
- gebruikseisen;
- aanwezigheid blusmiddelen.

15.1.4 Besluit omgevingsrecht

Sinds 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) van kracht. Daarin zijn ca 25 toestemmingstelsels samengebundeld. Één van die toestemmingen is het brandveilig gebruiken van bouwwerken, de gebruiksvergunning. Deze is uit het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken gehaald en opgenomen in de Wabo en het Besluit omgevingsrecht (Bor).

15.2 Doel regelgeving

Het doel van de regelgeving is drieledig. Ten eerste dient het om brandgevaarlijke situaties te voorkomen. Ten tweede is de regelgeving bedoeld om, als onverhoopt toch brand uitbreekt, de aanwezige personen een zo groot mogelijke kans te geven om het bouwwerk/de inrichting veilig te verlaten. Ten derde heeft de regelgeving als doel

om bij brand de verspreiding ervan dusdanig te vertragen (en natuurlijk tijdig te detecteren) dat het kan worden bestreden voordat het bouwwerk/de inrichting en/of omliggende bebouwing afbrandt.

15.3 Gevolgen niet naleving regelgeving

Het gevolg van de niet naleving van de voorschriften van het Bouw- en Gebruiksbesluit is dat er in de gemeente bouwwerken staan die niet brandveilig zijn of niet brandveilig gebruikt worden. Dit verhoogt de kans op het ontstaan van brand en de kans dat er daarbij slachtoffers vallen. Hetzelfde geldt voor inrichtingen in de zin van de brandbeveiligingsverordening.

Bovendien kunnen ook derden de gevolgen van brand ondervinden. De rookontwikkeling kan gevolgen hebben voor de gezondheid van bijvoorbeeld omwonenden, zeker als er gevaarlijke stoffen aanwezig zijn. Daarnaast kunnen omliggende bouwwerken worden aangetast als de brand overslaat.

De natuur kan eveneens schade oplopen als er gevaarlijke stoffen in het spel zijn. Bovendien kan het bluswater gevolgen hebben voor bijvoorbeeld de visstand.

Tenslotte is er een financiële component. Het blussen van brand brengt een kostenpost met zich mee die de gehele gemeenschap moet dragen.

15.4 Doelstelling Handhavingbeleid

In het eerste hoofdstuk is al aangegeven dat er met betrekking tot de handhaving verschillende documenten zijn die invloed op elkaar hebben. De doelen van al deze documenten bij elkaar zijn:

- Transparante handhaving, waarbij vooraf duidelijk is waar we controleren en wat we controleren;
- Eenduidige handhaving, waarbij gelijke gevallen op dezelfde wijze worden afgehandeld en de basis van de te stellen termijnen en de hoogtes van een eventuele dwangsom, duidelijk te herleiden zijn op een bestuurlijk vastgesteld document;
- Risicogestuurde handhaving, waarbij de prioritering op uniforme wijze plaatsvindt;
- Het verbeteren van het naleefgedrag.

15.5 Hoe bereiken we die doelen

Om de doelen die in paragraaf 15.2 zijn genoemd te bereiken moet een aantal stappen/maatregelen worden genomen. Het betreft:

- het jaarlijks opstellen van een uitvoeringprogramma waarin tijd is gereserveerd voor de uit te voeren controles en de te bezoeken gebouwen;
- een vastgestelde controlelijst waarop de punten staan, die tijdens een controle aan de orde komen;
- een vastgesteld sanctiestrategie, waarbij per soort overtreding staat wat de begunstigingstermijn wordt en de hoogte is van de eventueel op te leggen dwangsom;
- het toepassen van de risicomatrix bij het bepalen van de prioriteiten en, het jaarprogramma;
- een wekelijks overleg met de toezichthouders waarin de uitgevoerde inspecties worden besproken en het vervolgtraject wordt afgestemd. Tevens wordt tijdens dit overleg waar nodig de risicomatrix ingevuld;
- een twee-wekelijks overleg met alle toezichthouders. Tijdens dit overleg worden eventuele constatering besproken en afspraken gemaakt voor gezamenlijke controles;
- beschrijven van het werkproces Handhaving. Door de verschillende stappen in het handhavingproces te beschrijven ontstaat er eenduidigheid in handelen;
- het geven van voorlichting.

15.5 Huidige stand van zaken

De in de vorige paragraaf genoemde middelen worden reeds gedeeltelijk uitgevoerd. Er wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld, deze wordt met behulp van de risicomatrix opgesteld. Ook vinden de genoemde overleggen plaats.

Met deze beleidsnota wordt de sanctiestrategie opgesteld. Ook is met de vaststelling van deze beleidsnota het handhavingstraject vastgesteld.

15.6 Risicomatrix

In het algemene deel is al het een en ander aangegeven over de risicomatrix. Voor het onderdeel brandveiligheid maken we ook gebruik van dit instrument. We hebben ervoor gekozen om bij het onderdeel brandveiligheid een variatie op de matrix te gebruiken. Naast het invullen van de negatieve effecten wordt ook gekeken naar de aard van het gebouw en het gebruik ervan.

Bij de risicomatrix voor de gebruiksvergunningen/-meldingen geldt dat er een verzwarende factor wordt toegepast als de omstandigheden daarom vragen. De gemiddelde uitkomst van de matrix wordt met een factor 1, 2 of 3 vermenigvuldigd:

- de vermenigvuldigingsfactor bedraagt 1 als het gebouw één bouwlaag kent, één compartiment heeft en er geen sprake is van minder zelfstandige en/of minder zelfredzame mensen en er geen sprake is van overnachting;
- als een gebouw meerdere bouwlagen kent, één compartiment heeft en er geen sprake is van minder zelfstandige en/of minder zelfredzame mensen en er geen sprake is van overnachting, bedraagt de vermenigvuldigingsfactor 2;
- de vermenigvuldigingsfactor bedraagt ook 2 als het gebouw één bouwlaag kent, meerdere brandcompartimenten heeft en er geen sprake is van minder zelfstandige en/of minder zelfredzame mensen en er geen sprake is van overnachting;
- de uitkomst van de matrix wordt met een factor 3 vermenigvuldigd als een gebouw meerdere bouwlagen kent en meerdere brandcompartimenten heeft en/of er sprake is van minder zelfstandige en/of minder zelfredzame mensen en/of er sprake is van overnachting.

Hoofdstuk 16 Het toezicht

16.1 Aanleiding

De aanleiding voor een inspectie kan verschillen. De meest voorkomende aanleiding is de ingeplande reguliere controle en/of een inspectie naar aanleiding van eerder geconstateerde overtredingen. Andere voorbeelden zijn:

- verzoek om handhaving;
- bouwactiviteiten;
- aanvraag gebruiksvergunning (Wabo) of gebruiksmelding (Bouwbesluit 2012).

16.2 Frequentie toezicht

16.2.1 Toezicht tijdens de bouw

Binnen de gemeente Tynaarlo wordt tijdens de bouw toezicht gehouden op de verleende vergunning. Jaarlijks wordt vastgesteld wat de bezoekfrequentie per soort bouwwerk is en welke onderdelen worden gecontroleerd.

Een belangrijk onderdeel van het toezicht is de brandveiligheid. Bij bouwwerken als een woning wordt de controle uitgevoerd door de gemeentelijk toezichthouder. Bij de, voor het onderdeel brandveiligheid, meer complexe gebouwen, zoals bedrijfsgebouwen, MFA's etcetera, wordt de expertise van de brandpreventisten ingeroepen.

Niet voor alle bouwwerken is de expertise vanuit brandveiligheid noodzakelijk. Voor de vraag welke bouwwerken wel en welke niet worden bezocht wordt aangehaakt bij de vergunningprocedure. Hiervoor is een lijst ontwikkeld waarop die bouwwerken staan die voor advisering aan de brandveiligheidsmedewerkers worden voorgelegd. Dit is opgenomen in bijlage 16.

16.2.2 Toezicht op verleende vergunningen en meldingen voor brandveilig gebruik

De frequentie van de reguliere controles op vergunningplichtige of (gebruiks)meldingplichtige bouwwerken is/wordt bepaald aan de hand van de risicomatrix. In 2010 zijn alle gebouwen geïnspecteerd en beoordeeld aan de hand van de matrix. De toezichtfrequentie ligt voor deze gebouwen vast tot het gebruik wijzigt of het gebouw verandert.

We onderscheiden drie soorten gebouwen: jaarlijks te bezoeken, eens per twee jaar te bezoeken en eens per drie jaar te bezoeken.

16.2.3 Toezicht op tijdelijke gebruiksvergunningen

In de brandbeveiligingsverordening is opgenomen voor welke tijdelijke inrichtingen (tenten e.d. een vergunning vereist is. De omvang van de tijdelijke inrichting heeft invloed op de controle. Met name bij de grotere evenementen zoals de Corso en de Zuidlaardermarkt vinden inspecties plaats op het gebied van brandveiligheid. Deze inspecties vinden plaats tijdens de opbouw en voor in gebruik name.

In het jaarprogramma wordt tijd gereserveerd voor dergelijke inspecties.

16.3 Het toezicht

Tijdens een inspectie worden diverse onderwerpen gecontroleerd. In bijlage 13 is een overzicht opgenomen van de onderdelen waarop toezicht wordt gehouden. In dat overzicht is tevens aangegeven welke sanctiestrategie wordt gevolgd. De verschillende sanctiestrategieën zijn behandeld in hoofdstuk 2.

Hoofdstuk 17 Sanctiestrategie

17.1 Inleiding

Als geconstateerd wordt dat een voorschrift wordt overtreden, dan wordt het handhavingstraject opgestart. In bijlage 14 is een overzicht opgenomen van de mogelijke overtredingen en de handhavingstrategie die daarbij wordt gevolgd. In hoofdstuk 2 is al het een en ander aangegeven over de sanctiemiddelen in het algemeen. In dit hoofdstuk worden de sanctiemiddelen en de handhavingstrategieën verder uitgewerkt.

17.2 Gebruik hangende legalisatieprocedure

Onderdeel van het handhavingstraject kan zijn dat er een nieuwe (omgevings)vergunning wordt aangevraagd. Met de invoering van de Wabo kent deze een procedure van 26 weken. Dat is een lange periode om een illegale situatie in stand te laten. Zeker nu de regelgeving de (brand)veiligheid van gebruikers beoogt te beschermen.

De omgevingsvergunning is echter geen doel op zichzelf. Het is een middel om een bepaald doel te bereiken, namelijk brandveilig gebruik van bouwwerken. Hangende de vergunningprocedure staat dan ook niet de vraag centraal of voor een gebouw een vergunning is verleend, maar of het gebruik van het bouwwerk plaatsvindt op een veilige wijze. Als dat het geval is, dan is het mogelijk om hangende de legalisatieprocedure het gebruik van het bouwwerk toe te staan.

17.3 Intrekken vergunning

In hoofdstuk 2 is deze sanctiemogelijkheid ook al genoemd. Voor de omgevingsvergunning voor het brandveilig gebruik van bouwwerken geldt een nadere bepaling in de Wabo. Artikel 2.33 lid 2 onder c bepaalt namelijk dat deze mogelijkheid pas geldt als het stellen van extra voorwaarden als maatregel niet toereikend is.

Met het intrekken van de vergunning wordt de bevoegdheid om een gebouw te gebruiken (bijvoorbeeld een hotel of kinderdagverblijf) afgenomen voor zover het vergunningplichtig is. Het is mogelijk dat intrekking van de vergunning wordt opgevolgd door één van de andere bestuursrechtelijke sanctiemiddelen.

17.4 Stellen van extra voorwaarden

Het Bouwbesluit 2012 kent de gebruiksmelding. Een gebruiker van een gebouw moet, voor hij het gebouw in gebruik mag nemen, een melding indienen. Deze melding moet minimaal 4 weken voor het beoogde gebruik van start gaat worden ingediend. Het bevoegd gezag kan zo'n melding niet weigeren.

Het bevoegd gezag heeft wel de mogelijkheid om te besluiten nadere voorwaarden op te leggen als deze "noodzakelijk zijn voor het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, brandgevaar en ongevallen bij brand".

Dat kan zich bijvoorbeeld voordoen als een melding wordt gedaan voor een gebouw, waarbij wordt aangegeven dat er 250 personen in aanwezig zullen zijn, terwijl de vluchtwegen zijn berekend op 200 personen.

In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is eveneens de mogelijkheid opgenomen om extra voorwaarden te stellen aan een vergunning. Dit volgt uit artikel 2.31 lid 2 onder a van de Wabo.

17.5 Opleggen hoger niveau

In de Woningwet is in artikel 13 de mogelijkheid opgenomen om te eisen dat een bestaand gebouw/bouwwerk moet voldoen aan eisen die hoger zijn dan de eisen van bestaande bouw. De eisen mogen echter niet strenger zijn dan het nieuwbouwniveau.

Hiervoor geldt overigens dat dit alleen kan, indien dat noodzakelijk is. Dit moet per geval worden bekeken en gemotiveerd.

17.6 Overtredingen met verschillende strategieën

De te stellen termijnen zijn zo uniform mogelijk opgesteld. Toch is het mogelijk dat als er meerdere overtredingen worden geconstateerd, deze niet allemaal in dezelfde categorie vallen. Het is mogelijk om te faseren met de te treffen maatregelen, als het onverkort volgen van de korte procedure de overtreder voor een onmogelijke opgave stelt.

Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld levertijden van derden. Als een brandmeldinstallatie moet worden aangepast of aangeschaft, dan gaat daar tijd overheen. Deze tijd moet wel worden gegeven. **NB** het is mogelijk dat we wel maatregelen vragen als tussenoplossing, om de veiligheid te waarborgen. Het plaatsen van extra rookmelders is daar een voorbeeld van.

17.7 Loze meldingen

17.7.1 Prestatie-eisen

Voor brandmeldinstallatie (bmi) gelden prestatie-eisen op grond van NEN-normen. Één van die eisen is dat een bmi met directe doormelding aan de regionale alarminstallatie, niet meer dan een bepaald aantal loze meldingen per jaar mogen plaatsvinden. Het aantal is afhankelijk van de specifieke situatie.

17.7.2 Handhavingbeleid

De handhaving op dit gebied wordt opgesteld vanuit het district. Vervolgens moet het worden vastgesteld door de verschillende gemeentes. De verwachting is dat vanaf januari 2013 met het nieuwe beleid kan worden gewerkt.

17.7.3 Samenvatting concept beleid

De werkwijze die in het tweede concept (maart 2012) staat omschreven komt samengevat op het volgende neer:

1. na een loze melding neemt de brandweer telefonisch contact op met de instelling;
2. als de helft van het toegestane aantal meldingen is overschreden, volgt een uitnodiging voor een gesprek;
3. als het toegestane aantal overtredingen is overschreden, volgt een vooraankondiging last onder dwangsom;
4. bij de eerstvolgende melding wordt de last opgelegd;
5. daarna wordt de dwangsom verbeurd.

17.8 Tijdelijke gebruiksvergunningen

In bijlage 15 is de sanctie strategie opgenomen voor tijdelijke gebruiksvergunningen. Kenmerk van dergelijke vergunningen is dat de vergunningplichtige inrichtingen/activiteiten van korte duur zijn. Een langdurig handhavingstraject ligt dan ook niet in de rede.

Bij de constatering van een overtreding vinden de constateringbrief- en de vooraankondigingfase dan ook mondeling plaats.

Onderdeel D: Milieu

Hoofdstuk 18 Inleiding en toezichtstrategie

18.1 Omkadering taakgebied

In deze beleidsnota worden onder het taakgebied Milieu de volgende onderwerpen verstaan:

- toezicht bij bedrijven;
- verkoop vuurwerk;
- opslag mest/natuurgras;
- bodemgerelateerde activiteiten.

18.2 Doel regelgeving

De wet- en regelgeving op het taakgebied milieu is divers. Er kan gedacht worden aan:

- Wabo;
- Wet milieubeheer;
- Besluit omgevingsrecht;
- Besluit bodemkwaliteit;
- Activiteitenbesluit.

Het doel van de milieuregelgeving is tegengaan/voorkomen van:

- Bodemverontreiniging;
- Luchtverontreiniging;
- Waterverontreiniging;
- Geluidhinder en hinder door trilling;
- Afvalvervuiling;
- Gevaar.

18.3 Gevolgen niet naleven regelgeving

Als de regelgeving op het gebied van milieu wordt overtreden dan wordt daardoor de kans vergroot dat datgene dat de regelgeving wil voorkomen zich voordoet. heeft dit logischerwijs gevolgen voor de hierboven genoemde doelen. Gedacht kan worden aan verontreiniging van de bodem en het grondwater, maar ook gevaar voor de volksgezondheid, bijvoorbeeld bij verbranding van stoffen.

Als een inrichting regelgeving met betrekking tot afval niet naleeft kan dit gevolgen hebben voor de kwaliteit van de leefomgeving.

Het ongedaan maken van de gevolgen van overtreding van de regels kan bovendien grote financiële consequenties hebben, die niet altijd te verhalen is op de overtreder, bijvoorbeeld als deze de financiële draagkracht niet heeft.

18.2 Bedrijven

18.2.1 Toezichtstrategie

Voor de invoering van het Activiteitenbesluit werden bedrijven onderverdeeld in vier categorieën (1t/m4). Iedere categorie had een eigen controlefrequentie. Die frequentie was vaak afhankelijk van de branche waaronder het bedrijf viel.

Met de invoering van het Activiteitenbesluit verviel de categorie-indeling (hoewel veel gemeenten hem nog steeds aanhouden) en worden er drie type inrichtingen onderscheiden: A, B en C.

In 2009 is besloten dat niet het type bedrijf of de branche waar het onder valt bepalend moet zijn voor de bezoekfrequentie, maar het bedrijf zelf. We hebben daarbij aansluiting gezocht bij de risicomatrix die wordt gebruikt bij het prioriteren van de handhavingtaken.

Score	Categorie	Controlefrequentie	Beloning bij	Max beloning	Straf bij
5 bij Veiligheid	1	1 x per jaar	3 x geen	1 jaar	Nvt controle is

en/of Gezondheid			overtreding	overslaan	al jaarlijks
3,75-5	1	1 x per jaar	3 x geen overtreding	1 jaar overslaan	Nvt controle is al jaarlijks
2,5-3,75	2	1x per 2 jaar	2 x geen overtreding	1 jaar overslaan	3 x achter elkaar overtreding
1,25-2,5	3	1 x per 3 jaar	2 x geen overtreding	1 jaar overslaan	3 keer achter elkaar overtreding
0-1,25	4	1 x per 4 jaar	2 x geen overtreding	1 jaar overslaan	2 keer achter elkaar overtreding

Voor type A bedrijven hoeft geen matrix te worden ingevuld. Zij zijn een categorie van zichzelf, de bezoekfrequentie bedraagt eens per tien jaar.

18.2.2 Werkwijze

Na een inspectie wordt de risicomatrix ingevuld. Hieruit rolt een controlefrequentie. Die wordt ingevoerd in Squit. Als de matrix in het verleden al eens is ingevuld, wordt gekeken of er veranderingen zijn opgetreden die een wijziging rechtvaardigt.

18.2.3 Jaarprogramma

Ieder jaar wordt een uitvoeringprogramma opgesteld. Daarin wordt voor het taakgebied Milieu aangegeven hoeveel uur voor de controles van bedrijven wordt gereserveerd.

18.3 Verkoop vuurwerk

Rond de jaarwisseling zijn er in de gemeente diverse bedrijven die vuurwerk verkopen. Toezicht daarop vindt plaats op grond van het Vuurwerkbesluit. De bedrijven die vuurwerk verkopen worden drie keer gecontroleerd: voor, tijdens en na de verkoopactiviteiten. Tijdens de inspecties wordt bijvoorbeeld gelet op:

- vooraf wordt bijvoorbeeld gekeken naar de certificering van de bunkers en de sprinklerinstallatie;
- tijdens de verkoop wordt bekeken of de deuren van de bunkers dicht zijn, maar ook of het vuurwerk juist is opgestapeld;
- na de verkoop wordt gekeken of de bunkers leeg zijn.

18.4 Opslag mest/natuurgras

Het besluit Landbouw geeft bedrijven de mogelijkheid om tijdelijke opslag van mest en/of afgedragen gewassen te hebben. Jaarlijks wordt in het handhavingprogramma tijd gereserveerd voor dit onderdeel. Doel is om te voorkomen dat er afvalwater in het oppervlaktewater en/of de bodem komt.

18.5 Besluit bodemkwaliteit

18.5.1 Inhoud

In het Besluit bodemkwaliteit zijn regels met betrekking tot kwaliteitsborging, bouwstoffen, grond, en baggerspecie vastgelegd. Dit besluit valt onder de Wet milieubeheer. Het Besluit bestaat uit de volgende onderdelen:

- De kwaliteit van uitvoering (kortweg 'Kwalibo');
- Bouwstoffen;
- Grond en baggerspecie.

18.5.2 Kwalibo

In dit onderdeel zijn regels opgenomen voor de uitvoering van werkzaamheden in de (water)bodemsector. Kwalibo stelt daarnaast eisen aan de uitvoerders. In de praktijk betekent dit dat bepaalde werkzaamheden alleen mogen worden uitgevoerd door erkende personen en bedrijven. Voor een aantal kritische werkzaamheden geldt daarbij ook de verplichting tot persoonsregistratie en/of tot functiescheiding.

18.5.3 Bouwstoffen

Het Besluit bodemkwaliteit kent een eigen definitie van het begrip bouwstof. Het gevolg daarvan is dat het alleen betrekking heeft op steenachtige materialen. Voorbeelden hiervan zijn beton, asfalt, dakpannen en bakstenen. Materialen zoals kunststof, hout of stro worden ook toegepast als bouwstof, maar deze materialen vallen niet onder de regels voor bouwstoffen in het Besluit. Het Besluit is daarnaast niet van toepassing op:

- Bouwstoffen die binnen een gebouw worden toegepast. Deze bouwstoffen komen niet in contact met oppervlakte-, grond- of regenwater en leiden daarom niet tot emissies naar de bodem of het oppervlaktewater;
- Bouwstoffen die slechts tijdelijk in Nederland aanwezig zijn om vervolgens te worden toegepast in een ander land. Voor deze bouwstoffen gelden de regels van dat andere land.

Iedereen die bouwstoffen vervaardigt, invoert, opslaat, verhandelt, vervoert of toepast, krijgt te maken met het Besluit. Er zijn verschillende overheden bij betrokken. Als er sprake is van toepassing van bouwstoffen in oppervlakte water, dan is de waterkwaliteitsbeheerder het bevoegd gezag.

Bij toepassingen in een werk, binnen een inrichting in het kader van de Wet milieu beheer, waarvoor Gedeputeerde Staten (GS) bevoegd gezag is voor het verlenen van de vergunning, is GS het bevoegd gezag. Dat is ook zo bij toepassingen in een gebied dat op de grond van de provinciale milieuverordening een bijzonder beschermingsniveau kent voor het toepassen van bouwstoffen.

Bij overige toepassingen van bouwstoffen is het college van B&W het bevoegde gezag.

18.5.4 Grond en baggerspecie

In het besluit zijn definities opgenomen voor de termen grond en baggerspecie. Aanvullend op de definities stelt het Besluit dat een partij grond en baggerspecie maximaal 20 gewichtsprocent bodemvreemd materiaal mag bevatten.

Wanneer niet aan de definitie van grond of baggerspecie wordt voldaan of wanneer het maximaal toegestane percentage bodemvreemd materiaal wordt overschreden, dan kan het materiaal niet worden toegepast als grond of baggerspecie in het kader van het Besluit.

Hoofdstuk 19 Sanctiestrategie

19.1 Middelen en procedures

Als geconstateerd wordt dat een voorschrift wordt overtreden, dan wordt het handhavingstraject opgestart. We hebben de beschikbare handhavingmiddelen en de verschillende soorten handhavingprocedures in hoofdstuk 2 al besproken. In bijlage 16 is een overzicht opgenomen van de mogelijke overtredingen en de handhavingstrategie die daarbij wordt gevolgd.

Bijlage 1 Kwaliteitscriteria

criterium	Voldaan	Toelichting
Vastgesteld	Ja	Beleid wordt door college en burgemeester vastgesteld.
Beleid bevat gemotiveerd de doelen die de gemeente zichzelf stelt	Ja	Paragraaf 1.2, 6.3, 11.2, 15.2 en 18.2.
Beleid omschrijft de activiteiten die worden ontplooit om de doelen te bereiken	Ja	Hoofdstuk 2 en bijlagen 10, 11, 12, 14 t/m 18.
Beleid bevat afstemming met andere betrokken bestuursorganen en de strafrechtelijke handhaving	Ja	Hoofdstuk 4.
Beleid is gebaseerd op een probleemanalyse	Ja	Paragraaf 6.2, hoofdstuk 12, 15 en 18.
Probleemanalyse betreft gevolgen van niet naleving van de regelgeving	Ja	Paragraaf 6.2.3 12.6, 15.3 en 18.3.
Beleid geeft inzicht in de prioriteitenstelling	Ja	Paragraaf 1.6.1, 12.8 en 15.6. in combinatie met notitie risicomatrix (april 2009) en jaarprogramma.
Beleid geeft inzicht in de methodiek die wordt gebruikt om te onderzoeken of de gestelde doelen zijn gehaald	Ja	Jaarprogramma.
Beleid omschrijft wijze waarop toezicht wordt gehouden	Ja	Hoofdstuk 2, 7t/m 10, 14, 16, 18.2. Bijlage 10, 11 en 14 t/m 18 en jaarprogramma.
Beleid omschrijft de wijze van rapportering	Ja	Jaarprogramma en hoofdstukken.
Beleid omschrijft de toe te passen sancties en begunstigingstermijnen	Ja	Hoofdstuk 2, 7t/m 10, 14, 16, 18.2. Bijlage 10, 11 en 14 t/m 18 en jaarprogramma.
Beleid omschrijft wijze waarop wordt omgegaan met overtredingen van gemeente zelf of andere overheden	Ja	Hoofdstuk 4
Beleid omschrijft afspraken die zijn gemaakt met andere betrokken bestuursorganen en strafrechtelijke handhaving	Ja	Hoofdstuk 4
Beleid wordt bekendgemaakt aan gemeenteraad.	Ja	Beleid wordt aan de Raad kenbaar gemaakt.

Bijlage 2 Integrale aanschrijvingen

Bijlage 2a Voorblad aanschrijving

Geachte ADRESSANT,

Op **datum** heeft één van/hebben **XX van** onze buitendienstmedewerkers een inspectie uitgevoerd op het perceel **adres**, kadastraal bekend gemeente **naam** sectie **letter**, nummer **nummer**. **KEUZE** De inspectie vond plaats naar aanleiding van de omgevingsvergunning, met kenmerk **XXXXX**, die wij u op **datum** hebben verleend voor **omschrijving**. **KEUZE** De inspectie vond plaats in het kader van de toezicht op naleving van wet- en regelgeving. Met deze brief informeren wij u over onze bevindingen en de te nemen vervolgstappen.

Activiteiten

Tijdens de inspectie is gekeken naar de volgende activiteiten:

KEUZE

- bouwen van een bouwwerk (2.1. lid 1 sub a Wabo);
- uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde (2.1. lid 1 sub b Wabo);
- gebruiken van gronden of bouwwerken (2.1 lid 1 sub c Wabo);
- brandveilig gebruik van bouwwerken (2.1 lid 1 sub d Wabo/1.18 e.v. Bouwbesluit);
- oprichten, veranderen of veranderen van de werking of het in werking hebben van een inrichting of mijnbouwwerk (2.1 lid 1 sub e Wabo);
- wijzigen of gebruiken van een rijksmonument, provinciaal monument of gemeentelijk monument (2.1 lid 1 sub f en 2.2. lid 1 sub b Wabo);
- slopen van in een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit aangewezen bouwwerk (2.1 lid 1 sub g Wabo);
- slopen van een bouwwerk in een beschermd dorpsgezicht (2.1 lid 1 sub h en 2.2 lid 1 sub c Wabo);
- slopen van een bouwwerk (2.2 lid 1 sub a Wabo);
- aanleggen of wijzigen van een weg of uitweg (2.2 lid 1 sub d en e Wabo);
- het hebben van een alarminstallatie (2.2 lid 1 sub f Wabo);
- vellen van een houtopstand (2.2 lid 1 sub g Wabo);
- maken of voeren van handelsreclame op of aan een onroerende zaak (2.2 lid 1 sub h en i Wabo);
- opslag van roerende zaken op door provincie of gemeente aangewezen gebieden (2.2 lid 1 sub j en k Wabo);
- verkopen van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse (artikel 3 Drank- en Horecawet).

Constateringen

KEUZE Tijdens de inspectie is op bovengenoemde gebieden geen overtreding geconstateerd. **KEUZE** In de bijlage hebben we per activiteit aangegeven wat onze bevindingen zijn en welke maatregelen moeten worden getroffen. Daarin staat tevens aangegeven bij wie u terecht kunt met uw vragen over het specifieke onderwerp.

KEUZE In de deelaanschrijvingen geven wij u de mogelijkheid om een vergunning aan te vragen om zo de strijdige situatie te beëindigen. Wij wijzen u erop dat met de invoering van de omgevingsvergunning u dit via één aanvraag kunt doen. De aanvraag kunt u indienen via www.omgevingsloket.nl.

KEUZE Uitzondering daarop **is/zijn** de gebruiksmelding/drank- en horecaverunning

Wij merken op dat de strijdige situatie niet wordt opgeheven door het enkel indienen van een **aanvraag voor een vergunning/melding**. Daarvan is pas sprake als de procedure leidt tot **een vergunning/acceptatie van de melding**. Op dit moment kunnen wij nog geen uitsluitsel geven over de uitkomst van de procedure.

Vragen

Voor algemene vragen kunt u contact opnemen met de zaakcoördinator. Dat is **NAAM**. **Hij/Zij** is op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via telefoonnummer 0592 266 662.

Bijlage 2b Deelaanschrijving slopen

Constateringen

Tijdens de inspectie is geconstateerd dat:

-

Wettelijk kader

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Deze wet bundelt diverse toestemmingstelsels (vergunningen, ontheffingen etc.) samen tot één omgevingsvergunning. De invoeringswet bepaalt dat bestaande vergunningen worden aangemerkt als omgevingsvergunning.

Artikel 1.26 van het Bouwbesluit bepaalt dat een voornemen tot slopen ten minste **KEUZE vier weken/vijf werkdagen** voor de voorgenomen aanvang van het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden schriftelijk gemeld wordt aan het bevoegd gezag. Uitzondering op deze meldplicht zijn die gevallen waarin:

- a. naar redelijke inschatting de hoeveelheid sloopafval minder dan 10 m³ zal bedragen; en
- b. geen asbest wordt verwijderd.

Standpunt gemeente Tynaarlo

Geconstateerd is dat u gesloopt heeft zonder dat u een melding heeft gedaan. De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Dat betekent dat wij in de regel van onze bevoegdheid om handhavend op te treden gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag daarvan worden afgezien. Van een dergelijke bijzondere omstandigheid is sprake als concreet zicht op legalisatie bestaat. Ook kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat daarvan in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

Verzoek

Wij verzoeken u om uiterlijk **zes weken** na verzending van deze brief de strijdige situatie te beëindigen. Dat kunt u bereiken door het bouwwerk terug te brengen in de oorspronkelijke staat.

Als alternatief geven wij u de mogelijkheid om uiterlijk **zes weken** na verzending van deze brief een sloopmelding in te dienen. U kunt dat doen via www.omgevingsloket.nl.

Vragen

Voor vragen die betrekking hebben op het onderdeel bouwen kunt u contact opnemen met **behandelend ambtenaar**. Deze is op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via 0592 266 662.

Bijlage 2c Deelaanschrijving uitvoeren van een werk

Constateringen

Tijdens de inspectie is geconstateerd dat:

-

Wettelijk kader

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Deze wet bundelt diverse toestemmingstelsels (vergunningen, ontheffingen etc.) samen tot één omgevingsvergunning. De invoeringswet bepaalt dat bestaande vergunningen worden aangemerkt als omgevingsvergunning.

Artikel 2.1 lid 1 onder b van de Wabo bepaalt dat het verboden is om zonder vergunning een werk, geen bouwwerk zijnde, en/of werkzaamheden uit te voeren als in een bestemmingsplan/beheersverordening/exploitatieplan/voorbereidingsbesluit is bepaald dat daarvoor een vergunning vereist is.

Het perceel, adres en kadastrale aanduiding, is gelegen in het plangebied van bestemmingsplan naam. Het heeft daarin de bestemming naam. Artikel nummer schrijft voor dat voor omschrijving werkzaamheid een vergunning is vereist.

Standpunt gemeente Tynaarlo

Tijdens de inspectie is geconstateerd dat u omschrijving activiteit uitvoert zonder daartoe vereiste vergunning.

De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Dat betekent dat wij in de regel van onze bevoegdheid om handhavend op te treden gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag daarvan worden afgezien. Van een dergelijke bijzondere omstandigheid is sprake als concreet zicht op legalisatie bestaat. Ook kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat daarvan in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

Het is gebruikelijk dat wij in dergelijke situaties onderzoeken of wij verwachten dat voor de strijdige situatie alsnog een vergunning kan worden verleend. Dat is het geval/niet het geval omdat MOTIVERING

Verzoek

Wij verzoeken u om uiterlijk zes weken na verzending van deze brief de strijdige situatie te beëindigen. Dat kunt u bereiken door omschrijving maatregelen.

KEUZE LEGALISATIE ONDERZOEK POSITIEF

Gezien de uitslag van het legalisatieonderzoek geven wij u als alternatief de mogelijkheid om een vergunning aan te vragen. Dat kunt u doen via www.omgevingsloket.nl.

Wellicht ten overvloede wijzen wij u erop dat de uitslag van het legalisatieonderzoek een voorlopige is. In dit stadium kunnen wij u niet garanderen dat de vergunning daadwerkelijk zal worden verleend.

Verder merken wij op dat het indienen van een aanvraag niet betekent dat de strijdige situatie is beëindigd. Daarvan is pas sprake als de vergunning is verleend en er wordt gehandeld overeenkomstig die vergunning of als de genoemde maatregelen zijn getroffen.

Vragen

Voor vragen die betrekking hebben op deze deelaanschrijving kunt u contact opnemen met behandelend ambtenaar. Deze is op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via 0592 266 662.

Bijlage 2d Deelaanschrijving bouwen

Constateringen

Tijdens de inspectie is geconstateerd dat:

-

Wettelijk kader

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Deze wet bundelt diverse toestemmingstelsels (vergunningen, ontheffingen etc.) samen tot één omgevingsvergunning. De invoeringswet bepaalt dat bestaande vergunningen worden aangemerkt als omgevingsvergunning. **De nieuwe wet is dus ook van toepassing op de aan u verleende bouwvergunning.**

KEUZE BOUWEN

Wabo

Artikel 2.1 lid 1 onder a schrijft voor dat het verboden is om een bouwwerk te bouwen. Hieronder wordt ook verstaan het bouwen in afwijking van een vergunning.

Bouwbesluit

KEUZE In artikel 1a van de Woningwet staat dat de eigenaar van een bouwwerk of degene, die uit anderen hoofde bevoegd is tot het treffen van voorzieningen, er zorg voor draagt dat als gevolg van de staat van dat bouwwerk geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.

KEUZE Het tweede lid van dat artikel 1a Woningwet bepaalt dat een ieder, die een bouwwerk bouwt, gebruikt, laat gebruiken of sloopt, er, voor zover dat in diens vermogen ligt, zorg voor draagt dat geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.

KEUZE Artikel 1b lid 1 van de Woningwet bepaalt, dat het verboden is een bouwwerk te bouwen, voor zover niet wordt voldaan aan de op dat bouwen van toepassing zijnde voorschriften van het Bouwbesluit.

KEUZE In artikel 1b lid 2 van de Woningwet is bepaald dat het verboden is een bestaand bouwwerk in een staat te brengen, te laten komen of te houden, die niet voldoet aan de op de staat van dat bouwwerk van toepassing zijnde voorschriften van het Bouwbesluit.

KEUZE Het derde lid van artikel 1b Woningwet bepaalt dat het verboden is een bouwwerk in stand te houden voor zover bij de bouw ervan niet is voldaan aan de op dat bouwen van toepassing zijnde voorschriften van het Bouwbesluit.

Standpunt gemeente Tynaarlo

De geconstateerde situatie is in strijd met **omschrijving**.

De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Dat betekent dat wij in de regel van onze bevoegdheid om handhavend op te treden gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag daarvan worden afgezien. Van een dergelijke bijzondere omstandigheid is sprake als concreet zicht op legalisatie bestaat. Ook kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat daarvan in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

KEUZE SCHETSPLAN INDIENEN

Het is in dergelijke situaties gebruikelijk dat wij onderzoeken of voor de aangetroffen situatie een vergunning kan worden verleend. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek (schetsplanprocedure) wordt u verzocht om de veranderingen ongedaan te maken of alsnog een vergunning aan te vragen. Voordat wij tot een dergelijk onderzoek over kunnen gaan hebben wij echter meer gegevens nodig.

Wij verzoeken u daarom om binnen zes weken na verzending van deze brief de volgende gegevens aan de leveren:

- plattegronden en doorsnede tekeningen;
- afmetingen perceel en situering;
- geveltekeningen en belendende bebouwing;
- foto's van de bestaande situatie en omliggende bebouwing;
- gebruiksfuncties en afmetingen van ruimten.

Voor de schetsplanprocedure zijn geen leges verschuldigd.

U kunt er uiteraard ook voor kiezen om binnen bovengenoemde termijn de wijzigingen weer ongedaan te maken.

KEUZE UITSLAG LEGALISATIE ONDERZOEK

Het is in dergelijke gevallen gebruikelijk dat wij kijken of de verwachting is dat voor **de afwijkingen/het zonder vergunning opgerichte bouwwerk** een vergunning kan worden verleend. Bij zo'n voorlopig onderzoek toetsen wij aan redelijke eisen van welstand en de voorschriften van het bestemmingsplan.

Uitslag schetsplan

Verzoek

Wij verzoeken u om uiterlijk **zes weken** na verzending van deze brief de strijdige situatie te beëindigen. Dat kunt u bereiken door **alsnog te bouwen conform vergunning/het illegaal opgerichte bouwwerk te verwijderen/het illegaal opgerichte bouwwerk terug te brengen tot vergunningvrije omvang**.

KEUZE UITSLAG POSITIEF

Omdat de uitslag van het schetsplan onderzoek positief was, geven wij u als alternatief de mogelijkheid om uiterlijk **zes weken** na verzending van deze brief een aanvraag om omgevingsvergunning in te dienen. U kunt dat doen via www.omgevingsloket.nl.

Voor de volledigheid merken wij op dat de uitslag van het schetsplan niet betekent dat de vergunning ook daadwerkelijk zal worden verleend. Het schetsplan is slechts een voorlopig onderzoek.

Verder merken wij op dat het indienen van een aanvraag niet betekent dat de strijdige situatie is beëindigd. Daarvan is slechts sprake als de vergunning ook daadwerkelijk wordt verleend en er gebouwd is/wordt overeenkomstig die vergunning.

Vragen

Voor vragen die betrekking hebben op het onderdeel bouwen kunt u contact opnemen met **behandelend ambtenaar**. Deze is op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via 0592 266 662.

Bijlage 2e Deelaanschrijving gebruik bouwwerken

Constateringen

Tijdens de inspectie is geconstateerd dat:

-

Wettelijk kader

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Deze wet bundelt diverse toestemmingstelsels (vergunningen, ontheffingen etc.) samen tot één omgevingsvergunning. De invoeringswet bepaalt dat bestaande vergunningen worden aangemerkt als omgevingsvergunning.

Artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wabo bepaalt dat het verboden is om zonder vergunning gronden en bouwwerken te gebruiken in afwijking van het bestemmingsplan, een beheersverordening, een exploitatieplan, de regels gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening of een voorbereidingsbesluit.

Onder strijdig gebruik wordt in dit kader ook verstaan het afwijken van de bouwvoorschriften.

Het perceel, adres en kadastrale aanduiding, is gelegen in het plangebied bestemmingsplan en heeft daarin de bestemming bestemming. Op grond van artikel nummer zijn gronden met die bestemming bedoeld voor omschrijving.

Voor bouwen bepaalt artikel nummer, dat omschrijving

Standpunt gemeente Tynaarlo

De tijdens de inspectie aangetroffen situatie is in strijd met het bestemmingsplan/de beheersverordening/het exploitatieplan, de regels gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening/het voorbereidingsbesluit.

De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Dat betekent dat wij in de regel van onze bevoegdheid om handhavend op te treden gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag daarvan worden afgezien. Van een dergelijke bijzondere omstandigheid is sprake als concreet zicht op legalisatie bestaat. Ook kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat daarvan in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

Het is gebruikelijk dat wij in dergelijke situaties onderzoeken of wij verwachten dat voor de strijdige situatie alsnog een vergunning kan worden verleend. Dat is het geval/niet het geval omdat MOTIVERING

Verzoek

Wij verzoeken u om uiterlijk zes weken na verzending van deze brief de strijdige situatie te beëindigen. Dat kunt u bereiken door omschrijving maatregelen.

KEUZE LEGALISATIE ONDERZOEK POSITIEF

Gezien de uitslag van het legalisatieonderzoek geven wij u als alternatief de mogelijkheid om een vergunning aan te vragen. Dat kunt u doen via www.omgevingsloket.nl.

Wellicht ten overvloede wijzen wij u erop dat de uitslag van het legalisatieonderzoek een voorlopige is. In dit stadium kunnen wij u niet garanderen dat de vergunning daadwerkelijk zal worden verleend.

Verder merken wij op dat het indienen van een aanvraag niet betekent dat de strijdige situatie is beëindigd. Daarvan is pas sprake als de vergunning is verleend en er wordt gehandeld overeenkomstig die vergunning of als de genoemde maatregelen zijn getroffen.

Vragen

Voor vragen die betrekking hebben op deze deelaanschrijving kunt u contact opnemen met **behandelend ambtenaar**. Deze is op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via 0592 266 662.

Bijlage 2f Deelaanschrijving brandveilig gebruik

Constateringen

Tijdens de inspectie is geconstateerd dat:

-

Wettelijk kader

KEUZE GEBRUIKSVERGUNNING

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Deze wet bundelt diverse toestemmingstelsels (vergunningen, ontheffingen etc.) samen tot één omgevingsvergunning. De invoeringswet bepaalt dat bestaande vergunningen worden aangemerkt als omgevingsvergunning.

Artikel 2.1 lid 1 sub d Wabo bepaalt dat het verboden is om zonder vergunning een bouwwerk in gebruik te nemen of te gebruiken in met het oog op de brandveiligheid bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën gevallen.

Deze categorieën van gevallen zijn opgenomen in het Besluit omgevingsrecht (Bor). Artikel 2.2 van het Bor merkt de volgende activiteiten aan als vergunningplichtig: het in gebruik nemen of gebruiken van een bouwwerk waarin:

- bedrijfsmatig of in het kader van verzorging nachtverblijf zal worden verschaft aan meer dan 10 personen;
- dagverblijf zal worden verschaft aan meer dan 10 personen jonger dan 12 jaar;
- dagverblijf zal worden verschaft aan meer dan 10 lichamelijk of verstandelijk gehandicapte personen.

KEUZE GEBRUIKSMELDING

Artikel 1.18 van het Bouwbesluit bepaalt dat het verboden is om zonder of in afwijking van een gebruiksmelding:

- a. een gelijkwaardige oplossing, als bedoeld in artikel 1.4 lid 1 gebruiksbesluit, toe te passen;
- b. een bouwwerk in gebruik te nemen of te gebruiken indien daarin meer dan 50 personen tegelijk aanwezig zullen zijn;
- c. een woonfunctie in gebruik te nemen of te gebruiken voor kamergewijze verhuur.

Op grond van artikel 1.19 van het Bouwbesluit moet een gebruiksmelding ten minste vier weken voor de aanvang van het gebruik schriftelijk worden ingediend bij het bevoegd gezag.

Als een activiteit, waarvoor een gebruiksmelding is vereist, verband houdt met een activiteit die behoort tot een categorie waarvoor ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht een vergunning is vereist, kan de gebruiksmelding, tegelijkertijd met de indiening van de aanvraag om die vergunning worden gedaan. In dat geval wordt de gebruiksmelding op dezelfde wijze als die aanvraag ingediend. Dit is echter niet verplicht. De eis dat een melding ten minste vier weken voor de aanvang van het gebruik moet worden ingediend blijft ook in dat geval gelden.

KEUZE BOUWBESLUIT

In artikel 1a van de Woningwet staat dat de eigenaar van een bouwwerk of degene, die uit anderen hoofde bevoegd is tot het treffen van voorzieningen, er zorg voor draagt dat als gevolg van de staat van dat bouwwerk geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.

Het tweede lid van dat artikel 1a Woningwet bepaalt dat een ieder, die een bouwwerk gebruikt of laat gebruiken, er, voor zover dat in diens vermogen ligt, zorg voor draagt dat geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.

In artikel 1b lid 2 van de Woningwet is bepaald dat het verboden is een bestaand bouwwerk in een staat te brengen, te laten komen of te houden, die niet voldoet aan de op de staat van dat bouwwerk van toepassing zijnde voorschriften van het Bouwbesluit.

Het derde lid van artikel 1b Woningwet bepaalt dat het verboden is een bouwwerk in stand te houden voor zover bij de bouw ervan niet is voldaan aan de op dat bouwen van toepassing zijnde voorschriften van het Bouwbesluit.

Standpunt gemeente Tynaarlo

De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Dat betekent dat wij in de regel van onze bevoegdheid om handhavend op te treden gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag daarvan worden afgezien. Van een dergelijke bijzondere omstandigheid is sprake als concreet zicht op legalisatie bestaat. Ook kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat daarvan in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

KEUZE WEL VERGUNNING/Melding MAAR NIET VOLDOEN AAN BB

Tijdens de inspectie is vastgesteld dat u niet voldoet aan de voorschriften die gelden op het gebied van brandveiligheid. Deze regels hebben als doel de veiligheid van gebruikers van het gebouw te waarborgen. Door voorkoming van brand en de verspreiding ervan, door tijdige detectie van brand en door aanwezig zijn de mogelijkheid te geven snel en veilig het gebouw te verlaten.

KEUZE GEEN VERGUNNING/Melding

VERGUNNING Tijdens de inspectie is vastgesteld dat u het gebouw zonder vergunning in gebruik heeft. Het is gebruikelijk dat wij in dergelijke gevallen onderzoeken of de verwachting is dat voor de activiteiten alsnog een vergunning kan worden verleend. Dat is **het geval/niet het geval MOTIVERING**

MELDING Tijdens de inspectie is vastgesteld dat u het gebouw in gebruik heeft zonder dat u een melding heeft ingediend.

Verzoek

Wij verzoeken u om uiterlijk **zes weken** na verzending van deze brief de strijdige situatie te beëindigen. Dat kunt u bereiken door **omschrijving maatregelen**.

KEUZE LEGALISATIE ONDERZOEK POSITIEF

Gezien de uitslag van het legalisatieonderzoek geven wij u als alternatief de mogelijkheid om een **KEUZE vergunning aan te vragen/melding in te dienen**. Dat kunt u doen via www.omgevingsloket.nl.

Wellicht ten overvloede wijzen wij u erop dat de uitslag van het legalisatieonderzoek een voorlopige is. In dit stadium kunnen wij u niet garanderen dat de vergunning daadwerkelijk zal worden verleend.

Verder merken wij op dat het indienen van een aanvraag niet betekent dat de strijdige situatie is beëindigd. Daarvan is pas sprake als de vergunning is verleend en er wordt gehandeld overeenkomstig die vergunning of als de genoemde maatregelen zijn getroffen.

Vragen

Voor vragen die betrekking hebben op deze deelaanschrijving kunt u contact opnemen met **behandelend ambtenaar**. Deze is op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via 0592 266 662.

Bijlage 2g Deelaanschrijving gemeentelijk/provinciaal monument

Constateringen

Tijdens de inspectie is geconstateerd dat:

-

Wettelijk kader

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Deze wet bundelt diverse toestemmingstelsels (vergunningen, ontheffingen etc.) samen tot één omgevingsvergunning. De invoeringswet bepaalt dat bestaande vergunningen worden aangemerkt als omgevingsvergunning.

Artikel 2.2 lid 1 onder b van de Wabo bepaalt dat het verboden is om zonder vergunning een gemeentelijk/provinciaal monument te slopen, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen. De vergunningplicht geldt ook voor het herstellen, gebruiken of laten gebruiken van een gemeentelijk/provinciaal monument ,op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht,

Standpunt gemeente Tynaarlo

Uw/Het pand/omschrijving bouwwerk op het perceel adres, kadastrale aanduiding, heeft de monumentale status. De geconstateerde situatie is/ uitgevoerde werkzaamheden zijn in strijd met de Wabo. De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Dat betekent dat wij in de regel van onze bevoegdheid om handhavend op te treden gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag daarvan worden afgezien. Van een dergelijke bijzondere omstandigheid is sprake als concreet zicht op legalisatie bestaat. Ook kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat daarvan in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

KEUZE SCHETSPLAN INDIENEN

Het is in dergelijke situaties gebruikelijk dat wij onderzoeken of voor de aangetroffen situatie een vergunning kan worden verleend. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek (schetsplanprocedure) wordt u verzocht om de veranderingen ongedaan te maken of alsnog een vergunning aan te vragen. Voordat wij tot een dergelijk onderzoek over kunnen gaan hebben wij echter meer gegevens nodig.

Wij verzoeken u daarom om binnen zes weken na verzending van deze brief de volgende gegevens aan te leveren:

- plattegronden en doorsnede tekeningen;
- afmetingen perceel en situering;
- geveltekeningen en belendende bebouwing;
- foto's van de bestaande situatie en omliggende bebouwing;
- gebruiksfuncties en afmetingen van ruimten.

Voor de schetsplanprocedure zijn geen leges verschuldigd.

U kunt er uiteraard ook voor kiezen om binnen bovengenoemde termijn de wijzigingen weer ongedaan te maken.

KEUZE UITSLAG LEGALISATIE ONDERZOEK

Het is in dergelijke gevallen gebruikelijk dat wij kijken of de verwachting is dat een vergunning kan worden verleend.

Uitslag schetsplan

Verzoek

Wij verzoeken u om uiterlijk **zes weken** na verzending van deze brief de strijdige situatie te beëindigen. Dat kunt u bereiken door **alsnog te bouwen conform vergunning/de wijzigingen ongedaan te maken.**

KEUZE UITSLAG POSITIEF

Omdat de uitslag van het schetsplan onderzoek positief was, geven wij u als alternatief de mogelijkheid om uiterlijk **zes weken** na verzending van deze brief een aanvraag om omgevingsvergunning in te dienen. U kunt dat doen via www.omgevingsloket.nl.

Voor de volledigheid merken wij op dat de uitslag van het schetsplan niet betekent dat de vergunning ook daadwerkelijk zal worden verleend. Het schetsplan is slechts een voorlopig onderzoek.

Verder merken wij op dat het indienen van een aanvraag niet betekent dat de strijdige situatie is beëindigd. Daarvan is slechts sprake als de vergunning ook daadwerkelijk wordt verleend en er gebouwd is/wordt overeenkomstig die vergunning.

Vragen

Voor vragen die betrekking hebben op het onderdeel bouwen kunt u contact opnemen met **behandelend ambtenaar**. Deze is op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via 0592 266 662.

Bijlage 2h Deelaanschrijving vellen houtopstanden

Constateringen

Tijdens de inspectie is geconstateerd dat:

-

Wettelijk kader

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Deze wet bundelt diverse toestemmingstelsels (vergunningen, ontheffingen etc.) samen tot één omgevingsvergunning. **De invoeringswet bepaalt dat bestaande vergunningen worden aangemerkt als omgevingsvergunning.**

Artikel 2.2 van de Wabo bepaalt dat het verboden is om zonder vergunning een houtopstand te vellen of te doen vellen. Dit verbod geldt slechts voor zover in een gemeentelijke verordening een vergunningplicht is vastgelegd.

De Algemene Plaatselijke Verordening (APV) bepaalt in artikel 4:11 lid 1 dat het verboden is om verboden zonder vergunning van het college een houtopstand, met een dwarsdoorsnede van de stam van tenminste 25 of meer centimeter op 1,30 meter hoogte boven maaiveld, te vellen of te doen vellen.

Onder vellen wordt mede verstaan rooien, met inbegrip van verplanten, alsmede het verrichten van handelingen, zowel boven- als ondergronds, die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van de houtopstand ten gevolge kunnen hebben.

In het artikel zijn uitzonderingen op de vergunningplicht opgenomen deze zijn:

- het vellen van houtopstanden buiten de bebouwde kom (in de zin van de Boswet) voor zover het gaat om:
 - populieren en wilgen als wegbepantingen en éénrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, tenzij deze zijn geknot;
 - fruitbomen geëxploiteerd uit economische motieven, en windschermen om boomgaarden;
 - fijnsparren of andere coniferen, niet ouder dan twaalf jaar, bestemd om te dienen als kerstbomen en geteeld op daarvoor in het bijzonder bestemde terreinen;
 - kweekgoed;
 - een houtopstand, die deel uitmaakt van als zodanig bij het Boschap geregistreerde bosbouwondernemingen en niet gelegen is binnen een bebouwde kom tenzij de houtopstand een zelfstandige eenheid vormt en, ofwel geen grotere oppervlakte beslaat dan 10 are, ofwel in geval van rijbeplanting, gerekend over het totale aantal rijen, niet meer bomen omvat dan 20;
- het vellen van:
 - houtopstanden die bij wijze van een dunning worden geveld;
 - houtopstanden op het achtererf van een particuliere woning binnen de bebouwde kom waarvan:
 - het kadastraal perceel niet groter is dan 1.000 m² en;
 - het kadastraal perceel slechts aan één zijde aan openbaar gebied grenst en;
 - de houtopstand niet is aangewezen als monumentale boom ingevolge artikel 4:12l van deze verordening.
 - een houtopstand die moet worden geveld krachtens de Plantenziektewet of krachtens een aanschrijving op last van Burgemeester en Wethouders, zulks onverminderd het bepaalde in de artikelen 4:12f en 4:12i van deze verordening;
 - het periodiek vellen van hakhout ter uitvoering van het reguliere onderhoud;
 - het periodiek knotten of kandelaberen als cultuurmaatregel bij daarvoor geschikte boomsoorten.

Standpunt gemeente Tynaarlo

Geconstateerd is dat u heeft gehandeld in strijd met de artikelen 2.2 lid 1 onder g van de Wabo, in combinatie met artikel 4:11 APV.

De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Dat betekent dat wij in de regel van onze bevoegdheid om handhavend op te treden gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag daarvan worden afgezien. Van een dergelijke bijzondere omstandigheid is sprake als concreet zicht op legalisatie bestaat. Ook kan

handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat daarvan in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

Het is gebruikelijk dat wij in dergelijke situaties onderzoeken of wij verwachten dat voor de strijdige situatie alsnog een vergunning kan worden verleend. Dat is het Het is gebruikelijk dat wij in dergelijke gevallen onderzoeken of wij verwachten dat er alsnog een vergunning kan worden verleend. Dat is **het geval/niet het geval/het geval mits er voldaan wordt aan een herplant plicht.**

MOTIVERING.

Motivering

Hieronder gaan we in op het toetsingskader van de APV:

1. **Natuur- en milieuwaarden: beoordeling;**
2. **Landschappelijke waarden: beoordeling;**
3. **Cultuurhistorische waarden: beoordeling;**
4. **Beeldbepalendheid;** een boom is beeldbepalend als deze duidelijk zichtbaar is vanuit de openbare ruimte en zijn omgeving domineert als gevolg van zijn omvang, opvallende verschijningsvorm of het ontbreken van (grote) bomen in zijn omgeving. **beoordeling;**
5. **Waarde voor stads- en dorpschoon; beoordeling;**
6. **Monumentale bomen;** Sinds februari 2006 is er in de gemeente Tynaarlo een vastgesteld bomenbeleid: onderdeel hiervan is de module monumentale bomen. **beoordeling.**

Conclusie

optie 1 De bomen vertegenwoordigden geen dusdanige waarde dat het verlenen van een vergunning niet mogelijk is. Ook het verbinden van voorwaarden is niet nodig.

optie 2 De bomen vertegenwoordigden niet een dermate grote waarde dat het verlenen van een vergunning pertinent niet mogelijk is. De bomen stonden echter wel in een gebied met hoge natuur-, milieu- en maatschappelijke waarde. Verlening van een kapvergunning is om deze reden alleen mogelijk als het gepaard gaat met een herplantvoorwaarde. De waarde van het gebied is bovendien dusdanig dat de herplant relatief grote bomen moet betreffen, zodat de compensatie dit doel ook kan waarmaken.

optie 3 De bomen vertegenwoordigden een dermate grote waarde dat het verlenen van een vergunning niet mogelijk is. Ook het verbinden van een herplantvoorwaarde kan de bezwaren tegen kap van de bomen niet wegnemen.

Verzoek

Wij verzoeken u om uiterlijk **zes weken** na verzending van deze brief de strijdige situatie te beëindigen. Dat kunt u bereiken door **omschrijving maatregelen.**

KEUZE LEGALISATIE ONDERZOEK POSITIEF

Gezien de uitslag van het legalisatieonderzoek geven wij u als alternatief de mogelijkheid om een vergunning aan te vragen. Dat kunt u doen via www.omgevingsloket.nl.

Wellicht ten overvloede wijzen wij u erop dat de uitslag van het legalisatieonderzoek een voorlopige is. In dit stadium kunnen wij u niet garanderen dat de vergunning daadwerkelijk zal worden verleend.

Verder merken wij op dat het indienen van een aanvraag niet betekent dat de strijdige situatie is beëindigd. Daarvan is pas sprake als de vergunning is verleend en er wordt gehandeld overeenkomstig die vergunning of als de genoemde maatregelen zijn getroffen.

Vragen

Voor vragen die betrekking hebben op deze deelaansrijving kunt u contact opnemen met **behandelend ambtenaar.** Deze is op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via 0592 266 662.

Bijlage 2i Deelaanschrijving Milieu

Constateringen

Tijdens de inspectie is geconstateerd dat:

-

Wettelijk kader

KEUZE VERGUNNING

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Deze wet bundelt diverse toestemmingstelsels (vergunningen, ontheffingen etc.) samen tot één omgevingsvergunning. De invoeringswet bepaalt dat bestaande vergunningen worden aangemerkt als omgevingsvergunning.

Artikel 2.1 lid 1 onder e van de Wabo schrijft voor dat het verboden zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit:

1. het oprichten;
2. het veranderen of veranderen van de werking; of
3. het in werking hebben,

van een inrichting of mijnbouwwerk.

Op grond van artikel 2.3 van de Wabo, voor zover hier van toepassing, is het verboden om te handelen in strijd met een voorschrift van een omgevingsvergunning dat betrekking heeft op activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e.

KEUZE ACTIVITEITENBESLUIT

Uw bedrijf valt onder de werking van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (hierna; het Activiteitenbesluit) en de bijbehorende Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (hierna; de Ministeriële regeling).

KEUZE BESLUIT LANDBOUW

Uw bedrijf valt onder de werking van het Besluit Landbouw.

KEUZE GEEN MELDING GEDAAN

In het Besluit landbouw/Activiteitenbesluit is opgenomen dat degene die voornemens is een inrichting op te richten dit tenminste vier weken voor de oprichting meldt aan het bevoegd gezag. Dit geldt ook voor het veranderen van een inrichting en het veranderen van de werking ervan.

Standpunt gemeente Tynaarlo

De tijdens de inspectie aangetroffen situatie is in strijd met artikel 2.1 lid 1 onder e van de Wabo/artikel 1.10 Activiteitenbesluit/artikel 7 besluit Landbouw.

Opsomming verdere strijdigheden

De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Dat betekent dat wij in de regel van onze bevoegdheid om handhavend op te treden gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag daarvan worden afgezien. Van een dergelijke bijzondere omstandigheid is sprake als concreet zicht op legalisatie bestaat. Ook kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat daarvan in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

Verzoek

Wij verzoeken u om uiterlijk **zes weken** na verzending van deze brief de strijdige situatie te beeindigen. Dat kunt u bereiken door:

Opsomming te treffen maatregelen.

Vragen

Voor vragen die betrekking hebben op deze deelaanschrijving kunt u contact opnemen met **behandelend ambtenaar**. Deze is op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via 0592 266 662.

Bijlage 2j Deelaanschrijving Rijksmonumenten

Constateringen

Tijdens de inspectie is geconstateerd dat:

-

Wettelijk kader

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Deze wet bundelt diverse toestemmingstelsels (vergunningen, ontheffingen etc.) samen tot één omgevingsvergunning. De invoeringswet bepaalt dat bestaande vergunningen worden aangemerkt als omgevingsvergunning.

Artikel 2.1 lid 1 onder f van de Wabo bepaalt dat het verboden is om zonder vergunning een beschermd monument te slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen. De vergunningplicht geldt ook voor het herstellen, gebruiken of laten gebruiken van een beschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.

Standpunt gemeente Tynaarlo

Uw/Het pand/omschrijving bouwwerk op het perceel adres, kadastrale aanduiding, heeft de monumentale status. De geconstateerde situatie is/ uitgevoerde werkzaamheden zijn in strijd met de Wabo. De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Dat betekent dat wij in de regel van onze bevoegdheid om handhavend op te treden gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag daarvan worden afgezien. Van een dergelijke bijzondere omstandigheid is sprake als concreet zicht op legalisatie bestaat. Ook kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat daarvan in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

KEUZE SCHETSPLAN INDIENEN

Het is in dergelijke situaties gebruikelijk dat wij onderzoeken of voor de aangetroffen situatie een vergunning kan worden verleend. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek (schetsplanprocedure) wordt u verzocht om de veranderingen ongedaan te maken of alsnog een vergunning aan te vragen. Voordat wij tot een dergelijk onderzoek over kunnen gaan hebben wij echter meer gegevens nodig.

Wij verzoeken u daarom om binnen zes weken na verzending van deze brief de volgende gegevens aan te leveren:

- plattegronden en doorsnede tekeningen;
- afmetingen perceel en situering;
- geveltekeningen en belendende bebouwing;
- foto's van de bestaande situatie en omliggende bebouwing;
- gebruiksfuncties en afmetingen van ruimten.

Voor de schetsplanprocedure zijn geen leges verschuldigd.

U kunt er uiteraard ook voor kiezen om binnen bovengenoemde termijn de wijzigingen weer ongedaan te maken.

KEUZE UITSLAG LEGALISATIE ONDERZOEK

Het is in dergelijke gevallen gebruikelijk dat wij kijken of de verwachting is dat een vergunning kan worden verleend.

Uitslag schetsplan

Verzoek

Wij verzoeken u om uiterlijk **zes weken** na verzending van deze brief de strijdige situatie te beëindigen. Dat kunt u bereiken door **alsnog te bouwen conform vergunning/de wijzigingen ongedaan te maken.**

KEUZE UITSLAG POSITIEF

Omdat de uitslag van het schetsplan onderzoek positief was, geven wij u als alternatief de mogelijkheid om uiterlijk **zes weken** na verzending van deze brief een aanvraag om omgevingsvergunning in te dienen. U kunt dat doen via www.omgevingsloket.nl.

Voor de volledigheid merken wij op dat de uitslag van het schetsplan niet betekent dat de vergunning ook daadwerkelijk zal worden verleend. Het schetsplan is slechts een voorlopig onderzoek.

Verder merken wij op dat het indienen van een aanvraag niet betekent dat de strijdige situatie is beëindigd. Daarvan is slechts sprake als de vergunning ook daadwerkelijk wordt verleend en de situatie in overeenstemming is met die vergunning.

Vragen

Voor vragen die betrekking hebben op het onderdeel bouwen kunt u contact opnemen met **behandelend ambtenaar**. Deze is op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via 0592 266 662.

Bijlage 3 Protocol bestuurlijke boete bij Drank- en Horecawet

De hoogte van de boete wordt bepaald in het Besluit bestuurlijke boete Drank- en horecawet. Deze ligt tussen de € 450,- en € 900,-.

Na een constatering maakt de betreffende toezichthouder een rapport op. Omdat de boete boven de grens van € 340,- ligt moet er altijd een rapport worden opgemaakt (5:53 lid 2 Awb). Dit rapport is een proces verbaal als het wordt opgesteld door een Boa. Het rapport wordt toegezonden naar de overtreder. Deze moet in de gelegenheid gesteld worden om zijn zienswijze in te dienen.

Het overtreden van de artikelen 2, 3, 12 tot en met 25, 35, tweede lid, en 38 van de Drank- en Horecawet is op grond van de artikelen 1 lid 4 en 2 lid 4 Wet op de economische delicten aangemerkt als een overtreding.

Artikel 5:44 lid 2 bepaalt dat als de gedraging tevens een strafbaar feit is, zij aan de officier van justitie wordt voorgelegd. Tenzij bij wettelijk voorschrift is bepaald, dan wel met het openbaar ministerie is overeengekomen, dat daarvan kan worden afgezien.

De bestuurlijke boete mag pas worden opgelegd als

- a. de officier van justitie aan het bestuursorgaan heeft medegedeeld ten aanzien van de overtreder van strafvervolgning af te zien, of
- b. het bestuursorgaan niet binnen dertien weken een reactie van de officier van justitie heeft ontvangen.

Het uitgangspunt is dat als van de overtreding een rapport is opgemaakt, het bestuursorgaan omtrent het opleggen van de bestuurlijke boete beslist binnen dertien weken na de dagtekening van het rapport. Deze beslistermijn wordt opgeschort met ingang van de dag waarop de gedraging aan het openbaar ministerie is voorgelegd, tot de dag waarop het bestuursorgaan weer bevoegd wordt een bestuurlijke boete op te leggen.

Bijlage 4 Ontvangstbevestiging verzoek om handhaving

NAAM
ADRES
PC+PLAATS

Onderwerp: ontvangen verzoek om handhaving

Geachte heer/mevrouw,

Op **datum** hebben wij een brief ontvangen waarin wij worden verzocht om handhavend op te treden tegen het **omschrijving activiteit** van een **bouwwerk** zonder of in afwijking van een door ons college verleende vergunning.

Aankondiging controle

Voordat wij een besluit hierover kunnen nemen wordt door onze medewerkers een inspectie uitgevoerd. Zij maken daarvoor in beginsel geen afspraak, maar komen binnenkort langs om de situatie ter plaatse op te nemen.

De buitendienstmedewerkers zijn aangewezen als toezichthouder in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, de wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Woningwet en de Wet ruimtelijke ordening. Zij zijn op grond van artikel 5:15 van de Algemene wet bestuursrecht bevoegd om terreinen te betreden zonder toestemming van de eigenaar.

Onze medewerkers zijn in het bezit van een geldige toezichthouderpas. U kunt hier altijd naar vragen. Bij twijfel kunt u contact opnemen met **naam**, op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via telefoonnummer 0592 266 662. Ook voor vragen kunt u contact opnemen met **naam**.

Procedure

Nadat de inspectie heeft plaatsgevonden, onderzoeken wij of sprake is van een overtreding. Het is namelijk mogelijk dat gebouwd wordt overeenkomstig de regels van het vergunningvrij bouwen of dat er voor het bewuste bouwen een vergunning is verleend. In dat geval zal het verzoek om handhavend op te treden worden afgewezen. U ontvangt van ons daaromtrent bericht.

Mocht er wel sprake zijn van het bouwen zonder of in afwijking van een vergunning, dan zullen wij onderzoeken of de illegale situatie kan worden gelegaliseerd. U ontvangt vervolgens van ons een brief waarin wij u kenbaar maken dat wij voornemens zijn om handhavend op te treden. Tegen dat voornemen kunt u gedurende twee weken uw zienswijzen kenbaar maken. In die brief leggen wij u ook uit of voor de illegale situatie een vergunning kan worden verleend. Daarnaast worden de verdere vervolgstappen uitgelegd.

Tussentijdse vragen

Veel mensen hebben nog niet eerder te maken gekregen met een handhavingprocedure van de gemeente. Wij kunnen ons voorstellen dat u, ook na het lezen van deze brief, enkele vragen heeft. U kunt daarvoor terecht bij de behandelend ambtenaar die eerder in deze brief staat genoemd.

NAAM

ADRES
PC+PLAATS

Onderwerp: ontvangen verzoek om handhaving

Geachte heer/mevrouw,

Op **datum** hebben wij van u het verzoek ontvangen om handhavend op te treden. Uw verzoek richt zich tegen het bouwen van **bouwwerk** zonder of in afwijking van een door ons verleende vergunning op perceel **adres**. Met deze brief informeren wij u over de procedure die gevolgd wordt.

Informeren mogelijke overtreder

Naast deze ontvangstbevestiging sturen wij een brief naar de eigenaar/gebruiker van het perceel waar de bouwactiviteiten plaatsvinden. In die brief geven wij kort aan dat er een verzoek om handhaving is ingediend en waartegen deze zich richt.

Inspectie

Voordat wij een besluit op uw verzoek kunnen nemen, wordt er door onze medewerkers een inspectie uitgevoerd. Deze inspectie zal binnenkort plaatsvinden.

Onderzoek

Nadat de inspectie heeft plaatsgevonden, onderzoeken wij of sprake is van een overtreding. Het is namelijk mogelijk dat gebouwd wordt overeenkomstig de regels van het vergunningvrij bouwen of dat er voor het bewuste bouwen een vergunning is verleend. In dat geval zal uw verzoek om handhavend op te treden worden afgewezen.

Als de conclusie is dat voor het bouwen een vergunning is vereist en deze niet is verleend, dan wel dat er in afwijking van een vergunning wordt gebouwd, volgt het legalisatieonderzoek. Tijdens dit onderzoek wordt de, door onze medewerkers aangetroffen, situatie getoetst aan het bestemmingsplan. Ook wordt door de welstandsarchitect geadviseerd over de vraag of er wordt voldaan aan redelijke eisen van welstand.

Aanschrijving

Na het legalisatieonderzoek schrijven wij de overtreder aan en delen wij hem mede dat wij voornemens zijn om handhavend op te treden. Op dat voornemen kan worden gereageerd door het indienen van zienswijzen. Wij houden u schriftelijk op de hoogte. Als er zienswijzen worden ingediend, dan is het bij ons gebruikelijk om betrokken partijen uit te nodigen voor een zienswijzenzitting om de standpunten verder toe te lichten. Van zo'n bijeenkomst wordt een verslag gemaakt.

Besluit

Na de zienswijzenzitting zullen wij een definitief besluit nemen op uw verzoek om handhavend op te treden. Dit besluit kan inhouden dat wij uw verzoek afwijzen of dat wij overgaan tot het opleggen van een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom aan de overtreder, teneinde de illegale situatie te beëindigen.

Termijn

U ziet dat op een verzoek om handhaving diverse acties worden gepleegd en onderzoeken worden uitgevoerd. Dit vloeit voort enerzijds voort uit de werkwijze die wij voorstaan, anderzijds worden wij door de wettelijke voorschriften verplicht om bepaalde stappen te nemen. Uiteraard streven wij naar een zo spoedig mogelijke afhandeling van uw verzoek. Als alle stappen van de procedure doorlopen (moeten) worden, dan kunt u binnen 21 weken ons definitieve besluit verwachten.

Opschorting termijnen

Als er tijdens de handhavingprocedure door de overtreder een aanvraag om bouwvergunning wordt ingediend, dan wordt het nemen van een besluit op uw verzoek om handhaving opgeschort zolang de vergunningprocedure loopt.

Informatie en vragen

Wij zullen u op de hoogte houden van de voortgang van de handhavingprocedure en de stappen die wij daarin nemen. Mocht u tussentijds informatie willen, dan kunt u contact opnemen met **naam**, op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via telefoonnummer 0592 266 662. Ook voor vragen kunt u contact opnemen met **naam**.

Bijlage 5 Begripsbepalingen

- horecabedrijf: de activiteit in ieder geval bestaande uit het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse;
- slijtersbedrijf: de activiteit bestaande uit het bedrijfsmatig of anders dan om niet aan particulieren verstrekken van sterke drank voor gebruik elders dan ter plaatse, al dan niet gepaard gaande met het bedrijfsmatig of anders dan om niet aan particulieren verstrekken van zwakalcoholhoudende en alcoholvrije drank voor gebruik elders dan ter plaatse of met het bedrijfsmatig verrichten van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen andere handelingen;
- lokaliteit: een besloten ruimte, onderdeel uitmakend van een inrichting;
 - horecalokaliteit: een van een afsluitbare toegang voorziene lokaliteit, onderdeel uitmakend van een inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend, in ieder geval bestemd voor het verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse;
 - slijtlokaliteit: een van een afsluitbare toegang voorziene lokaliteit, onderdeel uitmakend van of samenvallend met een inrichting waarin het slijtersbedrijf wordt uitgeoefend, in ieder geval bestemd voor het verstrekken van sterke drank voor gebruik elders dan ter plaatse;
- inrichting: de lokaliteiten waarin het slijtersbedrijf of het horecabedrijf wordt uitgeoefend, met de daarbij behorende terrassen voor zover die terrassen in ieder geval bestemd zijn voor het verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse, welke lokaliteiten al dan niet onderdeel uitmaken van een andere besloten ruimte;
- leidinggevende:
 - de natuurlijke persoon of de bestuurders van een rechtspersoon of hun gevolmachtigden, voor wiens rekening en risico het horecabedrijf of het slijtersbedrijf wordt uitgeoefend, met uitzondering van bestuurders van een rechtspersoon als bedoeld in artikel 4;
 - de natuurlijke persoon, die algemene leiding geeft aan een onderneming, waarin het horecabedrijf of het slijtersbedrijf wordt uitgeoefend in een of meer inrichtingen;
 - de natuurlijke persoon, die onmiddellijke leiding geeft aan de uitoefening van zodanig bedrijf in een inrichting;
- wijn: de drank, die door alcoholische gisting is verkregen uit en geen andere bestanddelen bevat dan die, afkomstig van het sap van druiven – vruchten van *Vitis Vinifera L.* – alsmede de drank, die met toepassing van bijzondere technische bewerkingen of met toevoeging van andere bestanddelen is verkregen uit bovenbedoeld sap, voor zover deze toepassing of toevoeging in het land van oorsprong van zodanige drank bij de bereiding daarvan gebruikelijk is;
- sterke drank: de drank, die bij een temperatuur van twintig graden Celsius voor vijftien of meer volumeprocenten uit alcohol bestaat, met uitzondering van wijn;
- alcoholhoudende drank: de drank die bij een temperatuur van twintig graden Celsius voor meer dan een half volumeprocent uit alcohol bestaat;
- zwakalcoholhoudende drank: alcoholhoudende drank, met uitzondering van sterke drank;

Bijlage 6 Verbodsbepalingen Drank- en Horecawet

Artikel 3

Het is verboden zonder daartoe strekkende vergunning van burgemeester en wethouders het horecabedrijf of slijtersbedrijf uit te oefenen.

Artikel 4

Handelen in strijd met verordening.

Artikel 12

1.Het is verboden alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse anders dan in een in de vergunning vermelde horecalokaliteit of anders dan op een in de vergunning vermeld terras, tenzij het betreft het vanuit zodanige lokaliteit afleveren van alcoholhoudende drank op bestelling in hotelkamers ingericht voor nachtverblijf of het verstrekken van alcoholhoudende drank door het in dergelijke hotelkamers beschikbaar te stellen.

2.Het is verboden sterke drank te verstrekken voor gebruik elders dan ter plaatse anders dan in een slijtlokaliteit die in de vergunning is vermeld.

Artikel 13

1.Het is verboden in een horecalokaliteit of op een terras alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik elders dan ter plaatse.

2.Het is verboden in een slijtlokaliteit alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse of toe te laten dat daar alcoholhoudende drank wordt genuttigd.

Artikel 14

1.Het is verboden een slijtlokaliteit gelijktijdig in gebruik te hebben voor het verrichten van andere bedrijfsactiviteiten dan die welke tot het slijtersbedrijf behoren dan wel toe te laten dat daarin zodanige activiteiten worden uitgeoefend.

2.Het is verboden een horecalokaliteit of een terras tevens in gebruik te hebben voor het uitoefenen van de kleinhandel of zelfbedieningsgroothandel of het uitoefenen van een van de in het derde lid genoemde activiteiten, dan wel toe te laten dat daarin zodanige handel wordt of zodanige activiteiten worden uitgeoefend, tenzij het betreft de verkoop van etenswaren die voor consumptie gereed zijn.

3.De in het tweede lid bedoelde activiteiten zijn:

- a. het bedrijfsmatig aan particulieren verkopen van goederen in het kader van een openbare verkoping, als bedoeld in artikel 1 van de Wet ambtelijk toezicht bij openbare verkopingen;
- b. het bedrijfsmatig aanbieden van diensten;
- c. het bedrijfsmatig verhuren van goederen;
- d. het in het openbaar bedrijfsmatig opkopen van goederen.

Artikel 15

1.Het is verboden de kleinhandel, met uitzondering van de kleinhandel in condooms en damesverband, of de zelfbedieningsgroothandel of een in artikel 14, derde lid, genoemde activiteit, uit te oefenen in een lokaliteit behorende tot een inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend, tenzij het publiek slechts toegang heeft tot die lokaliteit zonder een lokaliteit te betreden waar alcoholhoudende drank aanwezig is.

2.Het is verboden dat een slijtlokaliteit rechtstreeks in verbinding staat met een ruimte waarin de kleinhandel of zelfbedieningsgroothandel of enige in artikel 14, derde lid, genoemde activiteit wordt uitgeoefend.

Artikel 16

Het is degene, die bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank verstrekt, verboden daartoe automaten, waaruit de afnemers zelfstandig zodanige drank kunnen betrekken aanwezig te hebben, tenzij deze zich bevinden in hotelkamers, ingericht voor nachtverblijf, welke deel uitmaken van een inrichting waarin het horecabedrijf rechtmatig wordt uitgeoefend.

Artikel 17

Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ter plaatse aan particulieren te verstrekken of af te leveren anders dan in een gesloten verpakking, die niet zonder kenbare

beschadiging kan worden geopend.

Artikel 18

1. Het is verboden in de uitoefening van een ander bedrijf dan het slijtersbedrijf zwak-alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ter plaatse aan particulieren te verstrekken.

2. Het in het eerste lid vervatte verbod geldt niet ten aanzien van het verstrekken in:

- a. een winkel waarin in overwegende mate levensmiddelen of tabak en aanverwante artikelen of uitsluitend zwak-alcoholhoudende dranken al dan niet tezamen met alcoholvrije dranken worden verkocht;
- b. een winkel waarin een gevarieerd assortiment aan levensmiddelen of tabak en aanverwante artikelen wordt verkocht;
- c. een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin hoofdzakelijk gereede eetwaren voor gebruik ter plaatse en elders dan ter plaatse plegen te worden verkocht, niet zijnde een horecalokaliteit.

3. Zwak-alcoholhoudende dranken zijn in de gevallen bedoeld in het tweede lid, zodanig in de besloten ruimte geplaatst, dat deze dranken voor het publiek duidelijk te onderscheiden zijn van alcoholvrije dranken.

Artikel 19

1. Het is verboden, anders dan in de rechtmatige uitoefening van het slijtersbedrijf of van het partijen-cateringbedrijf gelegenheid te bieden tot het doen van bestellingen voor sterke drank en sterke drank op bestelling af te leveren of te doen afleveren aan huizen van particulieren. Onder partijen-catering wordt verstaan het, gepaard gaande met dienstverlening, bedrijfsmatig verstrekken van gerechten en dranken voor gebruik bij besloten partijen op een door een opdrachtgever te bepalen plaats, die slechts incidenteel beschikbaar is voor dergelijke partijen.

2. Het is verboden gelegenheid te bieden tot het doen van bestellingen voor zwak-alcoholhoudende drank en zwak-alcoholhoudende drank op bestelling af te leveren of te doen afleveren aan huizen van particulieren, anders dan vanuit:

- a. een niet voor publiek toegankelijke besloten ruimte, waarin overeenkomstige bestellingen plegen te worden aanvaard, niet zijnde een horecalokaliteit;
- b. een ruimte als bedoeld in artikel 18, tweede lid;
- c. een inrichting waarin het slijtersbedrijf wordt uitgeoefend.

Artikel 20

1. Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt. Onder verstrekken als bedoeld in de eerste volzin wordt eveneens begrepen het verstrekken van alcoholhoudende drank aan een persoon van wie is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt, welke drank echter kennelijk bestemd is voor een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt.

2. Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet sterke drank te verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. Onder verstrekken als bedoeld in de eerste volzin wordt eveneens begrepen het verstrekken van sterke drank aan een persoon van wie is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, welke drank echter kennelijk bestemd is voor een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt.

3. Het is verboden in een slijtlokaliteit de aanwezigheid toe te laten van een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt, anders dan onder toezicht van een persoon van 21 jaar of ouder.

4. De vaststelling, bedoeld in het eerste tot en met derde lid, blijft achterwege, indien het een persoon betreft die onmiskenbaar de vereiste leeftijd heeft bereikt. De vaststelling geschiedt aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet op de identificatieplicht, dan wel een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen document.

5. Bij gemeentelijke verordening kan worden verboden dat in de gemeente of een bij de verordening aangewezen deel daarvan, in een horecalokaliteit van een bij de verordening aangewezen aard de aanwezigheid wordt toegelaten van personen beneden een bij die verordening te bepalen leeftijd welke echter niet hoger mag zijn dan 21 jaar.

6. Op plaatsen waar bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt, alsmede bij de toegang tot een slijtlokaliteit, dient duidelijk zichtbaar en goed leesbaar te worden aangegeven welke leeftijdsgrens of leeftijdsgrenzen gelden. Onze Minister kan daaromtrent nadere regels stellen en modellen voorschrijven.

7. Het is verboden in een slijtlokaliteit of horecalokaliteit of op een terras de aanwezigheid toe te laten van een persoon die in kennelijke staat van dronkenschap of kennelijk onder invloed van andere psychotrope stoffen verkeert.

Artikel 21

Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken, indien redelijkerwijs moet worden vermoed, dat dit tot verstoring van de openbare orde, veiligheid of zedelijkheid zal leiden.

Artikel 22

1. Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken:

- a. op plaatsen waar brandstof voor middelen van vervoer aan particulieren wordt verstrekt en in winkels die aan een benzinstation zijn verbonden;
- b. in winkels die verbonden zijn aan een inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend gelegen langs een krachtens de Wegenverkeerswet 1994 als autoweg aangeduide weg;
- c. in ruimten gelegen langs een krachtens de Wegenverkeerswet 1994 als autosnelweg aangeduide weg, tenzij het betreft het verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse in een horecalokaliteit of op een in de onmiddellijke nabijheid van een horecalokaliteit gelegen terras, en in die inrichting hoofdzakelijk warme maaltijden voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kan het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van alcoholhoudende drank worden verboden:

- a. in stadions of bij die maatregel aangewezen delen daarvan, in gebruik bij organisaties van betaald voetbal, gedurende de tijd dat zij in verband met wedstrijden van betaald voetbal voor het publiek geopend zijn;
- b. in gebouwen of in die maatregel aangewezen delen daarvan, die in gebruik zijn bij instellingen op het terrein van de gezondheidszorg en het onderwijs en in zwembaden.

3. Een krachtens het tweede lid vastgestelde algemene maatregel van bestuur treedt niet eerder in werking dan acht weken na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst. Van de plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan de beide kamers der Staten-Generaal.

Artikel 23

1. Bij gemeentelijke verordening kan, de inspecteur gehoord, het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van alcoholhoudende drank worden verboden, met dien verstande dat een verbod dat betrekking heeft op het verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank anders dan in een inrichting slechts betrekking heeft op een beperkte tijdsruimte.

2. Bij zodanige verordening kan worden bepaald, dat het verbod slechts geldt voor inrichtingen van een bij de verordening aangewezen aard, in bij de verordening aangewezen delen van de gemeente of voor een bij of krachtens die verordening aangewezen tijdsruimte.

3. Bij een verordening als bedoeld in het eerste lid kunnen regels worden gesteld omtrent de voorschriften die aan een vergunning als bedoeld in artikel 3 kunnen worden verbonden en omtrent het beperken van een vergunning tot het verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank.

4. De inspecteur zendt van zijn oordeel over de ontwerpverordening een afschrift aan gedeputeerde staten.

5. Een verordening wordt in afschrift gezonden aan gedeputeerde staten.

Artikel 24

1. Het is verboden een horecalokaliteit of slijtlokaliteit voor het publiek geopend te houden, met uitzondering van een lokaliteit in beheer bij een rechtspersoon als bedoeld in artikel 4, indien in de inrichting geen leidinggevende aanwezig is die vermeld staat op een vergunning met betrekking tot die inrichting of een andere vergunning van dezelfde vergunninghouder. Met betrekking tot rechtspersonen als bedoeld in artikel 4 geldt, dat aanwezig is ofwel de leidinggevende die vermeld staat op een vergunning met betrekking tot die inrichting of een andere vergunning van dezelfde vergunninghouder, ofwel een andere op dit gebied gekwalificeerde persoon als bedoeld in artikel 9, eerste lid. Voor deze laatste categorie rechtspersonen geldt deze aangepaste voorwaarde slechts op momenten dat alcoholhoudende drank wordt geschonken.

2. Het is verboden in een slijtlokaliteit of horecalokaliteit, gedurende de tijd dat daarin dranken worden verstrekt, personen jonger dan 16 jaar dienst te laten doen.

3. Indien dit voor de naleving van artikel 20, eerste tot en met vierde lid, noodzakelijk is, kan bij algemene maatregel van bestuur de leeftijd, genoemd in het tweede lid, op 18 jaar worden gesteld, met dien verstande dat zulks alsdan niet geldt voor personen die alcoholhoudende drank verstrekken in het kader van een in de maatregel aan te geven beroepsopleiding.

Artikel 25

1. Het is degene die, anders dan in de rechtmatige uitoefening van het slijtersbedrijf of horecabedrijf, een ruimte voor het publiek geopend houdt, verboden:

a. in die ruimte alcoholhoudende drank aanwezig te hebben, tenzij dit geschiedt ten dienste van het rechtmatig in die ruimte bedrijfsmatig of anders dan om niet aan particulieren verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ter plaatse, mits deze drank zich bevindt in een verpakking die voldoet aan de bij artikel 17 gestelde eis;

b. in de voor het publiek niet toegankelijke delen van die ruimte alcoholhoudende drank in voorraad te hebben, tenzij het betreft:

1° het in voorraad hebben van zwak-alcoholhoudende drank ten dienste van het in de rechtmatige uitoefening van een ander bedrijf dan het slijtersbedrijf bedrijfsmatig aan particulieren verstrekken van deze drank voor gebruik elders dan ter plaatse, mits deze drank zich bevindt in een verpakking die voldoet aan de bij artikel 17 gestelde eis;

2° het in voorraad hebben van alcoholhoudende drank ten dienste van het uitoefenen van een bedrijf, waarin waren uit onder meer alcoholhoudende drank plegen te worden vervaardigd.

2. Het is degene die, anders dan in de rechtmatige uitoefening van het horecabedrijf, een ruimte voor publiek geopend houdt, verboden toe te laten dat in die ruimte alcoholhoudende drank wordt genuttigd.

3. Het is degene die een vervoermiddel gebruikt voor het rondtrekkend uitoefenen van de kleinhandel verboden daarin, daarop of daaraan alcoholhoudende drank aanwezig te hebben, tenzij het betreft een vervoermiddel dat wordt gebruikt voor:

a. het rechtmatig aan particulieren afleveren van alcoholhoudende drank op bestelling;

b. het binnen het vervoermiddel verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank in het kader van het rondtrekkend uitoefenen van de kleinhandel overwegend bestaand uit de handel in een gevarieerd assortiment levensmiddelen en kruideniersartikelen.

Artikel 29

1. In een vergunning worden vermeld:

a. de natuurlijke of rechtspersoon of -personen aan wie de vergunning is verleend;

b. de leidinggevenden;

c. tot welke bedrijfsuitoefening de vergunning strekt;

d. de plaats waar de inrichting zich bevindt;

e. de situering en de oppervlakten van de horeca- of slijtlokaliteiten en terrassen;

f. de voorschriften of beperkingen welke aan de vergunning zijn verbonden.

2. *De vergunning of een afschrift daarvan is in de inrichting aanwezig.*

3. De vergunning wordt gesteld op een formulier, waarvan het model door Onze Minister wordt vastgesteld

Artikel 38

Het is verboden ter zake van een aanvraag om een vergunning of een ontheffing onjuiste of onvolledige gegevens te verstrekken.

Bijlage 7 Verbodsbepalingen APV

Artikel 2:48 Verboden drankgebruik

1. Het is verboden op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.
2. Het bepaalde in liet eerste lid geldt niet voor:
 - a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de Drank- en Horecawet;
 - b. de plaats niet zijnde een horecabedrijf, als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Drank en Horecawet.

Artikel 2:28a Terrassen

1. Het is verboden een terras bij een horecabedrijf te exploiteren, indien:
 - a. het terras gevaar of hinder voor de omgeving oplevert;
 - b. het terras schade toebrengt aan de weg;
 - c. het terras gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de weg of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering kan vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg;
 - d. het terras hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan de redelijke eisen van welstand.
2. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, de verkeerveiligheid, het uiterlijk aanzien van de gemeente of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet of de provinciale omgevingsverordening.

Artikel 2:30 Tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer horecabedrijven tijdelijk sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 13b van de Opiumwet.

Artikel 2:31 Aanwezigheid in gesloten horecabedrijf

Het is bezoekers verboden zich in een horecabedrijf te bevinden gedurende de tijd dat het bedrijf ingevolge een op grond van artikel 2:30 genomen besluit gesloten dient te zijn.

Artikel 2:32 Handel in horecabedrijven

1. In dit artikel wordt onder handelaar verstaan: de handelaar als bedoeld in artikel 1 van de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.
2. De exploitant van een horecabedrijf laat niet toe dat een handelaar of een voor hem handelend persoon in dat bedrijf enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enig andere wijze overdraagt.

Artikel 2:33 Ordeverstoring

Het is verboden in een horecabedrijf de orde te verstoren.

Artikel 2:34 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Indien een horecabedrijf een inrichting is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college op als bevoegd bestuursorgaan voor de toepassing van artikel 2:28 tot en met 2:31.

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

1. Dit artikel verstaat onder speelgelegenheid: een voor het publiek toegankelijke gelegenheid waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen, waarbij geldt of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren.
2. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren. Het verbod is niet van toepassing op:
 - a. speelautomatenhallen waarvoor op grond van artikel 30c, eerste lid, onder c, van de Wet op de

Kansspelen vergunning is verleend;

b. speelgelegenheden waarvoor de minister van Justitie of de Kamer van Koophandel bevoegd is vergunning te verlenen;

c. speelgelegenheden waar de mogelijkheid wordt geboden om het kleine kansspel als bedoeld in artikel 7c van de Wet op de kansspelen te beoefenen, of te spelen op speelautomaten als bedoeld in artikel 30 van de Wet op de kansspelen, of de handeling als bedoeld in artikel I, onder a, van de Wet op de kansspelen te verrichten.

3. De burgemeester weigert de vergunning:

a. indien naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid;

b. indien de exploitatie van de speelgelegenheid in strijd is met een geldend bestemmingsplan.

Bijlage 8 Verbodsbepalingen Winkeltijdenwet

Artikel 2

1.Het is verboden een winkel voor het publiek geopend te hebben:

- a. op zondag;
- b. op Nieuwjaarsdag, op Goede Vrijdag na 19 uur, op tweede Paasdag, op Hemelvaartsdag, op tweede Pinksterdag, op 24 december na 19 uur, op eerste en tweede Kerstdag en op 4 mei na 19 uur;
- c. op werkdagen voor 6 uur en na 22 uur.

2.Het is voorts verboden op de in het eerste lid bedoelde dagen en tijden in de uitoefening van een bedrijf, anders dan in een winkel, goederen te koop aan te bieden of te verkopen aan en in rechtstreekse aanraking met particulieren.

Bijlage 9 Verbodsbepalingen Wet op de kansspelen

Artikel 30b

1. Het is verboden, behoudens het in deze Titel bepaalde, zonder vergunning van de burgemeester een of meer kansspelautomaten aanwezig te hebben

- a. op of aan de openbare weg;
- b. op voor het publiek toegankelijke plaatsen;
- c. in niet voor het publiek toegankelijke inrichtingen, waarvoor ingevolge artikel 3 van de Drank- en Horecawet een vergunning voor de uitoefening van het horecabedrijf is vereist of waarvan de ondernemer inschrijfplichtig is bij het Bedrijfschap Horeca.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op het aanwezig hebben van kansspelautomaten op voor het publiek toegankelijke plaatsen, uitsluitend ten behoeve van het verkopen daarvan of van het krachtens een vergunning als bedoeld in artikel 30h, eerste lid, in gebruik geven daarvan aan anderen ten behoeve van de uitoefening van hun bedrijf.

Artikel 30w

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze Titel bepaalde zijn belast de bij besluit van Onze Minister van Economische Zaken aangewezen ambtenaren of andere personen.

2. *Met het toezicht op de naleving van het verbod, bedoeld in artikel 30b, en van de door de burgemeester aan de vergunning verbonden voorschriften zijn belast de bij besluit van burgemeester en wethouders aangewezen ambtenaren.*

3. Van een besluit als bedoeld in het eerste of tweede lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

Bijlage 10 Handhaving en Sanctiestrategie Drank- en Horecawet

Overtreding	Toezicht strategie	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Opmerkingen
Uitoefenen horecabedrijf zonder vergunning (artikel 3 dhw)	Regulier	Constateringbrief	4 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	Als alternatief kan ook gekozen worden voor een boete
Schenken alcohol zonder of in afwijking van ontheffing (vb tijdens evenement) (artikel 35 dhw)	Incidenteel	Tijd geven om schenken te beëindigen	Half uur	Toezening rapport met mogelijkheid zienswijze	4 week	Boete		Als er geen ontheffing is, maar men voldoet wel aan de voorwaarden ervoor, wordt de eerste keer volstaan met een waarschuwing.
Uitoefenen Slijtersbedrijf zonder vergunning (artikel 3 dhw)	Regulier	Constateringbrief	4 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	
Inrichting moet voldoen aan inrichtingseisen (artikel 10 dhw)	Regulier	Constateringbrief	4 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	
Uitoefenen horecabedrijf in afwijking van vergunning (artikel 12 lid 1 dhw)	Regulier	Constateringbrief	4 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	
Uitoefenen Slijtersbedrijf in afwijking van vergunning (artikel 12 lid 2 dhw)	Regulier	Constateringbrief	4 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	
Verkoop alcohol vanuit horecalokaal of terras, voor gebruik elders dan ter plaatse (artikel 13 lid 1 dhw)	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	
Verkoop alcohol vanuit Slijtersbedrijf voor gebruik ter plaatse of toelaten dat daar alcohol wordt genuttigd. (artikel 13 lid 2 dhw). Muv proeven	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	
Slijtersbedrijf gebruiken voor andere bedrijfsactiviteiten of dat gebruik toestaan. (artikel 14 lid 1 dhw)	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	
Horecalokaliteit/terras gebruiken voor: <ul style="list-style-type: none"> - kleinhandel; - zelfbedieningsgroothandel; 	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	

<ul style="list-style-type: none"> - openbare verkoping; - bedrijfsmatig aanbieden van diensten (muv diensten van recreatieve en culturele aard); - bedrijfsmatig verhuren van goederen; - openbaar bedrijfsmatig opkopen van goederen. <p>(artikel 14 lid 2 en 3 dhw)</p>								
<p>Lokaliteit behorende tot inrichting horeca/slijtersbedrijf gebruiken voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kleinhandel (tenzij is voldaan aan bij AMvB te stellen voorschriften); - zelfbedieningsgroothandel (tenzij is voldaan aan bij AMvB te stellen voorschriften); - openbare verkoping; - bedrijfsmatig aanbieden van diensten; - bedrijfsmatig verhuren van goederen; - openbaar bedrijfsmatig opkopen van goederen. <p>Indien het publiek uitsluitend toegang heeft tot die lokaliteit door een lokaliteit te betreden waar alcoholhoudende drank aanwezig is.</p> <p>(artikel 15 lid 1 en 2 dhw)</p>	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	

Overtreding	Toezicht strategie	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	
Hebben van alcoholautomaten, anders dan in hotelkamers ingericht voor nachtverblijf in een rechtmatig hotel. (artikel 16 dhw)	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	
verstrekken of afleveren alcoholhoudende drank aan particulieren, anders dan in een gesloten verpakking, die niet zonder kenbare beschadiging kan worden geopend. (artikel 17 dhw)	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	
Verkoop zwakalcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ter plaatse, anders dan in: <ul style="list-style-type: none"> - slijterij; - een winkel waarin in overwegende mate levensmiddelen of tabak en aanverwante artikelen of uitsluitend zwak-alcoholhoudende dranken al dan niet tezamen met alcoholvrije dranken worden verkocht; - een warenhuis met een levensmiddelenafdeling met een oppervlakte van tenminste 15 m2, waarop een gevarieerd assortiment aan verpakte en onverpakte eetwaren wordt verkocht; - een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin hoofdzakelijk gereede eetwaren voor gebruik ter plaatse en elders dan ter plaatse plegen te worden verkocht, niet zijnde een horecalokaliteit. (artikel 18 lid 1 en 2 dhw)	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	
Verkoop zwakalcoholhoudende drank als bedoeld in artikel 18 lid 2 DHW niet zodanig geplaatst in de winkel dat duidelijk onderscheid gemaakt kan worden tussen alcoholvrij en alcoholhoudende dranken.	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	

Alcoholvrije alternatieven voor bier en wijn behoeven niet te worden onderscheiden van zwak-alcoholhoudende dranken (artikel 18 lid 3 dhw)								
gelegenheid bieden tot het doen van bestellingen voor sterke drank en sterke drank op bestelling af te leveren of doen afleveren aan huizen van particulieren, anders dan in de rechtmatige uitoefening van het slijtersbedrijf of van het partijen- cateringbedrijf. (artikel 19 lid 1 dhw)	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	

Overtreding	Toezicht strategie	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	
gelegenheid bieden tot het doen van bestellingen voor zwak-alcoholhoudende drank en zwak-alcoholhoudende drank op bestelling afleveren of doen afleveren aan huizen van particulieren, anders dan vanuit: a. een niet voor publiek toegankelijke besloten ruimte, waarin overeenkomstige bestellingen plegen te worden aanvaard, niet zijnde een horecalokaliteit; b. een ruimte als bedoeld in artikel 18, tweede lid; c. een inrichting waarin het Slijtersbedrijf wordt uitgeoefend. (artikel 19 lid 2 dhw)	Regulier	Constateringbrief	1 week	Voor aankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	
bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt. (artikel 20 lid 1 dhw)	Incidenteel	Toezending rapport met mogelijkheid zienswijze.	4 week	Boete				
bedrijfsmatig of anders dan om niet sterke drank verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. (artikel 20 lid 2 dhw)	Incidenteel	Toezending rapport met mogelijkheid zienswijze.	4 week	Boete				
In een Slijtersbedrijf toelaten van een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt, anders dan onder toezicht van een persoon van 21 jaar of ouder. (artikel 20 lid 3 DHW)	Incidenteel	Voor aankondiging	1 week	Dwangsom	6 week			
Niet of onvoldoende duidelijk en leesbaar aangeven wat de leeftijdsgrenzen zijn op plaatsen waar bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt, alsmede bij de toegang tot een slijtlokaliteit. (artikel 20 lid 5)	Regulier	Constateringbrief	4 week	Voor aankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	Het is hierbij praktisch als toezichthouders stickers bij zich hebben, zodat het euvel direct kan worden verholpen.

in een slijtlokaliteit of horecalokaliteit of op een terras de aanwezigheid toelaten van een persoon die in kennelijke staat van dronkenschap of kennelijk onder invloed van andere psychotrope stoffen verkeert. (artikel 20 lid 6)	Incidenteel	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	
In kennelijke staat van dronkenschap of onder invloed van psychotrope stoffen dienst doen in een horeca- of slijtlokaliteit. (Artikel 20 lid 7)	Incidenteel	Toezending rapport met mogelijkheid zienswijze.	4 week	Boete				
bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank verstrekken, terwijl redelijkerwijs moet worden vermoed, dat dit tot verstoring van de openbare orde, veiligheid of zedelijkheid zal leiden. (artikel 21 dhw)	Incidenteel	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	

Overtreding	Toezicht strategie	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	
alcoholhoudende drank verstrekken op plaatsen waar brandstof aan particulieren wordt verstrekt en in winkels die aan een benzinstation zijn verbonden (artikel 22 lid 1 sub a)	Regulier	Vooraankondiging Boete	1 week	Boete met vooraankondiging bestuursdwang	1 week	Bestuursdwang (in beslag nemen voorraad)	6 week	Toezicht hierop kan tijdens inspectie milieu.
alcoholhoudende drank verstrekken in winkels die verbonden zijn aan een inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend gelegen langs een krachtens de Wegenverkeerswet 1994 als autoweg aangeduide weg (artikel 22 lid 1 sub b)	Regulier	Vooraankondiging Boete	1 week	Boete met vooraankondiging bestuursdwang	1 week	Bestuursdwang (in beslag nemen voorraad)	6 week	Toezicht hierop kan tijdens inspectie milieu of veiligheid.
alcoholhoudende drank verstrekken in ruimten gelegen langs een krachtens de Wegenverkeerswet 1994 als autosnelweg aangeduide weg, tenzij het betreft het verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse in een horecalokaliteit of op een in de onmiddellijke nabijheid van een horecalokaliteit gelegen terras, en in die inrichting hoofdzakelijk warme maaltijden voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt (artikel 22 lid 1 sub c)	Regulier	Vooraankondiging dwangsom (bedrag ineens)	1 week	Dwangsom met vooraankondiging bestuursdwang	1 week	Bestuursdwang (in beslag nemen voorraad)	6 week	Als alternatief kan ook gekozen worden voor een boete.
Geopend zijn terwijl niet aanwezig is <ul style="list-style-type: none"> • een leidinggevende die vermeld staat op het aanhangsel bij de vergunning met betrekking tot die inrichting of een andere vergunning van dezelfde vergunninghouder. Of • een persoon wiens bijschrijving ogv 30a lid 1 dhw is gevraagd, mits de ontvangst minimaal is bevestigd. (Artikel 24 lid 1)	Incidenteel	Constateringbrief	Geen	Vooraankondiging	1 week	Dwangsom	6 week	

<p>Paracommerciële inrichting geopend hebben (voor verkoop van alcohol) terwijl niet aanwezig is:</p> <ul style="list-style-type: none">• een leidinggevende die vermeld staat op het aanhangsel bij de vergunning met betrekking tot die inrichting of een andere vergunning van dezelfde vergunninghouder. Of• een persoon wiens bijschrijving ogv 30a lid 1 dhw is gevraagd, mits de ontvangst minimaal is bevestigd; of• een barvrijwilliger die een voorlichtingsinstructie als bedoeld in artikel 9 lid 2 dhw heeft gekregen. <p>(artikel 24 lid 2)</p>								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Overtreding	Toezicht strategie	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	
in een slijtlokaliteit of horecalokaliteit, gedurende de tijd dat daarin dranken worden verstrekt, personen jonger dan 16 jaar dienst laten doen (artikel 24 lid 3)	Incidenteel	Vooraankondiging boete	1 week	Boete + voornemen intrekken	6 week	Bij herhaalde overtreding intrekken	6 weken	
Het in een voor publiek geopende ruimte alcoholhoudende drank aanwezig hebben, anders dan in de rechtmatige uitoefening van het slijtersbedrijf of horecabedrijf. (artikel 25 lid 1a)	Regulier	Constateringbrief	4 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	
Op voorraad hebben van alcoholhoudende drank, tenzij het betreft een slijterij, horecabedrijf of andere legale verkoopactiviteit voor gebruik elders dan ter plaatse, mits deugdelijk verpakt. Verder geldt het verbod niet voor niet-openbare gebouwen/ruimten. Ook geldt het niet voor het in voorraad hebben van alcoholhoudende drank ten dienste van het uitoefenen van een bedrijf, waarin waren uit onder meer alcoholhoudende drank plegen te worden vervaardigd. (artikel 25 lid 1b)	Regulier	Constateringbrief	4 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	Aantoonbaar moet zijn dat de alcoholhoudende drank aanwezig is als handelsvoorraad, niet voor eigen gebruik.
Het, anders dan in de rechtmatige uitoefening van het horecabedrijf, toelaten dat in een voor publiek geopende ruimte alcoholhoudende drank wordt genuttigd. Tenzij artikel 13 lid 2 van toepassing is. (artikel 25 lid 2)	Incidenteel	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	Constatering zal veelal toevallig plaatsvinden of nav een inspectie agv concrete verdenkingen.
Het aanwezig hebben van alcoholhoudende drank in, op of aan een vervoermiddel voor het rondtrekkend uitoefenen van de kleinhandel, tenzij het betreft een vervoermiddel dat wordt gebruikt voor: a. het rechtmatig aan particulieren	Incidenteel	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	

afleveren van alcoholhoudende drank op bestelling; b. het binnen het vervoermiddel verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank in het kader van het rondtrekkend uitoefenen van de kleinhandel overwegend bestaand uit de handel in een gevarieerd assortiment levensmiddelen en kruideniersartikelen. (artikel 25 lid 3)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Overtreding	Toezicht strategie	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	
De vergunning of een afschrift daarvan is in de inrichting aanwezig. (artikel 29 lid 2)	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	
Niet (tijdig) melden verandering inrichting (artikel 30)	Regulier	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	
Het verstrekken van onjuiste of onvolledige gegevens ter zake van een aanvraag om een vergunning of een ontheffing. (artikel 38)	Nvt	Voornemen intrekken vergunning, met conceptbesluit	2 weken	Intrekken vergunning				Moet gaan om opzettelijke misleiding.
alcoholhoudende drank gebruiken of aangebroken flessen, blikjes e.d. met alcoholhoudende drank bij zich hebben op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied. (2:48 APV)	Incidenteel	Bestuurlijke strafbeschikking (Boa's)						
Een terras bij een horecabedrijf exploiteren, waarbij: a. het terras gevaar of hinder voor de omgeving oplevert; b. het terras schade toebrengt aan de weg; c. het terras gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de weg of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering kan vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg; d. het terras hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan de redelijke eisen van welstand. (2:28a APV)	Regulier							Sanctiestrategie is afhankelijk van de situatie ter plaatse. Toezichthouders handelen naar eigen bevinding. Hieronder volgen vuistregels
	Gevaar	Mondeling verzoek	0	Zelf handelen, besluit volgt later				
	Hinder	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging met concept besluit	1 week	Dwangsom		
	Schade	Mondeling verzoek	0	Zelf handelen, besluit volgt later				
	Welstand	Via bouwregelgeving of niet.						Onderdelen kunnen ogv reclamenota worden opgepakt.
bezoekers in een horecabedrijf gedurende de tijd dat het bedrijf ingevolge een op grond van artikel 2:30 genomen besluit	Incidenteel	Bestuurlijke strafbeschikking (Boa's)						

gesloten dient te zijn. (2:31 APV)								
Toe laten dat een handelaar of een voor hem handelend persoon in het horecabedrijf enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enig andere wijze overdraagt. (2:32 APV)	Incidenteel	Constateringbrief	1 week	Vooraankondiging	2 week	Dwangsom	6 week	
Verstoren van de orde in een horecabedrijf. (2:33 APV)	Incidenteel	Bestuurlijke strafbeschikking (Boa's)						
zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren. (2:39 APV)	Regulier	Constateringbrief	4 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	Wordt meegenomen in reguliere inspecties horeca.

Overtreding	Toezicht strategie	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	
<p>zonder vergunning van de burgemeester een of meer kansspelautomaten aanwezig hebben:</p> <p>a. op of aan de openbare weg;</p> <p>b. op voor het publiek toegankelijke plaatsen;</p> <p>c. in niet voor het publiek toegankelijke inrichtingen, waarvoor ingevolge artikel 3 van de Drank- en Horecawet een vergunning voor de uitoefening van het horecabedrijf is vereist of waarvan de ondernemer inschrijfplichtig is bij het Bedrijfschap Horeca. (30b Wet op de kansspelen)</p>	Regulier	Constateringbrief	4 week	Vooraankondiging	4 week	Dwangsom	6 week	
<p>een winkel voor het publiek geopend te hebben:</p> <p>a. op zondag;</p> <p>b. op Nieuwjaarsdag, op Goede Vrijdag na 19 uur, op tweede Paasdag, op Hemelvaartsdag, op tweede Pinksterdag, op 24 december na 19 uur, op eerste en tweede Kerstdag en op 4 mei na 19 uur;</p> <p>c. op werkdagen voor 6 uur en na 22 uur. (artikel 2 lid 1 Winkeltijdenwet)</p>	Incidenteel	Constateringbrief	0	Vooraankondiging	2 week	Dwangsom	6 week	
<p>in de uitoefening van een bedrijf, anders dan in een winkel, goederen te koop aan te bieden of te verkopen aan en in rechtstreekse aanraking met particulieren:</p> <p>a. op zondag;</p> <p>b. op Nieuwjaarsdag, op Goede Vrijdag na 19 uur, op tweede Paasdag, op Hemelvaartsdag, op tweede Pinksterdag, op 24 december na 19 uur, op eerste en tweede Kerstdag en op 4 mei na 19 uur;</p> <p>c. op werkdagen voor 6 uur en na 22 uur. (artikel 2 lid 1 Winkeltijdenwet). (artikel 2 lid 2 Winkeltijdenwet).</p>	Incidenteel	Constateringbrief	0	Vooraankondiging	2 week	Dwangsom	6 week	

Bijlage 11 Controlelijsten inrichtingseisen

Checklist Slijterij

Naam inrichting	
Adres	
PC + Plaats	
Vergunninghouder	
Datum Inspectie	
Controleur	

Inrichtingseisen				
Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet				
Voorschrift	Artikel	Voldoet/Nvt	Voldoet niet	Toelichting
Er wordt voldaan aan het Bouwbesluit.	8			
Er is tenminste één slijtlokaliteit met een oppervlakte van tenminste 15 m ² .	9			
De slijtlokaliteit heeft aan alle zijden gesloten wanden met een hoogte van tenminste 2,4 meter, gemeten vanaf de vloer.	10			
De slijtlokaliteit staat niet rechtstreeks in verbinding met de neringruimte.	11 lid 1			
De verbindingslokaliteit heeft aan alle zijden gesloten wanden met een hoogte van tenminste 2,4 m, gemeten vanaf de vloer.	11 lid 2			
Verbindingslokaliteit bestemd of mede bestemd voor bezoekers				
De verbindingslokaliteit heeft ten hoogste één afsluitbare toegang naar de slijtlokaliteit	11 lid 3			
De toegang is ten hoogste 2,4 m breed.	11 lid 3			
De verbindingslokaliteit heeft ten hoogste één afsluitbare toegang naar de neringruimte.	11 lid 3			
De toegang is ten hoogste 2,4 m breed.	11 lid 3			
De loopafstand tussen de toegang naar slijtlokaliteit en de toegang naar neringruimte bedraagt tenminste 2 meter.	11 lid 3			
Verbindingslokaliteit uitsluitend bestemd voor personeel				
De verbindingslokaliteit heeft ten hoogste één afsluitbare toegang naar de slijtlokaliteit	11 lid 4			
De toegang is ten hoogste 1 m breed.	11 lid 4			
De verbindingslokaliteit heeft ten hoogste één afsluitbare toegang naar de neringruimte.	11 lid 4			

De toegang is ten hoogste 1 m breed.	11 lid 4			
De loopafstand tussen de toegang naar slijtlokaliteit en de toegang naar neringruimte bedraagt tenminste 1 meter.	11 lid 4			

Voorschriften Drank- en Horecawet/APV				
Voorschrift	Artikel	Voldoet	Voldoet niet	Toelichting
De inrichting heeft een vergunning.	3			
Het slijtersbedrijf wordt uitgeoefend volgens de vergunning.	12 lid 1			
De vergunning of een afschrift ervan is in de inrichting aanwezig.	29 lid 2			
Ter plaatse wordt geen alcohol genuttigd, noch wordt toegestaan dat dat gebeurt. (tenzij er een proeflokaal is)	13 lid 2			
Slijtersbedrijf wordt niet gebruikt voor andere bedrijfsactiviteiten, noch wordt toegestaan dat dat gebeurt.	14 lid 1			
Alcohol wordt niet verstrekt aan iemand van wie niet is vastgesteld dat deze 18 jaar is.	20 lid 2			
In het slijtersbedrijf is niemand aanwezig wie niet is vastgesteld dat deze 16 jaar is, anders dan onder toezicht van iemand van 21 jaar of ouder.	20 lid 3			
Leeftijdsgrenzen zijn duidelijk aangegeven.	20 lid 6			
Er werken geen mensen jonger dan 16 in het slijtersbedrijf tijdens openingsuren.	24 lid 2			

Checklist Horeca controle

Naam inrichting	
Adres	
PC + Plaats	
Vergunninghouder	
Datum Inspectie	
Controleur	

Inrichtingseisen				
Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet				
Voorschrift	Artikel	Voldoet	Voldoet niet	Toelichting
Er wordt voldaan aan het Bouwbesluit	2			
Er is tenminste één Horecalokaliteit met een oppervlakte van ten minste 35 m ²	3 ³			
De hoogte is minimaal 2,4. Gemeten vanaf de vloer.	4 ⁴			
Er is een mechanische ventilatie-inrichting met een capaciteit van minimaal: 3,8*10 ⁻³ m ³ /s per m ² vloeroppervlak.	5			
Er is een voorziening voor elektriciteit.	6 lid 1			
Er is een voorziening voor drinkwater.	6 lid 2			
Er is een telefoon aanwezig.	6 lid 3			
Toiletvoorzieningen				
Er zijn tenminste twee toiletgelegenheden aanwezig.	7 lid 1			
De toiletgelegenheden bevinden zich in de onmiddellijke nabijheid van een horecalokaliteit.	7 lid 1			
Elke toiletgelegenheid bevat tenminste één behoorlijke en afsluitbare toiletruimte.	7 lid 2a			
Elke toiletgelegenheid bevat tenminste één behoorlijke voorziening om de handen te wassen met stromend, deugdelijk, drinkwater.	7 lid 2b			
De toiletpotten en urinoirs zijn voorzien van een waterspoeling.	7 lid 3			
De toiletruimten zijn niet rechtstreeks toegankelijk vanuit een horecalokaliteit.				

³ Voor Monumenten kan (bij besluit van de burgemeester) van deze eis worden afgeweken.

⁴ Voor monumenten kan (bij besluit van de burgemeester) van deze eis worden afgeweken.

Voorschriften Drank- en Horecawet/APV				
Voorschrift	Artikel	Voldoet	Voldoet niet	Toelichting
De inrichting heeft een horecaverunning.	3			
Het horecabedrijf wordt uitgeoefend volgens de vergunning.	12 lid 1			
De vergunning of een afschrift ervan is in de inrichting aanwezig.	29 lid 2			
Er vindt geen verkoop van alcohol plaats voor gebruik elders dan ter plaatse.	13 lid 1			
Inrichting wordt niet tevens gebruikt voor kleinhandel, zelfbedieningsgroothandel, openbare verkoping, bedrijfsmatig aanbieden van diensten of verhuren van goederen, bedrijfsmatig opkopen van goederen. (wel toegestaan als ruimte van waaruit dat gebeurt zelfstandige toegang heeft).	14 en 15			
Er zijn geen alcoholautomaten (mogen wel in hotelkamers in een rechtmatig hotel).	16			
Leeftijdsgrenzen zijn duidelijk aangegeven.	20 lid 6			
Het terras levert geen gevaar op voor de omgeving.	2:28a APV			
Het terras levert geen hinder op voor de omgeving.	2:28a APV			
Het terras brengt geen schade toe aan de weg.	2:28a APV			
Kansspelautomaten zonder vergunning.				

Checklist Voorschriften DHW voor winkels

Naam inrichting	
Adres	
PC + Plaats	
Datum Inspectie	
Controleur	

Voorschriften Drank- en Horecawet				
Voorschrift	Artikel	Voldoet	Voldoet niet	Toelichting
Alcoholhoudende drank wordt alleen verkocht in een gesloten verpakking die slechts met kenbare beschadiging kan worden geopend.	17			
Alcoholhoudende drank wordt zodanig geplaatst in een winkel dat duidelijk onderscheid gemaakt kan worden tussen alcoholhoudend en alcoholvrij	18			
Leeftijdsgrenzen zijn duidelijk aangegeven.	20 lid 6			

Checklist Voorschriften DHW voor pompstation, horeca langs autoweg en winkel langs weg

Naam inrichting	
Adres	
PC + Plaats	
Datum Inspectie	
Controleur	

Voorschriften Drank- en Horecawet				
Voorschrift	Artikel	Voldoet	Voldoet niet	Toelichting
alcoholhoudende drank verstrekken op plaatsen waar brandstof aan particulieren wordt verstrekt en in winkels die aan een benzinestation zijn verbonden.	22			
alcoholhoudende drank verstrekken in winkels die verbonden zijn aan een inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend gelegen langs een krachtens de Wegenverkeerswet 1994 als autoweg aangeduide weg.	22			
alcoholhoudende drank verstrekken in ruimten gelegen langs een krachtens de Wegenverkeerswet 1994 als autosnelweg aangeduide weg, tenzij het betreft het verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse in een horeca-lokaliteit of op een in de onmiddellijke nabijheid van een horecalokaliteit gelegen ter-ras, en in die inrichting hoofdzakelijk warme maaltijden voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt	22			

Bijlage 12 Controlelijst tijdelijke gebruiksvergunning

Opsteller		
Namens		
Datum onderzoek		
Gesproken met	Naam	Namens

Evenement	
Straat	
Postcode + Plaatsnaam	
Contactpersoon / vergunninghouder	
Telefoonnummer	

Datum gebruiksvergunning	
Nummer gebruiksvergunning	

Ontvluchting

Vraag	ja	nee	nvt	opmerkingen	actie nodig?
Is de situatie van de inrichting in overeenstemming met de tekeningen behorende bij de tijdelijke gebruiksvergunning?					
Zijn de vereiste vluchtmogelijkheden (deuren) aanwezig?					
Zijn de vereiste bedieningen van de vluchtdeuren aanwezig en zijn deze voor onmiddellijk gebruik te openen? (panieksluitingen/knopcilinders/e.d.)					
Is de vereiste vluchtwegaanduiding aanwezig?					
Is de vluchtwegaanduiding (op afstand) goed zichtbaar?					
Zijn de vluchtroutes vrij van obstakels?					
Zijn de aanwezige					

vraag	ja	nee	nvt	opmerkingen	actie nodig?
Is de vereiste noodverlichting aanwezig?					
Zijn alle op de goedgekeurde tekening weergegeven componenten aanwezig?					
Kan een aanpassing van de noodverlichting en vluchtwegaanduiding achterwege blijven?					
vluchtvoorzieningen voldoende?					

Kleine blusmiddelen

Vraag	ja	nee	nvt	opmerkingen	actie nodig?
Zijn de vereiste draagbare blustoestellen aanwezig?					
Zijn de blusmiddelen voor onmiddellijk gebruik goed bereikbaar?					
Zijn de aanwezige blusmiddelen voldoende?					
Zijn de blusmiddelen voldoende onderhouden? (eenmaal per twee jaar)					

Brandkranen / bereikbaarheid

Vraag	ja	nee	nvt	opmerkingen	actie nodig?
Worden in de nabijheid van het terrein brandkranen en andere bluswaterwinplaatsen voldoende vrijgehouden?					
Is de aanrijroute voor de brandweer op het eigen terrein goed en vrij van obstakels?					

Gebruiksvoorschriften

Vraag	ja	nee	nvt	opmerkingen	actie

					nodig?
Worden stoffering en versiering voldoende vrijgehouden van warmtebronnen (>90 °C)					
Zijn in ruimten >50 pers. maatregelen getroffen ter voorkoming van verschuiving omkrullen van vloerbedekking?					
Worden snoeren over de vloer vastgezet?					
Bevindt eventuele versiering zich >2,5 m vanaf de vloer?					
Is deze versiering onbrandbaar en geeft deze geen druppelvorming?					
Voldoet een eventuele stoelopstelling aan het goedgekeurde stoelenplan, en zijn deze stoelen eventueel onderling gekoppeld?					
Zijn meubelen en voorwerpen voor aankleding of versiering, in ruimten waar het vrije vloeroppervlakte minder dan 0,5 m ² bedraagt, zodanig aangebracht, dat zij niet kunnen verschuiven of omvallen?					

Opmerkingen

Voorschriften opstelling inventaris

1. De inrichting van een ruimte is zodanig dat:

voor elke persoon zonder zitplaats ten minste 0,25 m² vloeroppervlakte beschikbaar is;

voor elke persoon met zitplaats ten minste 0,3 m² vloeroppervlakte beschikbaar is, indien geen inventaris kan verschuiven of omvallen als gevolg van gedrang;

voor elke persoon met zitplaats ten minste 0,5 m² vloeroppervlakte beschikbaar is, indien inventaris kan verschuiven of omvallen als gevolg van gedrang.

Bij de berekening van de per persoon beschikbare vloeroppervlakte wordt uitgegaan van de vloeroppervlakte aan verblijfsruimte na aftrek van de oppervlakte van de inventaris.

In een ruimte met meer dan 100 zitplaatsen zijn de zitplaatsen gekoppeld of aan de vloer bevestigd, zodanig dat deze niet kunnen verschuiven of omvallen als gevolg van gedrang, voor zover die zitplaatsen in meer dan 4 rijen van meer dan 4 stoelen zijn opgesteld.

Bij in rijen opgestelde zitplaatsen is tussen de rijen een vrije ruimte aanwezig met een breedte van ten minste 0,4 m, gemeten tussen de loodlijnen op de elkaar dichtst naderende gedeelten van de rijen.

Indien in een rij als bedoeld in het derde lid tussen de zitplaatsen een tafel is geplaatst, bevindt deze zich niet in de vrije ruimte, bedoeld in dat lid.

Een rij zitplaatsen die slechts aan een einde op een gangpad of uitgang uitkomt, heeft niet meer dan 8 zitplaatsen.

Een rij zitplaatsen die aan beide einden op een gangpad of uitgang uitkomt, heeft ten hoogste:

16 zitplaatsen indien de vrije ruimte, bedoeld in het derde lid, niet groter is dan 0,45 m en de breedte van de vrije doorgang van het gangpad of van de uitgang ten minste 0,6 m is;

32 zitplaatsen indien de vrije ruimte, bedoeld in het derde lid, groter is dan 0,45 m en de breedte van de vrije doorgang van het gangpad of van de uitgang ten minste 0,6 m is;

50 zitplaatsen indien de vrije ruimte, bedoeld in het derde lid, groter is dan 0,45 m en de breedte van de vrije doorgang van het gangpad of van de uitgang ten minste 1,1 m is.

Bijlage 13 Overzicht bouwwerken waarbij brandpreventist wordt ingeschakeld

Afstemming BWT / brandweer

De onderstaande bouwactiviteiten worden tijdens de vergunningprocedure ter beoordeling voorgelegd aan de brandweer. Ook voor toezicht wordt de brandweer bij deze bouwplannen benaderd om inspecties uit te voeren.

Wonen

- Nieuwbouwproject – projectmatig bouwen dan één woning als steekproef ter beoordeling
- Woningen > 500 m² (zgn. megawoning)
- Portiekflat
- Woongebouwen met inpandige gangen
- Woningen niet zelfstandige bewoners (bijzondere woonvorm)
- Woningen niet zelfredzame bewoners (bijzondere woonvorm)
- Bejaardenoorden (verzorgingstehuizen / bejaardenhuizen)

Bijeenkomst

- Theater, schouwburg, bioscoop, aula
- Museum, bibliotheek
- Buurthuis, ontmoetingscentrum, wijkcentrum
- Gebedshuis
- Tentoonstellingsgebouwen
- Kantine, eetzaal
- Café's, discotheek, restaurant
- Stationsgebouwen
- Tijdelijke bouwsels

Cel

- Arrestantencellen
- gevangenissen

Gezondheidszorg

- Verpleegtehuizen
- Klinieken (poli-, psychiatrische)
- Ziekenhuizen
- Gezondheidsdiensten

Industrie

- Fabrieken
- Loods, veem, opslagplaats
- Studio's
- Schuur
- Stal

Kantoor

- kantoorgebouwen

Logies

- Hotel
- Pension / nachtverblijf
- Dagverblijf

Onderwijs

- Onderwijsinstellingen (basisschool, vervolgonderwijs)
- Kinderdagverblijf
- Peuterspeelzaal

Sport

- Sporthal
- Gymzaal
- Zwembad
- Stadion

Winkel

- winkel
- winkelcentrum

Bijlage 14 Sanctiestrategie permanent gebruik

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Is de gebruiker van het bouwwerk nog dezelfde persoon als de houder van de gebruiksvergunning/-melding?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	Melding met gegevens is voldoende.
Is het gebruik van het bouwwerk nog hetzelfde als in de gebruiksvergunning is vastgelegd?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Is het aantal personen nog in overeenstemming met het aantal zoals dit op het oorspronkelijke kennisgevingformulier is vermeld?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Is de situatie van het bouwwerk nog in overeenstemming met de tekeningen behorende bij de gebruiksvergunning?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Zijn de vereiste brand/rookwerende wanden zoals op de tekeningen zijn weergegeven, nog in orde?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn de vereiste brand/rookwerende deuren in de betreffende scheidingen nog in orde? (glas/sponningen/brandkleppen/e.d)	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Is de vereiste zelfsluitendheid van brand/rookwerende deuren nog in orde?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Blijven brand/rookwerende deuren gesloten? (m.u.v. het passeren van personen)	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	Het euvel moet indien mogelijk direct verholpen worden. De gestelde termijn is voor de hercontrole.
Zijn de vereiste brandwerende plafonds nog in orde?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Zijn de brand- en rookwerende voorzieningen nog steeds voldoende?	Constateringbrief	4 weken	Voor aankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
---	-------------------	---------	-------------------	---------	---------------------	---------	--

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Zijn de vereiste vluchtmogelijkheden (deuren) nog aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn de vluchtdeuren (nooduitgangen) zonder losse voorwerpen voor onmiddellijk gebruik over de volle breedte te openen?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn de aanwezige vluchtvoorzieningen nog steeds voldoende?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Worden de vluchtroutes voldoende vrij gehouden van obstakels en voldoende stroef gehouden?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	1 weken	Last onder dwangsom	6 weken	Het euvel moet indien mogelijk direct verholpen worden. De gestelde termijn is voor de hercontrole.

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Zijn de vereiste brandslanghaspels nog aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn de vereiste draagbare blustoestellen nog aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn de ingebouwde blusmiddelen op de buitenzijde van de kast voorzien van de vereiste aanduidingen?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn de blusmiddelen voor onmiddellijk gebruik goed bereikbaar?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	Het euvel moet indien mogelijk direct verholpen worden. De gestelde termijn is voor de hercontrole.
Zijn de aanwezige blusmiddelen voldoende?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Is de vereiste droge blusleiding nog aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Verkeerd de droge blusleiding nog in goede staat?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Wordt de droge blusleiding beproefd conform productcertificaat (Testrapport met goedkeuring aanwezig ?)	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt onderhoud aan de droge blusleiding(en) plaats conform productcertificaat	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
uitgebreide test aan de droge blusleiding(en) plaats conform productcertificaat	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Zijn de brandkranen en secundaire bluswatervoorzieningen steeds optimaal bereikbaar?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	Het euvel moet indien mogelijk direct verholpen worden. De gestelde termijn is voor de hercontrole.
Is de aanrijroute voor de brandweer op het eigen terrein goed en vrij van obstakels?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	Het euvel moet indien mogelijk direct verholpen worden. De gestelde termijn is voor de hercontrole.
Vindt aan de bluswatervoorzieningen op het eigen terrein het vereiste periodiek onderhoud plaats?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Is de vereiste sprinklerinstallatie nog aanwezig?	Constateringbrief	12 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	Het is mogelijk dat we tussenmaatregelen eisen.
Is de sprinklerinstallatie gecertificeerd ?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Is het certificaat van de sprinklerinstallatie gecontinueerd conform productcertificaat ?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Is de vereiste brandmeldinstallatie nog aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Is de brandmeldinstallatie gecertificeerd ?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Wordt het certificaat van de brandmeldinstallatie gecontinueerd conform productcertificaat?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Is de vereiste ontruimingsalarminstallatie nog aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn alle op de goedgekeurde tekening weergegeven componenten nog aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Verkeert de ontruimingsalarminstallatie nog in goede staat?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Kan een aanvullende installatie-test achterwege blijven?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Kan een aanpassing van de ontruimingsalarminstallatie achterwege blijven?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Is de vereiste nood- en transparantverlichtingsinstallatie nog aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn alle op de goedgekeurde tekening weergegeven componenten nog aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt het vereiste onderhoud aan de installatie plaats conform productcertificaat ?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn de transparanten goed zichtbaar?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Voldoen de transparanten aan de eisen?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Kan een aanpassing van de nood- en transparantverlichtingsinstallatie achterwege blijven?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Verkeert de nood- en transparantverlichtingsinstallatie nog in goede staat?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Kan een aanvullende installatietest achterwege blijven?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Is de overdrukinstallatie nog aanwezig zoals op de goedgekeurde tekeningen is weergegeven?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Is de overdrukinstallatie gecertificeerd ?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Wordt het certificaat van de overdrukinstallatie gecontinueerd conform productcertificaat?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt ten minste eenmaal per maand een controle plaats t.a.v. de overdrukinstallatie?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt het vereiste onderhoud aan de overdrukinstallatie plaats conform productcertificaat?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Is de RWA-installatie nog aanwezig zoals op de goedgekeurde tekeningen is weergegeven?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Is de RWA-installatie gecertificeerd ?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Wordt het certificaat van de RWA-installatie gecontinueerd conform productcertificaat?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt ten minste eenmaal per maand een controle plaats t.a.v. de RWA-installatie?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt het vereiste onderhoud aan de RWA- installatie plaats conform productcertificaat?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Is de brandweerlift nog aanwezig zoals op de goedgekeurde tekeningen is weergegeven?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Voldoet de brandweerlift nog aan de gestelde eisen?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Kan een aanvullende installatie-test achterwege blijven?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Kan een aanpassing van de liftinstallatie achterwege blijven?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Wordt eenmaal per maand de brandweerlift(en) gecontroleerd op de goede werking ?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt het vereiste onderhoud aan de brandweerlift plaats conform productcertificaat ?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Is de elektrische installatie zodanig uitgevoerd dat deze geen gevaar voor het ontstaan van brand kan opleveren?	Constateringbrief	4 weken	Voor aankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Worden stooktoestellen voldoende vrijgehouden van brandbare goederen?	Constateringbrief	4 weken	Voor aankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	Het euvel moet indien mogelijk direct verholpen worden. De gestelde termijn is voor de hercontrole.
Is de stookruimte vrij van brandbare opslag?	Constateringbrief	4 weken	Voor aankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	Het euvel moet indien mogelijk direct verholpen worden. De gestelde termijn is voor de hercontrole.
Zijn alle vereiste ventilatie-openingen vrij? (niet afgesloten)	Constateringbrief	4 weken	Voor aankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	Het euvel moet indien mogelijk direct verholpen worden. De gestelde termijn is voor de hercontrole.
Wordt de verwarmingsinstallatie zodanig gebruikt dat dit geen gevaar oplevert voor het ontstaan van brand?	Constateringbrief	4 weken	Voor aankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Worden verbrandingsgassen volgens de daartoe geldende voorschriften afgevoerd?	Constateringbrief	4 weken	Voor aankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Worden de rookkanalen regelmatig doeltreffend en op	Constateringbrief	4 weken	Voor aankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

de juiste wijze gereinigd?							
Is, indien dit noodzakelijk is, het rookkanaal voor zien van een vonkenvanger?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Is het certificaat van de brandmeldinstallatie gecontinueerd?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Wordt de ontruimingsalarminstallatie beheerd, gecontroleerd en onderhouden conform NEN 2654-2?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Is het certificaat van de sprinklerinstallatie gecontinueerd?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt conform productcertificaat een controle plaats t.a.v. eventuele pomp(en)?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt conform productcertificaat onderhoud plaats t.a.v. eventuele pomp(en)?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt onderhoud t.a.v. de blusmiddelen plaats conform productcertificaat?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Worden stoffering en versiering voldoende vrijgehouden van warmtebronnen (>90 °C)	Constateringbrief	Direct	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn in ruimten >50 pers. maatregelen getroffen ter voorkoming van	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

verschuiving omkrullen van vloerbedekking?							
Bevindt eventuele versiering zich >2,5 m vanaf de vloer?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	Het euvel moet mogelijk direct ver worden. De ge termijn is voor hercontrole.
Is deze versiering moeilijk brandbaar treedt er geen druppelvorming op?	Constateringbrief	Direct	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	6 weken	m.n bij kerst
Zijn eventuele ballonnen gevuld met onbrandbaar gas?	Constateringbrief	Direct	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	6 weken	m.n. bij kerst
Voldoen de hangende textielproducten in vluchtwegen en ruimten >50 pers. aan de daarvoor geldende eisen?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Zijn treden voldoende verlicht?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Is voldoende oriëntatieverlichting aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn er losse verwarmingstoestellen (gevaarlijk) aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Is de opstelling van een kooktoestel voldoende veilig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn eventuele kaarsen in stabiele en in niet ontvlambare standaards vastgezet?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Voldoet een eventuele stoelopstelling aan het goedgekeurde stoelenplan?	Constateringbrief	Direct	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	6 weken	Tenzij opstelling veilig is
Zijn meubelen en voorwerpen voor aankleding of versiering, in ruimten waar het vrije vloeroppervlakte minder dan 0,5 m ² bedraagt, zodanig aangebracht, dat zij niet kunnen verschuiven of omvallen?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Zijn afvalcontainers binnen het bouwwerk van moeilijk brandbaar materiaal?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt er alleen buitenopslag plaats tegen gevels welke over een WBDBO van minimaal 60 min. bezitten?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Is voor het gebouw een goedgekeurd ontruimingsplan aanwezig?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	
Vindt regelmatig oefening van het ontruimingsplan plaats?	Constateringbrief	4 weken	Vooraankondiging	4 weken	Last onder dwangsom	6 weken	

Bijlage 15 Sanctiestrategie tijdelijk gebruik

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3
Is de situatie van de inrichting in overeenstemming met de tekeningen behorende bij de tijdelijke gebruiksvergunning?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last on
Zijn de vereiste vluchtmogelijkheden (deuren) aanwezig?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last on
Zijn de vereiste bedieningen van de vluchtdeuren aanwezig en zijn deze voor onmiddellijk gebruik te openen? (panieksluitingen/knopcilinders/e.d.)	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last on
Is de vereiste vluchtwegaanduiding aanwezig?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last on
Is de vluchtwegaanduiding (op afstand) goed zichtbaar?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last on
Zijn de vluchtroutes vrij van obstakels?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last on
Zijn de aanwezige vluchtvoorzieningen voldoende?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last on
Is de vereiste noodverlichting aanwezig?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last on
Zijn alle op de goedgekeurde tekening weergegeven componenten aanwezig?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last on
Kan een aanpassing van de noodverlichting en vluchtwegaanduiding achterwege blijven?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last on
Zijn de vereiste draagbare blustoestellen aanwezig?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last on

Overtreding	Stap 1	Termijn	Stap 2	Termijn	Stap 3	Termijn	Toelichting
Zijn de blusmiddelen voor onmiddellijk gebruik goed bereikbaar?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het begin van de activiteit.
Zijn de aanwezige blusmiddelen voldoende?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het begin van de activiteit.
Zijn de blusmiddelen voldoende onderhouden? (eenmaal per twee jaar)	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het begin van de activiteit.
Worden in de nabijheid van het terrein brandkranen en andere bluswaterwinplaatsen voldoende vrijgehouden?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het begin van de activiteit.
Is de aanrijroute voor de brandweer op het eigen terrein goed en vrij van obstakels?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het begin van de activiteit.
Worden stoffering en versiering voldoende vrijgehouden van warmtebronnen (>90 °C)	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het begin van de activiteit.
Zijn in ruimten >50 pers. maatregelen getroffen ter voorkoming van verschuiving omkrullen van vloerbedekking?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het begin van de activiteit.
Worden snoeren over de vloer vastgezet?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het

							begin van de activiteit.
Bevindt eventuele versiering zich >2,5 m vanaf de vloer?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het begin van de activiteit.
Is deze versiering onbrandbaar en geeft deze geen druppelvorming?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het begin van de activiteit.
Voldoet een eventuele stoelopstelling aan het goedgekeurde stoelenplan, en zijn deze stoelen eventueel onderling gekoppeld?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het begin van de activiteit.
Zijn meubelen en voorwerpen voor aankleding of versiering, in ruimten waar het vrije vloeroppervlakte minder dan 0,5 m ² bedraagt, zodanig aangebracht, dat zij niet kunnen verschuiven of omvallen?	Mondeling verzoek	0	Vooraankondiging	0	Last onder dwangsom	0	De te stellen termijn is afhankelijk van de tijd die rest tot het begin van de activiteit.

Bijlage 16 Sanctiestrategie Milieu

Doel

Dit protocol biedt toezichhouders een leidraad bij het bepalen van de hoogte van een dwangsom en het maximum te verbeuren bedrag. Dit protocol is niet uitputtend bedoeld maar bevat enkel voorbeelden. In het besluit dient altijd een deugdelijke motivering over de hoogte van de gekozen bedragen opgenomen te worden.

	Vergunning overtreding	Sanctiestrate gie (procedure)	Sanctie	Hoogte dwangsom	Termijn
BODEM	Keuring tank niet (op tijd) uitgevoerd	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.w. max. 10X	4 weken
	Geen vloeistofdichte vloer aanwezig of niet bestand tegen chemische inwerking van stof	Regulier	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10X (evt. bedrag per m ²)	1-3 maanden
	Geen (lek)bak aanwezig of niet bestand tegen chemische inwerking van stof	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.w. max. 10X	4 weken
	Vloer niet gekeurd	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.w. max. 10X	4 weken
	Stoffen in bodem brengen vervuilend en spoed vereist	Direct besluit	PV + Bestuursdwang	NVT	1 week
	Vloer aangelegd door een niet erkende instelling	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.w. max. 10X	4 weken
	Keuring vloer door een niet erkende instelling	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.w. max. 10X	4 weken
	Geen hemelwater bescherming of gecontroleerde afvoer aanwezig	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.w.. max. 10 X	1-3 maanden
	Lekbak onvoldoende gedimensioneerd in relatie op opslag	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.w.. max. 10 X	4 weken
	Stoffen in bodem brengen niet of nauwelijks vervuilend, niet spoedeisend	Regulier	Zelf laten verwijderen + Dwangsom	€ 350 p.w. max 10 x	1-3 maanden
	Lekke leidingen veroorzaken bodemvervuiling, spoedeisend	Direct besluit	PV+ Bestuursdwang	NVT	1 week
	Geen vloeistofdichte vloer rondom afleverzuil	Regulier	Dwangsom	€ 1000 p.w. max. 10 x	4 weken
	Geen certificaat vloer	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.w. max. 10 x	1 maand
	Vaatwerk / Accu's niet in lekbakken	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.o. max 10 x	4 weken

	Vergunning overtreding	Sanctiestrate gie (procedure)	Sanctie	Hoogte dwangsom	Termijn
	Tank niet tegen aanrijden beschermd	Regulier	Dwangsom	€1000 p.w. max 10 x	1 maand
	Ondergrondse tank niet gesaneerd	regulier	Dwangsom	€ 2500 p.w. max 10 x	1-3 maanden
	Tank niet boven lekbak	Regulier	Dwangsom	€ 700 p.w. max 10 x	4 weken
	Opslag vaste mest niet op mestdichte plaat	Regulier	Dwangsom	€ 500 p.w. max 10 x	4 weken
	Water/sludge controle niet uitgevoerd	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.o. max. 10 x	4 weken
	PGS 30 overtreden	Regulier	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 x	1 maand
	Geen Grondwatermonitoring	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.w. max. 10 x	4 weken
	Maatwerkvoorschrift niet naleven	Regulier	Dwangsom	€2500 p.w. max. 10 x	Situationeel
	Verkennd bodemonderzoek niet uitgevoerd	Regulier	Dwangsom	€1000 p.w. max. 10 x	1 maand
	Nul- en eindsituatie niet uitgevoerd	Regulier	Dwangsom	€ 1000 p.w. max. 10 x	1 maand
	Onvoldoende toezicht en instructies	Twee stappen	Dwangsom	€1750 p.w. max. 10 x	1 week
	Het niet of onvoldoende uitvoeren van beheermaatregelen in de bedrijfsvoering	Twee stappen	PV +Dwangsom (evt. Bestuurs- Dwang)	€1750 p.w. max. 10 x	1 week
	Financiële zekerheid	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.w. max. 10 x	1 maand
	nieuw geval van bodemonverontreiniging ikv zorgplicht Wbb niet gemeld/gesaneerd	Regulier	Dwangsom	€ 350 p.w. max. 10 x	1 maand
LUCHT	Overschrijding emissie eisen	1,5 stap	Dwangsom	€ 2500 p.d. max. €50.000	2 weken
	Metingen niet correct Uitgevoerd	1,5 stap	Dwangsom	€ 250 p.d. max. 10 X	1 maand
	Gasafvoer niet conform BEES	Regulier	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 X	1 maand
	Schoorsteen niet op hoogte	Regulier	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 X	1-3 maanden
	Onderzoek emissiebepalingen niet uitgevoerd	1,5 stap	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 X	1-3 maanden
	Voorschriften stankhinder niet naleven / geuroverlast veroorzaken	1,5 stap	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 X	2-6 weken

	Vergunning overtreding	Sanctiestrate gie (procedure)	Sanctie	Hoogte dwangsom	Termijn
	Stofoverlast Veroorzaken (oa door ontbreken stoffilter)	1,5 stap	Dwangsom	€ 500 p.o. max. €25000	2-6 weken
	Ontbreken filter installatie	Regulier	Dwangsom	€1750 p.w. max. 10 X €17500	1-3 maanden
	Ontbreken dampretour stage II	Regulier	Dwangsom	€ 1000 p.w. max 10 x	2 maanden
	Ontbreken ontgeuringsinstallatie	Regulier	Dwangsom	€ 1000 p.w. max 10 x	2 maanden
	Maatwerkvoorschrift	1,5 stap	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 x	Situationeel
	Ontbreken CFK logboek (indien bevoegd)	Regulier	Dwangsom	€ 250 p.w. max 10 x	1 maand
WATER	Lozen afvalwater zonder of i.s.m. vergunning	Situationeel	PV Bestuurs- dwang	NVT	Situationeel
	Olie/water/ vetscheider niet (tijdig) legen	Twee stappen	Dwangsom	€ 500 p.w. max. 10 X	1 maand
	Niet meten of niet aanleveren van de analyses	Twee stappen	Dwangsom	€ 500 p.o. max. € 50.000	1 maand
	Monstervoorziening niet aanwezig	Twee stappen	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 X	1 maand
	Overschrijding eisen emissie (parameter afhankelijk)	Twee stappen	Dwangsom	€ 500 p.o. max. € 50.000	1 maand
	Overschrijding metaalgehalte per metaal: Tot 25 mg/liter afvalwater >25-50 >50-100 >100-200 >200	Twee stappen	Dwangsom	€ 750 € 1500 € 2000 € 2500 € 3000 p.o max. 10 X	Situationeel
	Overtreding administratief voorschrift	Regulier	Dwangsom	€ 250 p.d. max. 10 X	2-6 weken
	Niet melden calamiteiten/ongewone voorvallen	Regulier	Dwangsom	€ 2500 p.o. max. 10 X	1 dag na plaatsvinden calamiteit/ongeval
	Geen melding Bbk en Lozingenbesluit vaste objecten	Twee stappen	Dwangsom	€ 1000 p.d. max. 10 X	1 week na start werkzaamheden
	Overtreding maatwerkvoorschrift	Regulier	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 x	Situationeel
	4 Lotv	Regulier	Dwangsom	€250 p.w. max. 10 X	1 maand
	5 lid 1 Lotv	Regulier	Dwangsom	€500 p.w. max. 10 X	1 maand

	Vergunning overtreding	Sanctiestrate gie (procedure)	Sanctie	Hoogte dwangsom	Termijn
	12 Lotv	Regulier	Dwangsom	€250-500 p.w. max. 10 X	1 maand
GELUID EN TRILLING	Overschrijding Geluidsniveau (incidenteel)	1,5 stap	Dwangsom	€ 500 p.o. max. 10 x	1-6 week
	Overschrijding Geluidsniveau (structureel)	1,5 stap	Dwangsom	€1000 p.d. max. 10 X	1-6 week
	Overlast, in werking buiten vergunde uren	1,5 stap	Dwangsom	€ 1000 p.o. max. 10 X	1 dag
	Niet meten	1,5 stap	Dwangsom	€ 150 p.d. max. 10 X	1 maand
	Voorzieningen Niet aangebracht	1,5 stap	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 X	1-3 maanden
	Voorschriften m.b.t. gedrag niet naleven	1,5 stap	Dwangsom	€ 500 p.o. max. 10 X	1 dag
	Niet voldoen Aan voorschriften m.b.t. trilling	1,5 stap	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 X	1-3 maanden
	Maatwerkvoorschrift	2 stappen	Dwangsom	€1750 p.w. max. 10 x	situationeel
AFVAL	Opslag niet overeenkomstig voorschriften	Regulier	Dwangsom	€ 500 p.o. max. 10 X	1-3 maanden
	BA niet regelmatig afvoeren	Regulier	Dwangsom	€ 500 p.o. max. 10 X	1-3 maanden
	GA afval niet correct afvoeren	2 stappen	Dwangsom	€ 1000 p.o. max. € 50.000	1 maand
	Niet registreren verwijdering GA	2 stappen	Dwangsom	€ 1750 p.o. max. 10 X	1 maand
	Niet vergunde opslag BA	Regulier	Dwangsom	€1750 p.w. max. 10 X	1 maand
	Niet vergunde opslag GA	1,5 stap	Sluiting / Dwangsom	€ 5000 p.w. max. 10 X	2 weken
	Verbranden afval	1,5 stap (mondelinge zienswijze)	Pv/dwangsom	€ 500 – 2500 p.o. max. 10 X	Geen
	Niet scheiden	Situationeel	Dwangsom	€ 1000 p.o.	1 maand
	Zwerfafval	Regulier	Dwangsom	€ 250 p.o.	1-6 weken
	Maatwerkvoorschrift	2 stappen	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 x	Situationeel
(EXTERNE) VEILIG- HEID	Opslag gev. stoffen niet Conform voorschriften	Regulier	Dwangsom	€ 1750 p.w. max 10 x	1 maand
	Bordjes (roken en vuur verboden) ontbreken	Regulier	Dwangsom	€ 100 p.d. per overtreding max. 10 x	2 weken

	Vergunning overtreding	Sanctiestrate gie (procedure)	Sanctie	Hoogte dwangsom	Termijn
	Maatwerkvoorschrift	Regulier	Dwangsom	€ 1750 p.w. max. 10 x	Situationeel
ALGEMEEN	Onveilige opstelling gasflessen	Regulier	Dwangsom	€ 50 per fles p.d. max. 10 x	4 week
	Keuringstermijn gasfles verlopen	Regulier	Dwangsom	€ 100 p.fles. p.w. max 10 x	4 week
	Niet melden van calamiteiten/ meldingen ongewone voorvallen (H17 Wm)	Regulier	Dwangsom/pv	€ 2500 p.o. max 10 x	Situationeel
	Niet indienen of tijdig indienen van rapporten (geluids-, mjb en dergelijke)	Regulier	Dwangsom	€ 500 p.d max. € 12500	1 week
	Wijzigingen t.a.v. vergunning niet gemeld	Regulier	Dwangsom	€ 250 p.d. max. € 1250	1 maand
	Inrichting niet schoon	Regulier	Dwangsom	€ 500 p.w. max 10 x	1 week tot max. 1 maand
	Losplaats onvoldoende gemarkeerd	Regulier	Dwangsom	€ 250 p.k. max. 10x	1 maand
	Verbranden afval binnen de inrichting	1,5 stap (mondelinge zienswijze)	Pv/dwangsom	€ 500 – 2500 p.o. max. 10 X	Geen
	Niet voldoen aan onderhoud/controle stookinstallatie	Regulier	Dwangsom	€ 250 p.w. max. 10x	1 maand
	Geen doeltreffende maatregelen tegen ongedierte	Regulier	Dwangsom	€250 p.o. max 10 x	1 week
	Afleveren vuurwerk aan personen jonger dan 16 jr.	Direct	Dwangsom	€ 500 p.o. max 10 x	1 dag
	In werking zonder vergunning, geen aanvraag maar geen opzet	Situationeel	Dwangsom (aangeven aanvraag doen)	€ 1.000 p.d. max. € 50.000	2 maanden
	In werking zonder vergunning, geen aanvraag en ook geen aanvraag wil doen	Regulier	Sluiting of reparatoir optreden OM	NVT	Situationeel
	Mestbassin niet overeenkomstig de bouwtechnische richtlijnen	Regulier	Dwangsom	€ 2500 p.w. max 10 x	1-3 maanden
	In werking zonder vergunning met aanvraag nog niet van kracht	Situationeel	Situationeel	NVT	Situationeel

	Vergunning overtreding	Sanctiestrate gie (procedure)	Sanctie	Hoogte dwangsom	Termijn
	Onveilige opstelling gasflessen		Dwangsom	€50 per fles p.d. max. 10 x	1 week
	Energiebesparing		Dwangsom	€1750 p.w. max. 10 x	1-3 maanden
	Cumulatie van meerdere overtredingen in aantal van 4-6		Dwangsom	€ 10.000 p.w. max. 10x	nvt

Afkortingen	betekenissen
BA	Bedrijfsafval
GA	Gevaarlijk afval
Lotv	Lozingenbesluit open teelt en veehouderij
p.d	per dag (niet per werkdag)
p.o.	per overschrijding / per overtreding
p.w.	per week
p.m.	Per maand
Wm / Activbesl	Wet milieubeheer / Activiteitenbesluit

Bijlage 17 Draaiboek bestuursdwang

Stappenplan

1. De (dreigende) overtreding wordt geconstateerd.

Actie: Dossier aanmaken. Zaak wordt ingevoerd in Squit. De toezichthouder stelt een rapportage op, met omschrijving van de constatering en foto's.

2. Is legalisatie mogelijk? (Vraagstelling afhankelijk van de ernst en de aard van de overtreding)

Zo niet: is er sprake van een bijzondere situatie?

Zo niet: keuze maken welk handhavingmiddel zal worden ingezet.

En: welk traject zal worden gevolgd (paragraaf 2.6 en verder)

3. Stel: bestuursdwang als handhavingmiddel gekozen (uitgegaan wordt van Variant 1: de drietrapsraket).

Actie: Verzending ambtelijke voorwaarschuwing aan overtreder.

Van een evt. mondelinge reactie dient een (kort) verslag te worden gemaakt.

4. Na een in de ambtelijke voorwaarschuwing gestelde termijn moet worden gecontroleerd of de overtreding is beëindigd. Indien overtreding niet is beëindigd:

Actie: Toezichthouder verzoeken inspectie uit te voeren

Actie: Uitvoeren inspectie, maken foto's en opstellen rapportage.

5. Rechtvaardigt de aard en ernst van de overtreding een vooraankondiging? Zo ja:

Actie: Verzending vooraankondiging. In de brief wordt de overtreder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen. Van mondeling ingediende zienswijzen wordt een verslag gemaakt.

6. Na een in de vooraankondiging gestelde termijn moet worden gecontroleerd of de overtreding is beëindigd.

Actie: Toezichthouder verzoeken inspectie uit te voeren

Actie: Uitvoeren inspectie, maken foto's en opstellen rapportage.

7. Indien overtreding niet is beëindigd:

Actie: opstellen besluit tot toepassing bestuursdwang aan overtreder en/of degene die in staat is de overtreding te beëindigen en collegevoorstel. NB: Informeer derdebelanghebbenden (eigenaar bijv).

8. Na de in de beschikking gestelde termijn moet worden gecontroleerd of de overtreding is beëindigd.

Actie: Uitvoeren inspectie, maken foto's, opstellen rapportage.

Actie: Als niet aan de last is voldaan, toepassen bestuursdwang voorbereiden:

- Overtreder meedelen dat en wanneer toepassen bestuursdwang plaats zal vinden;
- Informeer en betrek tijdig uitvoeringsinstanties (bijv. brandweer, politie, aannemer);
- Bij het meenemen van goederen/dieren: regel vervoer, opslagen, verzekering e.d.
- Bij het binnentreden van woningen dient een machtiging aanwezig te zijn en moet verslag worden opgemaakt.
- Indien terreinen van derden moeten worden betreden, dan dit uiterlijk 48 uur van tevoren aan deze derden aankondigen.
- Moet de officier van justitie worden ingelicht?
- Moet een persbericht worden opgemaakt?
- Registratie uren ambtelijke voorbereiding.

9. Is binnen 6 weken na de bekendmaking van de sanctiebeschikking bezwaar aangetekend? Zo ja, wacht – indien de situatie het toelaat – met de uitvoering van de bestuursdwang tot er op het bezwaarschrift is beslist. Hetzelfde geldt voor het geval er een voorlopige voorziening bij de rechter is aangevraagd.

10. Voer sanctie uit.

11. Draag zorg voor schriftelijke vastlegging actie en eventueel meegenomen goederen

Actie: Rapport opstellen en draag aanvullend zorg voor foto/videovastlegging van de situatie voor, tijdens en na de uitvoering. De meegenomen goederen vervolgens opslaan en bewaren.

12. Worden de kosten van bestuursdwang bij de overtreder in rekening gebracht? Zo ja:

Actie: Opstellen vooraankondiging met concept kostenbeschikking (artikel 5:26 lid 6 Awb). Na zienswijzen kan definitief besluit genomen worden. Bij vooraankondiging wordt een inningopdracht gemaakt voor team financiën. Kopie van correspondentie gaat naar hen toe.

Actie: Indien er goederen zijn meegenomen dan in de beschikking aangeven waar de goederen zijn opgeslagen en dat ze tegen betaling van de kosten van de bestuursdwang zijn af te halen (retentierecht).

Actie: voor team Financiën wordt een inningopdracht aangemaakt, met een kopie van de kostenbeschikking.

Wordt niet op tijd betaald (bewaking termijn door behandelend ambtenaar) dan een aanmaning versturen.

13. Als na de aanmaning niet wordt betaald, dan of vergaan tot invordering

Actie: Opstellen en ten uitvoer leggen van het dwangbevel;

14. De opgeslagen goederen die niet worden opgehaald, kunnen worden verkocht of vernietigd. De termijn is twee weken tot drie maanden, behalve waar het gaat om bederfelijke waar of gevaarlijke stoffen (kortere termijn).

Bijlage 18 Protocol Invordering dwangsom

Protocol invorderen dwangsom

1 Inleiding

Sinds 2009 geldt voor het innen van een verbeurde dwangsom het bestuursrecht in plaats van het privaatrecht. Dat betekent een wijziging van de werkwijze. Deze nota geeft een omschrijving van het wettelijk kader en het proces na oplegging van een last onder dwangsom.

2. Wettelijk kader

- 5:33 Awb bepaalt dat de verbeurde dwangsom moet worden betaald binnen zes weken nadat zij van rechtswege is verbeurd.
 - 4:97 Awb bepaalt dat een schuldenaar in verzuim is indien hij niet binnen de voorgeschreven termijn betaald (zes weken ingevolge 5:33).
 - In 4:98 Awb is opgenomen dat zodra een schuldenaar in verzuim is, hij wettelijke rente verschuldigd is. Bedragen van minder dan 20 euro aan wettelijke rente hoeven niet betaald te worden. Bij uitstel van betaling en schorsing is nog steeds wettelijke rente verschuldigd tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald (4:101 Awb).
 - 4:99 Awb bepaalt dat het bedrag van verschuldigde wettelijke rente bij beschikking moet worden vastgesteld.
- 5:37, eerste lid Awb bepaalt dat niet eerder kan worden aangemaand dan **nadat een beschikking omtrent de invordering is gegeven**. (in de andere leden van dit artikel is geregeld dat een belanghebbende een aanvraag om een invorderingsbeschikking kan indienen);
 - Artikel 5:37 is daarmee een lex specialis ten opzichte van artikel 4:112 lid 1 Awb. Daarin is bepaald dat eerst kan worden aangemaand als de schuldenaar in verzuim is (zes weken na het verbeuren van de dwangsom). De aanmaningstermijn is twee weken vanaf de dag na die waarop de aanmaning is verzonden. Daarin moet tevens worden vermeld dat bij het uitblijven van betaling deze kan worden afgedwongen door, op kosten van de schuldenaar uit te voeren, invorderingsmaatregelen.
 - 4:112 lid 3 Awb bepaalt dat voor de aanmaningskosten mag worden gerekend: een bedrag van 6 euro voor schulden tot 454,- euro en 14 euro voor bedragen van 454 en hoger.
- 5:35 Awb bepaalt dat de bevoegdheid tot invordering verjaart door verloop van één jaar na de dag waarop zij is verbeurd.
 - Artikel 5:35 wijkt daarmee voor de dwangsommen expliciet af van artikel 4:104 Awb. Daarin staat dat verjaring plaatsvindt vijf jaar na de voorgeschreven betalingstermijn is verstreken.
 - 4:105 Awb bepaalt dat de verjaring kan worden gestuit door een daad van rechtsvervolgning overeenkomstig 3:316, eerste lid Burgerlijk Wetboek (BW). In het tweede lid van dit artikel wordt bepaald dat erkenning de verjaring stuit tegen hem die erkent (schriftelijk laten erkennen van de schuld indien mogelijk)
 - 4:106 Awb bepaalt dat stuiting ook kan geschieden door een aanmaning (4.4.4.1.1 Awb), een beschikking tot verrekening, een dwangbevel of een daad van tenuitvoerlegging van een dwangbevel.
 - 4:110 Awb bepaalt dat de door stuiting een nieuwe verjaringstermijn gaat lopen die gelijk is aan de oorspronkelijke (één jaar 5:35 Awb) met aanvang van de volgende dag.
- 5:38 Awb als de last onder dwangsom wordt ingetrokken of vernietigd vervalt de invorderingsbeschikking.
 - 4:102 Awb bepaalt dat als is betaald uit hoofde van een beschikking die in bezwaar of beroep is vernietigd of gewijzigd, het bestuursorgaan over de termijn tussen betaling en terugbetaling de wettelijke rente verschuldigd is. Dit geldt ook indien het bestuursorgaan de beschikking tot betaling met terugwerkende kracht wijzigt of intrekt.

Het besluit tot invordering is voor bezwaar en beroep vatbaar.

- 5:39 Awb bevat een 'coördinatieregeling' dan wel samenloopregeling voor bezwaar- en beroep tegen de last onder dwangsom en de invorderingsbeschikking.
 - 4:125 Awb bevat een 'coördinatieregeling' dan wel een samenloopregeling voor bezwaar- en beroep tegen de invorderingsbeschikking en bijkomende beschikkingen (bijv. verrekening, uitstel, vaststelling rente, kwijtschelding).

3. Invorderingsproces

3.1 het ontstaan van de betalingsverplichting

In het gemeentelijk beleid is het vaak zo dat wij een dwangsom opleggen per dag dat geconstateerd wordt dat de overtreding voortduurt. Veelal worden 25 tijdseenheden aangehouden. Nadat de last onder dwangsom is opgelegd houdt de **juridisch medewerker** de begunstigingstermijn bij. Als die is verlopen wordt aan de toezichthouders gevraagd om een inspectie uit te voeren. De controlefrequentie bij het onderdeel bouwen bedraagt in beginsel (op grond van beleid):

- eerste vier weken: een keer per week;
- week vijf tot en met acht: twee keer per week;
- daarna: drie keer per week.

Als het aantal tijdseenheden minder bedraagt, kan de frequentie daarop worden aangepast.

Van iedere inspectie wordt een verslag opgesteld en worden foto's gemaakt. De betalingsverplichting ontstaat als niet of niet tijdig aan de last wordt voldaan. Een dwangsom verbeurt op grond van 5:33 Awb van rechtswege. Dat betekent dat er geen extra handeling hoeft te worden verricht. Het constateren dat niet aan de last is voldaan, doet de betalingsverplichting ontstaan.

3.2 Betalingstermijn, verzuim en verjaring

Artikel 5:33 regelt naast de van rechtswege verbeuring, ook de betalingstermijn. Dat is zes weken nadat de dwangsom is verbeurd. Als niet binnen die termijn wordt betaald, is de overtreder in verzuim.

Het is niet nodig om de overtreder mee te delen dat de dwangsom is verbeurd. Na de eerste constatering van niet nakoming van de last, dus het ontstaan van de eerste verbeurde dwangsom, wordt er een brief gestuurd. Daarin staat dat:

- de dwangsom is verbeurd;
- de betalingstermijn zes weken bedraagt, te rekenen vanaf datum verbeuring dwangsom;
- er meer inspecties zullen worden uitgevoerd;
- frequentie inspecties;
- hoe betaald kan worden;
- gevolgen niet betaling.

De verbeuringbrief wordt per week keer verstuurd. In de eerste brief geven we tevens aan wat de controlefrequentie zal zijn. Een kopie van die brief gaat naar financiën. Zij sturen een acceptgiro.

Van belang is dat op grond van artikel 5:35 de bevoegdheid tot invordering van een verbeurde dwangsom verjaart door verloop van een jaar na de dag waarop zij is **verbeurd**. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf over verjaring.

3.3 Invordering

Als de verbeurde dwangsommen niet zijn betaald binnen de wettelijke termijn, moet een invorderingsbeschikking worden genomen. Binnen Tynaarlo kiezen we ervoor om eerst een vooraankondiging te verzenden. De overtreder heeft twee weken de tijd om tegen het voornemen een zienswijze in te dienen (of om alsnog te betalen).

Het moment waarop tot invordering wordt ingegaan is, als de betalingstermijn van de laatst verbeurde dwangsom is verlopen. Dat kan de 25^e dwangsom zijn, maar ook de tweede, als bijvoorbeeld alsnog aan de last wordt voldaan. Er kan ook gekozen worden om gefaseerd in te vorderen.

NB als door omstandigheden de verjaring dreigt in te treden voordat de betalingstermijn van de laatste dwangsom is verlopen, dan vindt invordering eerder plaats.

Er moet afschrift van de brieven naar team financiën worden verzonden, zodat zij een acceptgiro kunnen versturen.

3.4 Verjaring

Op grond van artikel 5:35 verjaart de bevoegdheid tot invordering van een verbeurde dwangsom door verloop van een jaar na de dag waarop zij is verbeurd. De verjaring kan echter worden gestuit. Dat kan op drie manieren:

- een aanmaning;
- het uitvaardigen van een dwangbevel;
- een daad van ten uitvoerlegging van een dwangbevel.

Om te voorkomen dat inning van de dwangsom niet meer mogelijk is, zal in het algemeen gekozen worden voor het instrument van de aanmaning.

Overigens bepaalt artikel 4:105 dat de verjaring ook wordt gestuit door een daad van rechtsvervolging overeenkomstig artikel 316, eerste lid, van Boek 3 van het BW. Artikel 316, tweede lid, van Boek 3 van het BW is hierbij van overeenkomstige toepassing.

Het tweede lid van artikel 4:105 bepaalt dat erkenning van het recht op betaling de verjaring van de rechtsvordering stuit tegen hem die het recht erkent.

3.5 Aanmaning

De aanmaning heeft twee functies:

1. het stuit de verjaring van een verbeurde dwangsommen (zie ook paragraaf 3.4)
2. het is een vereiste om verbeurde dwangsommen bij dwangbevel in te kunnen vorderen.

In de aanmaning moet een termijn opgenomen worden waarbinnen betaald moet worden. Deze termijn bedraagt twee weken.

3.5 Dwangbevel

De daadwerkelijke invordering vindt plaats door middel van een dwangbevel. Onder dwangbevel wordt verstaan: een schriftelijk bevel van een bestuursorgaan dat ertoe strekt de betaling af te dwingen van een geldsom die voortvloeit uit:

- a. een wettelijk voorschrift dat een verplichting tot betaling uitsluitend aan of door een bestuursorgaan regelt, of
- b. een besluit dat vatbaar is voor bezwaar of beroep.

Uitzonderingen zijn verplichtingen tot betaling van een geldsom:

- a. voor het in behandeling nemen van een aanvraag;
- b. die bij uitspraak van de administratieve rechter is opgelegd.

De bevoegdheid tot uitvaardiging van een dwangbevel bestaat slechts indien zij bij de wet is toegekend. De wettelijke grondslag voor invordering van geldsommen die voortvloeien uit herstelsancties (last onder bestuursdwang en last onder dwangsom) is artikel 5:10 lid 1 en 2 Awb. In het eerste lid staat dat voor zover een bestuurlijke sanctie verplicht tot betaling van een geldsom, deze geldsom toekomt aan het bestuursorgaan dat de sanctie heeft opgelegd, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. Het tweede lid bepaalt dat het bestuursorgaan de geldsom kan invorderen bij dwangbevel.

Het uitvaardigen van een dwangbevel kan in beginsel pas nadat de termijn in de aanmaning is verstreken. Dat vloeit voort uit artikel 4:117 lid 1 Awb. Uiteraard is er op die hoofdregel een uitzondering gemaakt, deze staat in het tweede lid.

Eerder is in beginsel niet mogelijk. Artikel 4:117 eerste lid bepaalt dat. Bij de wet kan worden bepaald dat het dwangbevel zo nodig zonder aanmaning en voor het verstrijken van bij wettelijk voorschrift gestelde of eerder gegunde betalings- of aanmaningstermijnen kan worden uitgevaardigd of tenuitvoergelegd.

Een dwangbevel levert een executoriale titel op, die met toepassing van de voorschriften van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan worden tenuitvoergelegd.

Artikel 4:122 geeft aan dat een dwangbevel in ieder geval de volgende zaken moet vermelden:

- a. aan het hoofd het woord «dwangbevel»;
- b. het bedrag van de invorderbare hoofdsom;
- c. de beschikking of het wettelijk voorschrift waaruit de geldschuld voortvloeit;
- d. de kosten van het dwangbevel, en
- e. dat het op kosten van de schuldenaar ten uitvoer kan worden gelegd.
- f. het bedrag van de aanmaningsvergoeding (indien van toepassing), en
- g. de ingangsdatum van de wettelijke rente (indien van toepassing).

De bekendmaking van een dwangbevel geschiedt door middel van de betekening van een exploit als bedoeld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De artikelen 3:41 tot en met 3:45 zijn niet van toepassing.

Het exploit vermeldt in ieder geval de rechtbank waarbij tegen het dwangbevel en de tenuitvoerlegging ervan overeenkomstig de artikelen 438 en 438a van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan worden opgekomen.

Artikel 4:124 vermeldt tenslotte dat het bestuursorgaan ten aanzien van de invordering ook over de bevoegdheden beschikt die een schuldeiser op grond van het privaatrecht heeft.

Bijlage 18.1 tekst verbeuringbrief

Bij beschikking van [*datum beschikking*] hebben wij een last onder dwangsom opgelegd met betrekking tot de volgende overtredingen:

[*overtredingen waarvoor dwangsom is opgelegd*].

De last onder dwangsom is op grond van artikel 5:32b uit de Algemene wet bestuursrecht vastgesteld op [*dwangsombedrag*] [*per overtreding*] [*tijdseenheid*], met een maximum van [*maximumbedrag dwangsom*].

Verbeuren dwangsom

Op [*datum controle*] om is door onze toezichthouder geconstateerd dat de overtredingen nog niet door u of in opdracht van u zijn opgeheven. Om die reden heeft u op basis van de hiervoor vermelde beschikking **één of meerdere dwangsommen** verbeurd van in totaal [*bedrag verbeurde dwangsommen*]. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:

[*specificatie verbeurde dwangsommen*].

Van bijzondere omstandigheden op grond waarvan in dit geval afgezien zou moeten worden van het verbeurd verklaren is ons niet gebleken.

Betalen verbeurde dwangsom

Wij verzoeken u om het totaalbedrag ad [*bedrag*] aan ons over te maken. U ontvangt hiervoor binnenkort een acceptgiro. Op grond van artikel 5:33 uit de Algemene wet bestuursrecht dient een dwangsom binnen zes weken nadat deze van rechtswege is verbeurd, te worden betaald. Dit betekent dat in dit geval de dwangsom betaald moet zijn vóór [*uiterste datum betaling eventueel uitsplitsen bij meerdere dwangsommen*].

Wanneer u niet tijdig betaalt, bent u wettelijke rente verschuldigd over het verbeurde dwangsombedrag. Bovendien zullen wij in dat geval conform artikel 5:37, eerste lid, uit de Algemene wet bestuursrecht een besluit nemen over invordering van de verbeurde dwangsom. Blijft betaling ook na deze invorderingsbeschikking nog achterwege dan volgt een laatste aanmaning en tenslotte invordering door middel van dwangbevel. Voor de invordering wordt in dat geval een gerechtsdeurwaarder ingeschakeld. De kosten die wij daarvoor moeten maken, zullen naast het dwangsombedrag, de kosten van aanmaning en de opgelopen wettelijke rente, op u worden verhaald. Wij vertrouwen op dit moment echter op uw vrijwillige betaling vóór de gestelde datum.

Controlefrequentie (indien van toepassing)

De dwangsom is u opgelegd voor iedere dag dat wij constateren dat de overtreding voortduurt. Wij zullen niet na iedere geconstateerde overtreding een brief sturen waarin wij u meedelen dat er een dwangsom is verbeurd. In plaats daarvan delen wij u hierbij mee wat de gebruikelijke controlefrequentie is in dergelijke gevallen:

- eerste vier weken: een keer per week;
- week vijf tot en met acht: twee keer per week;
- daarna: drie keer per week.

Geen besluit

Tegen deze brief is geen bezwaar of beroep mogelijk. Indien wij een invorderingsbeschikking moeten nemen, kan tegen dat besluit wel bezwaar worden gemaakt. In die brief zal aangegeven worden hoe en bij wie dan een bezwaarschrift ingediend kan worden.

Vragen

Mocht u naar aanleiding van de inhoud van deze brief nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met [*contactpersoon*], op werkdagen tot 12:30 uur bereikbaar via telefoonnummer 0592 266 662.

Bijlage 18.2 Voornemen invorderingsbeschikking

Bij beschikking van [datum beschikking] hebben wij een last onder dwangsom opgelegd met betrekking tot de volgende overtredingen:

[overtredingen waarvoor dwangsom is opgelegd].

De last onder dwangsom is op grond van artikel 5:32b uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) vastgesteld op [dwangsombedrag] [per overtreding] [tijdseenheid], met een maximum van [maximumbedrag dwangsom].

Verbeuren dwangsom

Op [datum controles] om is door onze toezichthouder geconstateerd dat de overtredingen nog niet door u of in opdracht van u zijn opgeheven. Om die reden heeft u op basis van de hiervoor vermelde beschikking **één of meerdere dwangsommen** verbeurd van in totaal [bedrag verbeurde dwangsommen]. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:

[specificatie verbeurde dwangsommen].

Van bijzondere omstandigheden op grond waarvan in dit geval afgezien zou moeten worden van het verbeurd verklaren is ons niet gebleken.

Betalingsverplichting

Op grond van artikel 5:33 Awb moet een dwangsom worden betaald binnen zes weken nadat zij van rechtswege is verbeurd. De betalingstermijn voor hierboven genoemde dwangsom(men) is inmiddels verstreken. Tot op heden hebben wij het bedrag niet van u ontvangen.

Voornemen invorderingsbeschikking

Artikel 4:86 Algemene wet bestuursrecht schrijft voor dat de verplichting tot het betalen van een geldsom bij beschikking wordt vastgesteld. Tegen een dergelijke beschikking kunt u bezwaar aantekenen.

Wij zijn van plan om een invorderingsbeschikking te nemen. Voordat wij hiertoe overgaan stellen wij u in de gelegenheid om tegen dit voornemen zienswijzen in te dienen. Hiervoor geven wij u een termijn van **twee** weken, te rekenen vanaf de datum verzending van deze brief. U kunt uw zienswijze indienen bij het college van burgemeester en wethouders via Postbus 5, 9480 AA, Vries. Indien u mondeling uw zienswijze wilt indienen, kunt u contact opnemen met *naam behandelend ambtenaar*, op werkdagen van 8:30 tot 12:30 uur bereikbaar onder telefoonnummer 0592 266 662. Ook voor vragen over de inhoud van deze vooraankondiging kunt u met *hem/haar* contact opnemen.

Uiteraard is het ook mogelijk om alsnog te voldoen aan de betalingsverplichting. U ontvangt daarvoor binnenkort een acceptgiro.

Bijlage 18.3 Invorderingsbeschikking

Bij beschikking van [datum beschikking] hebben wij een last onder dwangsom opgelegd met betrekking tot de volgende overtredingen:
[overtredingen waarvoor dwangsom is opgelegd].

De last onder dwangsom is op grond van artikel 5:32b uit de Algemene wet bestuursrecht vastgesteld op [dwangsombedrag] [per overtreding] [tijdseenheid], met een maximum van [maximumbedrag dwangsom].

Verbeuren dwangsom

Op [datum controle] om [tijdstip controle] is door onze toezichthouder [naam toezichthouder] geconstateerd dat de overtredingen nog niet door u of in opdracht van u zijn opgeheven. Om die reden heeft u op basis van de hiervoor vermelde beschikking in totaal [bedrag verbeurde dwangsommen] aan dwangsommen verbeurd. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:
[specificatie verbeurde dwangsommen].

Op grond van artikel 5:33 uit de Algemene wet bestuursrecht dient een dwangsom binnen zes weken nadat deze van rechtswege is verbeurd, te worden betaald. In onze brief van [datum invorderingsbrief] hebben wij u al verzocht de toen verbeurde dwangsommen vóór [datum verstrijken betalingstermijn van zes weken] over te maken op rekeningnummer [rekeningnummer] van onze gemeente onder vermelding van [omschrijving bij betaling]. Aan dit verzoek heeft u niet voldaan. Zoals ook vermeld in die brief bent u in een dergelijk geval vanaf het moment dat de betaaltermijn is overschreden wettelijke rente verschuldigd over het verbeurde dwangsombedrag.

Invordering verbeurde dwangsom

Alvorens aan te manen tot het betalen van de dwangsom zijn wij op grond van het bepaalde in artikel 5:37, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht verplicht om bij beschikking een besluit te nemen omtrent de invordering.

Door middel van deze brief delen wij u mede, dat wij tot invordering van de verschuldigde dwangsommen hebben besloten, omdat er naar ons oordeel geen sprake is van bijzondere omstandigheden op grond waarvan in dit geval afgezien zou moeten worden van het invorderen van deze gelden.

Op basis van deze beschikking verzoeken wij u dan ook een bedrag ad [totaalbedrag], zijnde het hiervoor vermelde bedrag aan verschuldigde dwangsommen [bedrag dwangsommen] verhoogd met [bedrag wettelijke rente] aan wettelijke rente aan ons over te maken vóór [uiterste betaaldatum]. U ontvangt hiervoor binnenkort een acceptgiro.

Door toezending van deze beschikking treedt deze op grond van de artikelen 3:40 en 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht in werking.

Blijft betaling ook na deze beschikking nog achterwege dan volgt een laatste aanmaning en tenslotte invordering door middel van dwangbevel. Voor de invordering wordt in dat geval een gerechtsdeurwaarder ingeschakeld. De kosten die wij daarvoor moeten maken, zullen naast het dwangsombedrag, de kosten van aanmaning en de opgelopen wettelijke rente op u worden verhaald. Wij vertrouwen op dit moment echter op uw vrijwillige betaling binnen de gestelde termijn dan wel conform de met u gemaakte afspraken.

Rechtsmiddelen

Indien u het niet eens bent met deze beslissing kunt u binnen 6 weken na de datum van verzending bezwaar aantekenen bij het college van burgemeester en wethouders. Tevens kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank verzoeken om het besluit te schorsen en/of een voorlopige voorziening te treffen. Voor de wijze waarop u in deze gevallen dient te handelen verwijzen wij u naar bijgevoegd informatieblad.

Deze brief hebben wij aan u verzonden per gewone post en aangetekend, zodat wij er zeker van zijn dat de brief u heeft bereikt.

Voor nadere informatie over de inhoud van deze brief kunt u contact opnemen met [naam medewerker] van onze gemeente, te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer].

Bijlage 18.4 Aanmaning en stuiten verjaring

Op [datum invorderingsbeschikking] hebben wij u medegedeeld, dat wij op grond van het bepaalde in artikel 5:37, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht hebben besloten om over te gaan tot het invorderen van de verbeurd verklaarde dwangsommen in verband met het niet opheffen van overtredingen van wet- en regelgeving.

Op basis van deze beschikking hebben wij u in dezelfde brief verzocht om een bedrag ad [totaalbedrag], zijnde het hiervoor vermelde bedrag aan verschuldigde dwangsommen [bedrag dwangsommen] verhoogd met [bedrag wettelijke rente] aan wettelijke rente aan ons over te maken vóór [uiterste betaaldatum].

Aan dit verzoek is door u geen gehoor gegeven.

Het bedrag inclusief de wettelijke rente dat u thans verschuldigd bent is € [totaalbedrag]. Dit bedrag is hoger dan in onze invorderingsbeschikking was vermeld, omdat de wettelijke rente over de laatste periode tot heden in het bedrag is meegenomen.

U ontvangt hiervoor binnenkort een acceptgiro. Als het bedrag niet binnen twee weken na verzending van deze brief wordt overgemaakt, zal het bedrag, vermeerderd met wettelijke rente tot de datum van algehele voldoening van de vordering, worden geïnd na tussenkomst van de deurwaarder.

Eventueel het volgende tekstblok

Met deze brief is tevens de verjaring van de vordering gestuit als bedoeld in artikel 5:35, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht in samenhang met artikel 3.:319 van het Burgerlijk Wetboek.
--

Deze brief hebben wij aan u verzonden per gewone post, zodat wij er zeker van zijn dat de brief u heeft bereikt.

Voor nadere informatie over de inhoud van deze brief kunt u contact opnemen met [naam medewerker] van onze gemeente, te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer].

Bijlage 18.5 Dwangbevel

DWANGBEVEL IN NAAM DER KONINGIN

Burgemeester en wethouders van [*naam gemeente*] vaardigen tegen

Naam: [*Naam overtreder*]

Adres: [*adres*], [*postcode*] [*woonplaats*]

dit dwangbevel uit, aangezien het hieronder genoemde bedrag niet tijdig is voldaan en daardoor een betalingsachterstand is ontstaan.

Datum beschikking : [*datum invorderingsbeschikking*]
Nummer beschikking : [*kenmerk invorderingsbeschikking*]
Datum overtreding : [*datum laatste controle*]
Verbeurde dwangsom : € [*totaalbedrag*]
Bedrag reeds voldaan : € [*betaald bedrag*]
Bedrag thans invorderbaar : € [*nog verschuldigd bedrag*]

Gelet op artikel 5:37 van de Algemene wet bestuursrecht wordt dit dwangbevel uitgevaardigd tegen de hierboven vermelde schuldenaar. Dit dwangbevel wordt officieel bekendgemaakt door een gerechtsdeurwaarder in overeenstemming met artikel 434 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, met bevel tot betaling.

Wanneer betaling uitblijft wordt tot invordering overgegaan op kosten van schuldenaar, in overeenstemming met de bepalingen van het tweede boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Ook de invorderingskosten komen ten laste van de schuldenaar. Deze bedragen minimaal [*percentage*] % van de hoofdsom te vermeerderen met de BTW.

Met aanzegging dat gedurende zes weken na betekening van dit dwangbevel verzet openstaat door dagvaarding van de gemeente voor de rechtbank in het Arrondissement [*naam arrondissement*].

Uitgevaardigd op [*datum*] te [*plaats*]

Burgemeester en wethouders van [*gemeente*],

Bijlage 18.6 Stroomschema

